



# **ANALIZA GOSPODARKI LEŚNEJ W LATACH 2015-2024 I JEJ WPŁYW NA STAN LASU**



**REFERAT NADLEŚNICZEGO  
NADLEŚNICTWA OBORNIKI ŚLĄSKIE**

***OBORNIKI ŚLĄSKIE 27.09.2024 R.***

## Spis treści

WSTĘP .....	5
1. ZMIANY W STANIE POSIADANIA WEDŁUG KATEGORII GRUNTÓW I ANALIZA PRZYCZYŃ ZMIAN .....	5
2. PORÓWNANIE ZAPLANOWANYCH ZADAŃ GOSPODARCZYCH ZA UBIEGŁE DZIESIĘCIOLECIE Z ICH WYKONANIEM .....	8
2.1. CIĘCIA RĘBNE I PIEŁĘGNACYJNE .....	8
2.1.1. Użytkowanie rębne .....	14
2.1.2. Użytkowanie przedrębne .....	20
2.2. Zadania z zakresu hodowli lasu .....	26
2.2.1. Odnowienia płazowin, halizn i zrębów zupełnych planowanych .....	32
2.2.2. Odnowienia halizn i płazowin .....	38
2.2.4. Odnowienia w rębniach złożonych .....	38
2.2.5. Podsadzenia .....	39
2.2.6. Dolesienia luk i przerzedzeń .....	39
2.2.7. Odnowienia i zalesienia naturalne .....	39
2.2.8. Poprawki i uzupełnienia .....	40
2.2.9. Pielęgnowanie gleby .....	42
2.2.10. Pielęgnowanie upraw – czyszczenia wczesne .....	43
2.2.11. Czyszczenia późne .....	44
2.2.12. Melioracje agrotechniczne .....	44
2.3. Produkcja szkółkarska .....	45
2.4. Nasiennictwo .....	48
2.4.1. Wyłączone drzewostany nasienne i drzewostany zachowawcze .....	48
2.4.2. Drzewa mateczne .....	49
2.4.3. Drzewostany gospodarcze .....	49
2.4.4. Źródła nasion .....	51
2.4.5. Plantacje nasienne i plantacyjne uprawy nasienne .....	51
2.4.6. Uprawy pochodne .....	52
3. OCENA WPŁYWU WYKONANYCH ZABIEGÓW GOSPODARCZYCH NA STAN LASU .....	54
3.1. Wielkość zasobów drzewnych na 1 ha i na całej powierzchni, według najważniejszych gatunków drzew .....	54
3.1.1. Analiza zmian według najważniejszych gatunków panujących .....	54
3.1.2. Analiza zmian wg rzeczywistego udziału gatunków .....	59
3.2. Jakość upraw i młodników, w tym ich zgodność z typami siedliskowymi lasu .....	64
3.3. Stan zdrowotny i sanitarny lasu .....	75
4. ROZMIAR WYKONANYCH PRAC ZALESIENIOWYCH .....	76
5. ROZMIAR SZKÓD W LASACH SPOWODOWANYCH PRZEZ CZYNNIKI BIOTYCZNE, ABIOTYCZNE I ANTROPOGENICZNE .....	76
5.1. Zagrożenia biotyczne .....	76
5.1.1. Szkody od zwierzyny .....	77
5.1.2. Szkodniki pierwotne .....	78

5.1.3. Szkodniki wtórne.....	79
5.1.4. Szkodniki upraw i młodników.....	80
5.1.5. Monitorowanie, zapobieganie i ograniczanie populacji szkodników owadzych .....	80
5.1.5.1. Pułapki feromonowe .....	80
5.1.5.2. Pułapki klasyczne .....	80
5.1.5.3. Wyznaczanie i usuwanie drzew zasiedlonych.....	81
5.1.5.4. Korowanie drewna.....	83
5.1.5.5. Utylizacja pozostałości pozrębowych .....	83
5.1.5.6. Stosowanie środków chemicznych- siatka Storanet .....	83
5.1.5.7. Stosowanie metody rotacyjnej.....	84
5.1.5.8. Zabiegi agrolotnicze.....	84
5.1.6. Choroby powodowane przez grzyby .....	86
5.1.7 Występowanie jemioli .....	88
5.2. Zagrożenia abiotyczne .....	88
5.2.1. Zakłócenia stosunków wodnych .....	89
5.2.2. Szkody od niskich i wysokich temperatur .....	90
5.2.3. Szkody od wiatru .....	90
5.3. Zagrożenia antropogeniczne .....	91
5.3.1. Szkody spowodowane przez pożary .....	91
5.3.1.1. Przegląd minionej sytuacji pożarowej w latach 2015-2024 .....	92
5.3.1.2. System ochrony przeciwpożarowej nadleśnictwa .....	94
5.3.2. Zanieczyszczenie środowiska .....	97
6. PODSTAWOWE WYNIKI Z ZAKRESU UŻYTKOWANIA UBOCZNEGO .....	98
6.1. Pozyskanie choinek.....	98
6.2. Pozyskanie stroiszu.....	98
6.3. Zbiór owoców runa leśnego.....	99
6.4. Zagadnienia ogólne dotyczące zagospodarowania łowieckiego .....	99
6.5. Analiza gospodarki gruntami rolnymi .....	110
7. OCENA WYKONANIA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY ORAZ WYKONANIA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PLANÓW OCHRONY OBIEKTÓW	111
7.1. FORMY OCHRONY PRZYRODY FUNKCJONUJĄCE NA TERENIE NADLEŚNICTWA	111
7.1.1. Rezerваты przyrody .....	111
7.1.2. Pomniki przyrody .....	114
7.1.3. Strefy ochrony gniazd .....	116
7.1.4. Obszar chronionego krajobrazu .....	118
7.1.5. Obszary NATURA 2000.....	118
7.2. OCHRONA GATUNKOWA .....	123
7.2.1. Ochrona gatunkowa roślin .....	123
7.2.2 Ochrona gatunkowa zwierząt .....	124

7.2.3. Ochrona gatunkowa grzybów .....	125
8.INFRASTRUKTURA TECHNICZNA .....	125
8.1. Budynki wraz z infrastrukturą towarzyszącą .....	125
8.2. Budowle – obiekty Małej Retencji Nizinnej (MRN) .....	130
8.3. Budowle – drogi leśne .....	134
9.Wnioski wynikające z porównania powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urzędzenia lasu .....	136
9.1.Porównanie powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej.....	137
9.2.Porównanie zasobów miąższości .....	137
9.3.Porównanie zasobności drzewostanów w podklasach wieku .....	137
9.4.Porównanie zasobności (powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona) na jednostce powierzchni .....	138
9.5.Porównanie przeciętnego wieku drzewostanów.....	138
9.6.Porównanie tablicowego spodziewanego bieżącego przyrostu drzewostanów na 1 ha	138
9.7.Porównanie przeciętnej miąższości użytków rębnych i przedrębnych na 1 ha (za ubiegły okres) .....	138
9.8.Porównanie uzyskanego w ubiegłym okresie bieżącego rocznego przyrostu drzewostanów na 1 ha .....	139
10. Spis tabel. ....	140
11. Spis wykresów.....	142
12. Spis zdjęć.....	143

## WSTĘP

Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Oborniki Śląskie na okres od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2024 r. został zatwierdzony pismem Ministra Środowiska nr DLP-I-611-44/27050/15/ŁP z dnia 16 lipca 2015 r.

### **1. ZMIANY W STANIE POSIADANIA WEDŁUG KATEGORII GRUNTÓW I ANALIZA PRZYCZYN ZMIAN**

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa Oborniki Śląskie, według stanu na dzień 01.01.2015 r., wynosiła 15 438,8191 ha, z czego 14 869,4650 ha stanowiły grunty leśne, a nieleśne 569,3541 ha.

W poszczególnych obrębach leśnych udział ten kształtował się następująco:

- obręb leśny Bagno – powierzchnia łączna 6 804,2679 ha , w tym powierzchnia leśna ogółem 6 693,3580 ha oraz powierzchnia nieleśna ogółem 110,9099 ha;

- obręb leśny Oborniki Śląskie - powierzchnia łączna 8 634,5512 ha, w tym powierzchnia leśna ogółem 8 176,1070 ha oraz powierzchnia nieleśna ogółem 458,4442 ha.

Na koniec V rewizji Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Oborniki Śląskie, tj. według stanu na dzień 27.09.2024 r., powierzchnia ogólna zwiększyła się do 15 509,5125 ha, z czego 14 959,7451 ha stanowią grunty leśne, a nieleśne 549,7674 ha.

W poszczególnych obrębach leśnych udział ten kształtuje się następująco:

- obręb leśny Bagno – powierzchnia łączna 6 860,1782 ha , w tym powierzchnia leśna ogółem 6 741,4401 ha oraz powierzchnia nieleśna ogółem 118,7381 ha;

- obręb leśny Oborniki Śląskie - powierzchnia łączna 8 649,3343 ha, w tym powierzchnia leśna ogółem 8 218,3050 ha oraz powierzchnia nieleśna ogółem 431,0293 ha.

Bilans gruntów w okresie 2015-2024 jest dodatni i wynosi +70,6934 ha. Zakres zmian przedstawiają poniższe tabele.

Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Oborniki Śląskie w okresie 2015-2024 i jej wpływ na stan lasu,  
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą

Tabela 1. Porównanie powierzchni Nadleśnictwa Oborniki Śląskie według stanu na początek V rewizji PUL i 27.09.2024 r. (bez współwłasności).

Stan na dzień / Jednostka podziału powierzchniowego (obręb leśny)		Ogółem	Grunty leśne						Grunty nieleśne									
			Zalesione	Niezalesione		Związane z gospodarką leśną		Grunty zadrze w. i zakrze w.	Razem	Użytki rolne	Grunty zabudowane i zurbanizowane			Użytki ekologi czne	Nieużytki	Wody	Tereny różne	Razem
				razem	w tym do odnowie nia	razem	w tym szkółki				razem	w tym tereny komuni k.	w tym użytki kopaln e					
01.01.2015	Bagno	6804,2679	6455,5080	37,8018	15,8241	200,0482	0,0000	0,0000	6693,3580	94,9010	6,0303	1,8258	1,2785	0,0000	9,9076	0,0000	0,0710	110,9099
	Oborniki Śląskie	8634,5512	7863,9414	87,0582	3,3168	225,1074	7,2701	0,0000	8176,1070	395,8701	13,1788	5,8493	0,0000	0,0000	40,1381	0,0025	9,2547	458,4442
	Ogółem Nadleśnictwo	15438,819 1	14319,4494	124,8600	19,1409	425,1556	7,2701	0,0000	14869,4650	490,7711	19,2091	7,6751	1,2785	0,0000	50,0457	0,0025	9,3257	569,3541
27.09.2024	Bagno	6860,1782	6485,7943	59,2482	34,8683	196,3976	0,0000	0,0000	6741,4401	109,2142	4,7346	0,1058	1,2785	0,0000	9,5287	4,4732	0,3161	118,7381
	Oborniki Śląskie	8649,3343	7904,3911	98,6339	7,2209	215,2800	7,7200	0,0000	8218,3050	408,7896	13,2761	3,2836	0,0000	0,0000	36,6414	0,8889	8,0747	431,0293
	Ogółem Nadleśnictwo	15509,512 5	14390,1854	157,8821	42,0892	411,6776	7,7200	0,0000	14959,7451	518,0038	18,0107	3,3894	1,2785	0,0000	46,1701	5,3621	8,3908	549,7674
Różnica na koniec PUL 2015-2024	Bagno	55,9103	30,2863	21,4464	19,0442	-3,6506	0,0000	0,0000	48,0821	14,3132	-1,2957	-1,7200	0,0000	0,0000	-0,3789	4,4732	0,2451	7,8282
	Oborniki Śląskie	14,7831	40,4497	11,5757	3,9041	-9,8274	0,4499	0,0000	42,1980	12,9195	0,0973	-2,5657	0,0000	0,0000	-3,4967	0,8864	-1,1800	-27,4149
	Ogółem Nadleśnictwo	70,6934	70,7360	33,0221	22,9483	-13,4780	0,4499	0,0000	90,2801	27,2327	-1,1984	-4,2857	0,0000	0,0000	-3,8756	5,3596	-0,9349	-19,5867

Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Oborniki Śląskie w okresie 2015-2024 i jej wpływ na stan lasu,  
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą

Tabela 2. Zmiany w ewidencji gruntów Nadleśnictwa Oborniki Śląskie w latach 2015-2024

Rodzaj zmiany	Wpływ zmiany na powierzchnię ogólną	ROK										Razem 2015-2024	
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024		
Zamiana - grunty przejęte	+			1,7187	1,0086	1,3686							<b>4,0959</b>
Zamiana – grunty przekazane	-			0,4477	0,1325	1,6200							<b>-2,2002</b>
Zakup art. 37 uol	+								6,1667	6,5929	0,4626		<b>13,2222</b>
Pierwokup art. 37a uol	+								26,2099	4,8665	7,1154		<b>38,1918</b>
Przejęcie art.74 uol	+	0,78	4,5954					7,7260	0,5700	2,0852	4,8602		<b>20,6168</b>
Sprzedaż art.40a uol	-	0,3180	0,1548	0,1261		0,3114	0,1522	0,0126					<b>-1,0751</b>
Geodezyjne zmiany powierzchni i/lub użytków	`+/-`	0,1983	-1,2003	-0,8955		0,3662		0,0098		-0,0243			<b>-1,5458</b>
Przekazanie specustawy	-	0,0520		0,3207				0,0391					<b>-0,4118</b>
Przekazanie inne	-	0,2885					0,0180						<b>-0,3065</b>
Wyłączenia pod ośrodkami (zmiany użyt. gr. z Ls na Bz)	BRAK	0,0898		0,0107	0,0144	0,0170	0,3246		1,2494		0,2558		<b>1,9617</b>

Na zwiększenie powierzchni wpłynęło:

- przejęcie gruntów od Wojewody Dolnośląskiego (na podstawie art. 74 ust. 3 ustawy z dnia 28 września 1991 roku o lasach) oraz z mocy prawa, o łącznej powierzchni 20,6168 ha,

- nabycie gruntów w drodze prawa pierwokupu (na podstawie art. 37a ustawy z dnia 28 września 1991 roku o lasach), o łącznej powierzchni 38,1918 ha,

- nabycie gruntów (na podstawie art. 37 ustawy z dnia 28 września 1991 roku o lasach), o łącznej powierzchni 13,2222 ha,

- nabycie gruntów w drodze zamiany na podstawie art. 38e ustawy z dnia 28 września 1991 roku o lasach, o łącznej powierzchni 4,0959 ha.

Powodem zmniejszenia powierzchni zarządzanych gruntów była:

- sprzedaż nieruchomości podstawie art. 40a o łącznej powierzchni 1,0751 ha,

- geodezyjne zmiany powierzchni i /lub użytków o łącznej powierzchni 1,5458 ha, jako następstwo prac geodezyjnych oraz dostosowanie się do ewidencji gruntów i budynków, prowadzonej przez właściwe terytorialnie starostwo

- przekazania gruntów na mocy specustaw zgodnie z poniższym opisem:

1. rok 2015 – Decyzja ZRID Wojewody Dolnośląskiego nr 23/14 z dnia 4 grudnia 2014 roku - budowa ciągu pieszego w pasie drogowym drogi wojewódzkiej nr 340 na odcinku Oborniki Śląskie – Wilczyn (0,0520 ha).

2. rok 2017 – Decyzja Wojewody Dolnośląskiego IF-WO.7571.82.2016.MK z dnia 12.01.2017 r. - Modernizacja obwałowań w rejonie Widawy (ustanowienie trwałego zarządu na rzecz Marszałka Woj. Dolnośląskiego) – 0,3207 ha,

3. rok 2021 – Decyzja ZRID Starosty Trzebnickiego nr 2/D/21 z dnia 30 kwietnia 2021 roku - budowa drogi gminnej ul. Energetyczna w Obornikach Śląskich (0,0391 ha).

Pozostałe zmiany były następstwem innych przekazania gruntów o łącznej powierzchni 2,5067 ha.

## **2. PORÓWNANIE ZAPLANOWANYCH ZADAŃ GOSPODARCZYCH ZA UBIEGŁE DZIESIĘCIOLECIE Z ICH WYKONANIEM**

### **2.1. CIĘCIA RĘBNE I PIELEGNACYJNE**

Zadania wynikające z Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Oborniki Śląskie na lata 2015-2024, dotyczące etatu miąższościowego użytków głównych



rębnych, przewidywały pozyskanie ilości nie większej niż 572 561 m<sup>3</sup> grubizny drewna netto. Natomiast etat użytków w użytkowaniu przedrębnym został określony szacunkowo na 384 820 m<sup>3</sup>. Decyzją nr 130 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 16 listopada 2022 r., na wniosek Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu (zn. spr.: ZU.6005.1.2022 z dnia 09.08.2022 r.), szacunkowa ilość pozyskania w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania przedrębnego została zwiększona do 456 820 m<sup>3</sup> grubizny netto.

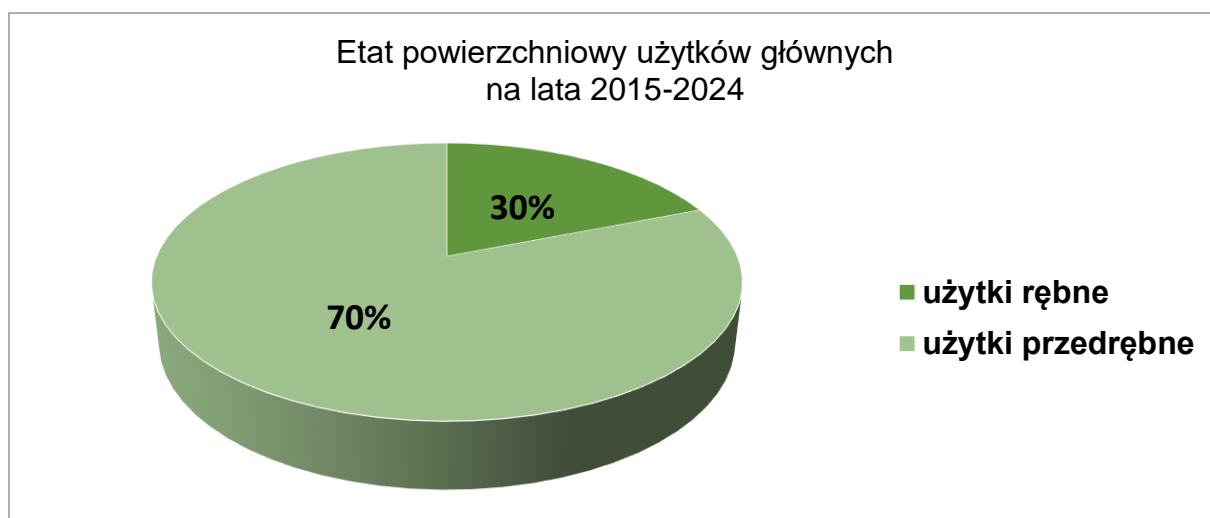
Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Oborniki Śląskie przewidywał wykonanie zadań powierzchniowych w użytkowaniu rębnym w ilości 3 372,28 ha (powierzchnia manipulacyjna), 1 721,71 ha (powierzchnia do odnowień), natomiast w użytkowaniu przedrębnym 8 018,27 ha.

Nadleśnictwo, realizując wskazania miąższościowe PUL w minionych dziewięciu latach oraz realizując zadania w dziesiątym roku planu planuje zamknięcie pozyskania w ilości 946 711,03 m<sup>3</sup> grubizny drewna, co stanowi 91 % przewidywanej grubizny netto. Wykonanie etat powierzchniowego planuje się na poziomie 97 % w użytkowaniu rębnym i 99 % w użytkowaniu przedrębnym.

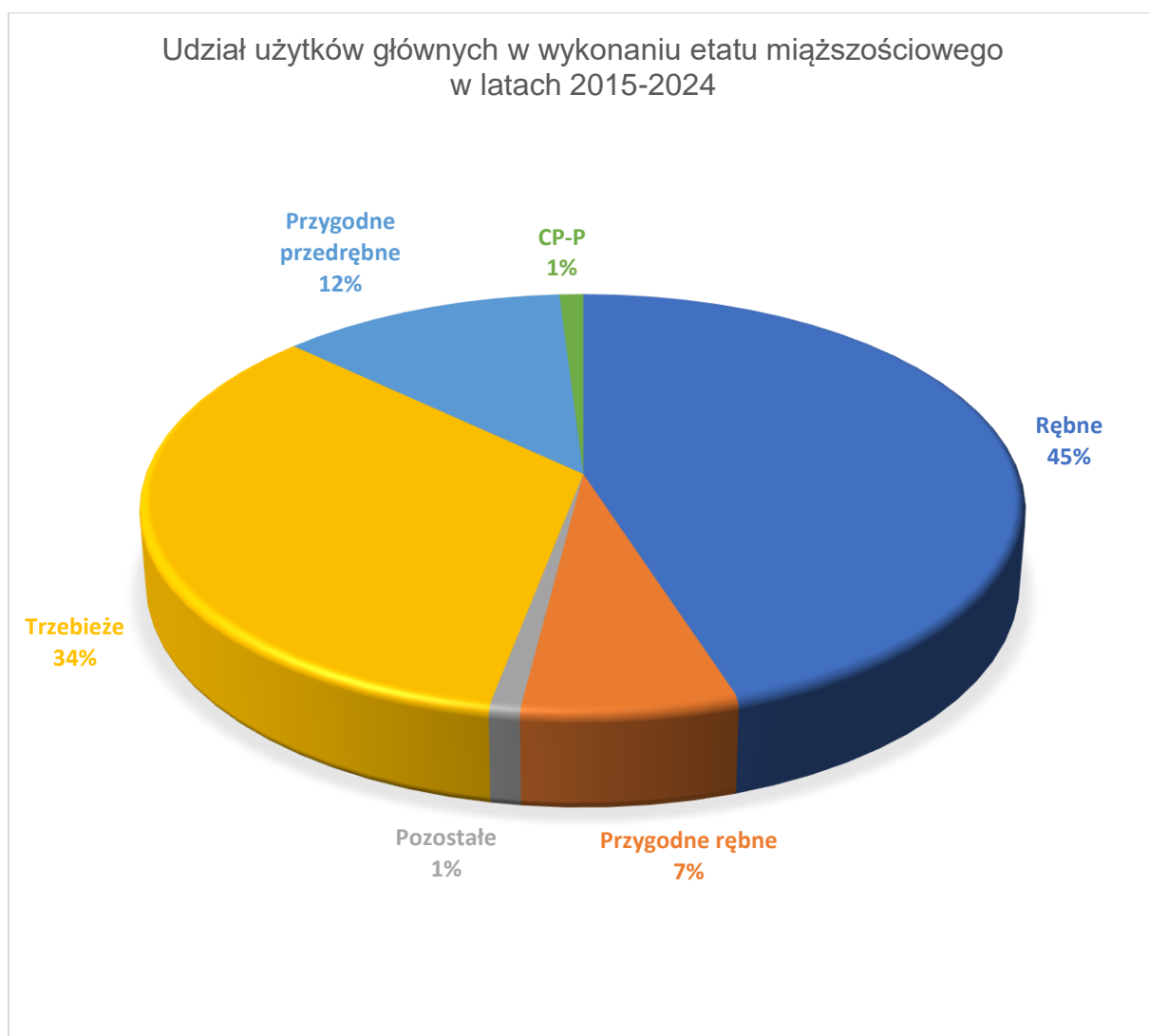
Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Oborniki Śląskie został zatwierdzony po dniu 03.03.2014 roku, co nie daje możliwości kompensacji użytków rębnych i przedrębnych. Potwierdzeniem powyższego jest Zarządzenie nr 30 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 9 maja 2014 roku, gdzie uszczegółowione jest, że dla PUL zatwierdzonych przez Ministra Środowiska po dniu 03.03.2014 r., użytkowanie główne podlega oddzielnemu rozliczeniu w ramach etatów, bez możliwości kompensacji miąższościowej tych użytków.



Wykres 1. Udział procentowy użytków głównych w etacie miąższościowym w PUL 2015-2024



Wykres 2. Etat powierzchniowy użytków głównych w PUL 2015-2024



Wykres 3. Udział użytków głównych w wykonaniu etatu miąższościowego w latach 2015-2024

Tabela 3. Zestawienie pozyskanego drewna, według kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń - nawrotów - w 10-leciu, miąższość grubizny netto), dla Nadleśnictwa Oborniki Śląskie

Rok kalendarzowy	Użytki											
	rębne					Przedrębne						ogółem
	ha	m <sup>3</sup>	przygodne +CSS	pozostałe	razem	czyszczenia (CP-P)		Trzebieże		Przygodne	razem	m <sup>3</sup>
			m <sup>3</sup>	m <sup>3</sup>	m <sup>3</sup>	ha	m <sup>3</sup>	ha	m <sup>3</sup>			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<b>wykonanie etatu według lat</b>												
<b>2015</b>	327,81	47079,97	4855,26	691,24	52626,47	17,06	254,96	672,49	28950,98	5975,88	35181,82	87808,29
<b>2016</b>	313,44	43453,14	9538,45	877,6	53869,19	26,3	292,45	830,13	37623,48	9214,35	47130,28	100999,47
<b>2017</b>	355,39	50090,92	8023,81	1154,89	59269,62	2,73	112,37	449,6	26596,56	16942,23	43651,16	102920,78
<b>2018</b>	301,4	44223,16	7860,08	241,31	52324,55	25,21	727,7	426,47	25201,31	20338,45	46267,46	98592,01
<b>2019</b>	411,74	53638,96	8781,04	701,12	63121,12	23,32	262,65	722,73	36469,17	15243,45	51975,27	115096,39
<b>2020</b>	374,13	43281,46	10065,02	157,34	53503,82	19,1	127,45	604,52	25784,54	17151,92	43063,91	96567,73
<b>2021</b>	366,54	47470,76	4526,66	294,78	52292,2	12,75	93,51	1122,97	43010,24	6785,92	49889,67	102181,87
<b>2022</b>	268,95	38881,47	5195,57	1247,49	45324,53	19,24	70,47	1167,55	41384,23	13245,41	54700,11	100024,64
<b>2023</b>	255,89	29301,71	2717,85	927,07	32946,63	0	46,96	653,47	25493,99	6896,96	32437,91	65384,54
<b>2024</b>	282,23	28345,39	4977	375,72	33698,11	0	64,3	1111,69	35322,9	8050	43437,2	77135,31
<b>Razem</b>	3257,52	425766,94	66540,74	6668,56	498976,24	145,71	2052,82	7761,62	325837,4	119844,6	447734,79	946711,03
<b>Etat</b>	<b>3372,28</b>	<b>572065</b>	-	<b>496</b>	<b>572561</b>	<b>154,41</b>	<b>585</b>	<b>7863,86</b>	<b>456235</b>	-	<b>456820</b>	<b>1029381</b>
<b>% wykonania</b>	<b>97%</b>	<b>74%</b>	-	<b>1344%</b>	<b>86%</b>	<b>94%</b>	<b>426%</b>	<b>99%</b>	<b>71%</b>	-	<b>98%</b>	<b>91%</b>

Tabela 4. Zestawienie pozyskanego drewna, według kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń - nawrotów - w 10-leciu, miąższość grubizny netto), dla obrębu Bagno

Rok kalendarzowy	Użytki											
	rębne					Przedrębne					ogółem	
	ha	m <sup>3</sup>	przygodne +CSS	pozostałe	razem	czyszczenia (CP-P)		trzebieże		Przygodne	razem	m <sup>3</sup>
			m <sup>3</sup>	m <sup>3</sup>	m <sup>3</sup>	ha	m <sup>3</sup>	ha	m <sup>3</sup>			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<b>wykonanie etatu według lat</b>												
<b>2015</b>	134,91	19916,59	2120,92	666,9	22704,41	8,93	177,45	327,84	15949,73	3422,88	19550,06	42254,47
<b>2016</b>	107,88	19205,76	3466,45	445,35	23117,56	15,71	228,92	351,7	18910,91	4648,35	23788,18	46905,74
<b>2017</b>	162,34	27365,15	3608,58	382,16	31355,89	0,47	60,37	180,93	12594,55	11304,38	23959,3	55315,19
<b>2018</b>	103,36	19456,62	4228,51	158,14	23843,27	6,54	255,41	100,46	7698,36	13836,17	21789,94	45633,21
<b>2019</b>	169,37	22827,06	4367	572,72	27766,78	16,1	177,9	336,57	19638,08	9037,39	28853,37	56620,15
<b>2020</b>	127,64	18305,2	4417,69	6,36	22729,25	6,99	65,49	345,14	16326,98	9429,17	25821,64	48550,89
<b>2021</b>	169,78	23106,62	2382,97	27,12	25516,71	6,22	61,04	610,07	25832,66	4165,71	30059,41	55576,12
<b>2022</b>	133,44	19568,83	2170,88	1026,05	22765,76	0,31	0	629,63	25221,79	6641,89	31863,68	54629,44
<b>2023</b>	119,12	15022,63	1266,9	901,01	17190,54	0	1,71	357,77	13820,89	3997,1	17819,7	35010,24
<b>2024</b>	101,07	11452,42	1677	375,72	13505,14	0	9,21	494,92	17174,38	3964	21147,59	34652,73
<b>Razem</b>	1328,91	196226,88	29706,9	4561,53	230495,31	61,27	1037,5	3735,03	173168,33	70447,04	244652,87	475148,18
<b>Etat</b>	<b>1311,67</b>	<b>249402</b>	<b>-</b>	<b>244</b>	<b>249646</b>	<b>58,58</b>	<b>227</b>	<b>3797,33</b>	<b>223590</b>	<b>-</b>	<b>223817</b>	<b>473463</b>
<b>% wykonania</b>	<b>101%</b>	<b>79%</b>	<b>-</b>	<b>1869%</b>	<b>92%</b>	<b>105%</b>	<b>457%</b>	<b>98%</b>	<b>77%</b>	<b>-</b>	<b>109%</b>	<b>100%</b>

Tabela 5. Zestawienie pozyskanego drewna, według kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń - nawrotów- w 10-leciu, miąższość grubizny netto), dla obrębu Oborniki Śląskie

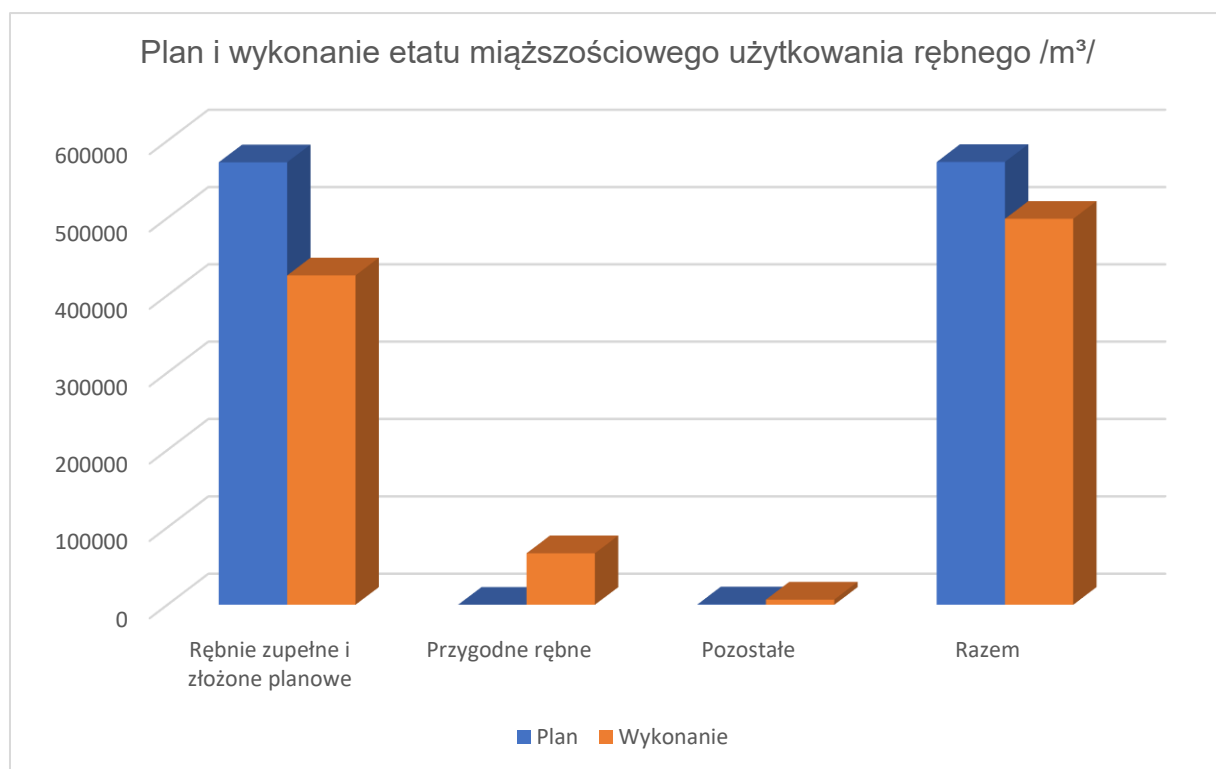
Rok kalendarzowy	Użytki											
	rębne					Przedrębne						ogółem
	ha	m <sup>3</sup>	przygodne +CSS	pozostałe	razem	czyszczenia (CP-P)		trzebieże		Przygodne	razem	m <sup>3</sup>
			m <sup>3</sup>	m <sup>3</sup>	m <sup>3</sup>	ha	m <sup>3</sup>	ha	m <sup>3</sup>			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<b>wykonanie etatu według lat</b>												
<b>2015</b>	192,9	27163,38	2734,34	24,34	29922,06	8,13	77,51	344,65	13001,25	2553	15631,76	45553,82
<b>2016</b>	205,56	24247,38	6072	432,25	30751,63	10,59	63,53	478,43	18712,57	4566	23342,1	54093,73
<b>2017</b>	193,05	22725,77	4415,23	772,73	27913,73	2,26	52	268,67	14002,01	5637,85	19691,86	47605,59
<b>2018</b>	198,04	24766,54	3631,57	83,17	28481,28	18,67	472,29	326,01	17502,95	6502,28	24477,52	52958,8
<b>2019</b>	242,37	30811,9	4414,04	128,4	35354,34	7,22	84,75	386,16	16831,09	6206,06	23121,9	58476,24
<b>2020</b>	246,49	24976,26	5647,33	150,98	30774,57	12,11	61,96	259,38	9457,56	7722,75	17242,27	48016,84
<b>2021</b>	196,76	24364,14	2143,69	267,66	26775,49	6,53	32,47	512,9	17177,58	2620,21	19830,26	46605,75
<b>2022</b>	135,51	19312,64	3024,69	221,44	22558,77	18,93	70,47	537,92	16162,44	6603,52	22836,43	45395,2
<b>2023</b>	136,77	14279,08	1450,95	26,06	15756,09	0	45,25	295,7	11673,1	2899,86	14618,21	30374,3
<b>2024</b>	181,16	16892,97	3300	0	20192,97	0	55,09	616,77	18148,52	4086	22289,61	42482,58
<b>Razem</b>	1928,61	229540,06	36833,84	2107,03	268480,93	84,44	1015,32	4026,59	152669,07	49397,53	203081,92	471562,85
<b>Etat</b>	<b>2060,61</b>	<b>322663</b>	-	<b>252</b>	<b>322915</b>	<b>95,83</b>	<b>358</b>	<b>4066,53</b>	<b>232645</b>	-	<b>233003</b>	<b>555918</b>
<b>% wykonania</b>	<b>94%</b>	<b>71%</b>	-	<b>836%</b>	<b>83%</b>	<b>88%</b>	<b>284%</b>	<b>99%</b>	<b>66%</b>	-	<b>87%</b>	<b>85%</b>

### 2.1.1. Użytkowanie rębne

Etat cięć użytkowania rębego wynosił 572 561 m<sup>3</sup> grubizny drewna netto, natomiast planowane wykonanie od początku 2015 r. do 31.12.2024 r. zostało określone w ilości 498 976,24 m<sup>3</sup>, co stanowi 86 % planu, w tym:

- w ramach cięć rębnych planowych przewiduje się zamknięcie pozyskania na poziomie 425 766,94 m<sup>3</sup>
- w ramach użytków przygodnych rębnych i cięć sanitarno-selekcyjnych przewiduje się zamknięcie pozyskania na poziomie 66 540,74 m<sup>3</sup>;
- w pozostałych cięciach 6 668,56 m<sup>3</sup> (w grupach czynności DRZEW, PRZEST, PŁAZ, UPRZPOZ).

Etat miąższościowy użytkowania rębego, bez cięć przygodnych, sanitarno-selekcyjnych i pozostałych, został wykonany w 74%.



Wykres 4. Plan i wykonanie etatu miąższościowego w użytkowaniu rębnym w latach 2015-2024 (m<sup>3</sup>)

W ramach realizacji etatu powierzchniowego użytków rębnych zaplanowano prace na powierzchni 3 372,28 ha, z czego zamknięcie planu przewiduje się w ilości 3 257,52 ha, co stanowi 97 % realizacji etatu określonego w PUL.

Etat powierzchniowy i miąższościowy użytkowania rębego nie został wykonany z powodu szkód abiotycznych i biotycznych, a także w związku wyznaczeniem w nadleśnictwie 3 nowych stref ochrony gatunkowej bielika i kani rudej co skutkowało wstrzymaniem cięć planowych w oddz. 366-b (planowana Rb IIIAU na pow. 5,47 ha) oraz 2-h (planowana Rb IIIAU na pow. 4,32 ha). W trakcie realizacji PUL na lata 2015-2024 planuje się pozyskanie 66 540,74 m<sup>3</sup> grubizny w użytkach przygodnych rębnych, co stanowi ok. 12% planu dziesięcioletniego użytkowania rębego. Następstwem wszystkich klęsk było zakładanie nowych i przeklasyfikowywanie dotychczasowych rębni na klęskowe i sanitarne, o łącznej powierzchni manipulacyjnej 186,11 ha. Szczegółową lokalizację rębni, wykonanych z przyczyn sanitarno-klęskowych, prezentuje Tabela 6.

Tabela 6. Zestawienie wykonanych rębni klęskowych i sanitarnych w latach 2015-2024

Adres Leśny	Rok cięcia	Wykonany zabieg [ha]	Powierzchnia manipulacyjna [ha]	Powierzchnia do odnowienia	Wskaźniki gospodarcze
13-19-1-01-235 -g -00	2017	IBK	1,69	1,01	IVD
13-19-1-01-254 -c -00	2022	IBS	1,41	0,90	TPP
13-19-1-01-62 -w -00	2017	IIIBUK	5,57	3,90	IIIB
13-19-1-01-62 -x -00	2018	IBK	0,44	0,44	IIIB
13-19-1-01-71 -g -00	2017	IBK	1,06	1,06	TWP
13-19-1-01-71 -l -00	2021	IBS	2,55	2,55	IIIA
13-19-1-01-75 -d -01	2017	IBK	0,79	0,79	TPP
13-19-1-01-75 -k -01	2017	IBK	0,58	0,58	TPP
13-19-1-01-76 -d -01	2017	IBK	1,35	1,35	TPP
13-19-1-01-76 -h -00	2017	IBK	0,56	0,56	TPP
13-19-1-01-89 -i -01	2019	IBK	0,70	0,70	TPP
13-19-1-01-91 -f -01	2017	IBK	1,39	1,39	IVD
13-19-1-01-92 -b -01	2018	IBK	0,63	0,63	TPP
13-19-1-01-92 -f -01	2018	IBK	2,18	2,18	IIIB
13-19-1-01-92 -g -00	2018	IIIAK	3,15	0,59	IIIA
13-19-1-01-93 -b -00	2018	IBK	1,33	1,33	TPP
13-19-1-01-93 -c -00	2018	IBK	0,54	0,54	BRAK WSK.
13-19-1-01-93 -d -01	2018	IBK	2,40	2,40	TPP
13-19-1-01-93 -g -00	2017	IBK	2,44	2,44	TWP
13-19-1-01-93 -h -01	2017	IBK	0,62	0,62	IIIA
13-19-1-01-93 -h -02	2017	IBK	1,00	1,00	IIIA
13-19-1-01-93 -l -00	2017	IBK	1,03	1,03	TPP
13-19-1-01-93 -m -00	2017	IBK	0,94	0,94	TPP
13-19-1-01-93 -o -01	2017	IBK	0,75	0,75	BRAK WSK.
13-19-1-01-97 -a -01	2018	IBK	0,91	0,91	IIIB
13-19-1-01-98 -a -01	2017	IBK	1,11	1,11	TPP
13-19-1-01-98 -b -00	2017	IBK	1,51	1,51	TWP
13-19-1-01-98 -d -01	2017	IBK	0,70	0,70	TPP
13-19-1-01-99 -b -00	2017	IBK	1,23	1,23	BRAK WSK.

Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Oborniki Śląskie w okresie 2015-2024 i jej wpływ na stan lasu,  
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą

13-19-1-01-99 -c -00	2017	IBK	1,31	1,31	IB
13-19-1-01-99 -d -00	2018	IBK	0,44	0,44	BRAK WSK.
13-19-1-01-99 -f -01	2017	IBK	1,16	1,16	TPP
13-19-1-01-99 -l -01	2017	IBK	0,88	0,88	TPP
13-19-1-02-101 -a -01	2017	IBK	1,00	1,00	TPP
13-19-1-02-101 -ax -00	2017	IBK	2,06	2,06	TPP
13-19-1-02-101 -b -01	2017	IBK	0,74	0,74	TPP
13-19-1-02-101 -o -00	2017	IBK	3,14	3,14	TPP
13-19-1-02-101 -r -01	2017	IBK	1,48	1,48	IIIA
13-19-1-02-101 -r -04	2018	IBK	0,54	0,54	IIIA
13-19-1-02-101 -w -00	2018	IBK	1,77	1,77	BRAK WSK.
13-19-1-02-101 -y -01	2017	IBK	0,62	0,62	TPP
13-19-1-02-102 -h -01	2017	IBK	0,57	0,57	TPP
13-19-1-02-259 -l -01	2018	IBK	0,54	0,54	IIIA
13-19-1-02-80 -a -01	2017	IBK	4,40	4,40	TPP
13-19-1-02-80 -b -01	2017	IBK	1,37	1,37	TPP
13-19-1-02-80 -c -01	2017	IBK	1,18	1,18	TPP
13-19-1-02-80 -h -01	2017	IBK	1,10	1,10	TWP
13-19-1-02-80 -i -01	2017	IBK	1,30	1,30	TWP
13-19-1-02-81 -a -01	2017	IBK	1,30	1,30	TPP
13-19-1-02-81 -h -00	2017	IBK	1,26	1,26	TPP
13-19-1-02-94 -a -00	2017	IBK	2,40	2,40	TPP
13-19-1-02-94 -c -01	2017	IBK	0,96	0,96	TPP
13-19-1-02-94 -f -01	2017	IBK	1,77	1,77	TWP
13-19-1-02-94 -h -01	2017	IBK	0,68	0,68	TPP
13-19-1-02-94 -j -00	2017	IBK	3,24	3,24	TPP
13-19-1-02-94 -k -00	2017	IBK	3,47	3,47	TPP
13-19-1-02-94 -n -01	2017	IBK	1,59	1,59	TWP
13-19-1-02-95 -c -01	2017	IBK	0,96	0,96	TPP
13-19-1-02-95 -c -03	2017	IBK	0,99	0,99	TPP
13-19-1-02-95 -d -02	2017	IBK	2,10	2,10	IB
13-19-1-02-95 -f -00	2017	IBK	4,01	4,01	IB
13-19-1-02-95 -h -00	2017	IBK	2,91	2,91	TPP
13-19-1-02-96 -a -01	2017	IBK	1,11	1,11	BRAK WSK.
13-19-1-02-96 -c -01	2017	IBK	2,31	2,31	TPP
13-19-1-02-96 -f -00	2017	IIIAUK	2,37	1,70	IIIAU
13-19-1-02-96 -g -00	2017	IBK	0,82	0,82	TPP
13-19-1-02-96 -h -00	2018	IBK	1,44	1,44	TPP
13-19-1-02-96 -i -00	2018	IBK	1,30	1,30	TWP
13-19-1-02-96 -j -00	2018	IBK	0,64	0,64	TPP
13-19-1-02-96 -m -00	2018	IBK	1,20	1,20	TWP
13-19-1-03-120 -c -01	2021	IBS	1,27	1,27	TPP
13-19-1-03-120 -f -01	2021	IBS	0,84	0,84	TPP
13-19-1-03-121 -k -01	2021	IBS	0,85	0,85	TPP
13-19-1-03-267 -f -00	2019	IBK	2,23	2,23	BRAK WSK.
13-19-1-03-270 -c -01	2021	IBS	2,43	2,43	TPP
13-19-1-03-279 -c -01	2021	IBS	0,91	0,91	TPP
13-19-1-03-279 -d -01	2020	IBK	0,70	0,70	BRAK WSK.
13-19-1-04-314 -b -01	2023	IBS	1,40	1,40	TPP



Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Oborniki Śląskie w okresie 2015-2024 i jej wpływ na stan lasu,  
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą

13-19-1-04-338 -d -00	2018	IVDUK	5,55	4,66	IVD
13-19-1-04-350 -h -00	2019	IIIBK	4,86	0,65	IIIB
13-19-1-04-351 -c -01	2019	IBK	0,60	0,00	TPP
13-19-1-04-362 -h -00	2018	IBK	1,54	1,54	TPP
13-19-1-04-370 -b -00	2018	IBK	2,49	2,49	TPP
13-19-1-04-373 -f -01	2023	IBS	0,66	0,66	TPP
13-19-1-05-302 -j -00	2017	IIIBUK	2,73	2,00	IIIB
13-19-1-05-306 -i -00	2023	IIIBS	4,93	1,97	IIIB
13-19-1-05-309 -b -00	2017	IBK	1,96	1,96	IIB
13-19-1-05-339 -b -01	2017	IBK	2,64	2,64	IIIA
13-19-2-06-10A -h -01	2019	ICK	0,99	0,99	TWP
13-19-2-06-10A -o -00	2019	IBK	1,82	0,91	TPP
13-19-2-06-11 -o -01	2017	IBK	0,87	0,87	IVD
13-19-2-06-11 -p -01	2017	IBK	2,10	2,10	IVD
13-19-2-06-2 -i -00	2017	IIIAK	3,75	1,92	IIIA
13-19-2-06-471 -y -01	2018	IBK	0,73	0,73	CW
13-19-2-06-564 -f -01	2020	IBK	1,56	1,56	TWP
13-19-2-06-5 -c -00	2019	IBK	1,38	0,67	TPP
13-19-2-06-8 -g -00	2019	IIIBUK	3,35	1,65	IIIB
13-19-2-07-557 -n -00	2021	IIIBS	2,54	1,02	IIIB
13-19-2-08-513 -r -00	2017	IBK	1,58	1,58	IIIA
13-19-2-10-171 -c -01	2018	IBK	0,90	0,90	TPP
13-19-2-10-171 -k -01	2020	IIIAK	6,43	0,50	IIIA
13-19-2-10-171 -k -01	2021	IIIAS	6,14	1,43	IIIA
13-19-2-10-171 -k -02	2021	IBS	1,91	1,91	IIIA
13-19-2-10-182 -f -01	2018	IBK	0,55	0,55	TPP
13-19-2-11-186 -i -01	2018	IBK	2,40	2,40	TPP
13-19-2-11-196 -a -01	2023	IBS	0,62	0,62	TPP
13-19-2-11-196 -a -02	2023	IBS	0,67	0,67	TPP
13-19-2-11-212 -j -00	2023	IBS	0,82	0,82	TPP
13-19-2-11-226 -d -01	2018	IBK	1,42	1,42	PIEL,CW
SUMA			186,11	153,32	

Największy wpływ na pozyskanie w użytkach przygodnych i prowadzenie cięć sanitarno-kłęskowych miały niekorzystne zjawiska klimatyczne. W roku 2015 zaczęto obserwować zamieranie głównych gatunków lasotwórczych, które spowodowane było obniżeniem poziomu wód gruntowych. Skutkiem osłabienia drzew była m.in. podatność drzewostanów sosnowych na zainfekowanie grzybem *Sphaeropsis sapinea* oraz półpasożytem – jemiolą (*Viscum album* L.). W minionym dziesięcioleciu szczególnie dotkliwym było zamieranie drzewostanów świerkowych, którego przyczyną było obniżenie poziomu wód gruntowych oraz wzrost odnotowywanych temperatur, sprzyjający rozwojowi szkodników wtórnych. W ostatnim okresie obserwuje się także wzrost zamierania dębów, wywołanego analogicznymi czynnikami jak te wymienione powyżej, a wywołujące zamieranie drzewostanów świerkowych.

W celu utrzymania prawidłowego stanu sanitarnego lasu wykonywano nieplanowane cięcia przygodne, usuwając drzewa, będące w fazie zamierania.

Dodatkowo, w nocy z 11 na 12 sierpnia 2017 r., Nadleśnictwo Oborniki Śląskie zostało dotknięte nawałnicą, która również spustoszyła lasy w zachodniej i północnej Polsce.

W wyniku tych zjawisk, Decyzjami Nadleśniczego i Dyrektora RDLP we Wrocławiu, wprowadzono akty prawne, regulujące sposób postępowania. Były to:

- Decyzja nr 18 Nadleśniczego Nadleśnictwa Oborniki Śląskie z dnia 21 sierpnia 2017 r., w sprawie wprowadzenia stanu siły wyższej o zasięgu lokalnym, związanej z wiatrolomami i wiatrowałami w części nadleśnictwa, będącymi następstwem huraganowych wiatrów, jakie w dniach 11-12.08.2017 objęły tereny w zasięgu administracyjnym nadleśnictwa;
- Decyzja nr 24/2018 Nadleśniczego Nadleśnictwa Oborniki Śląskie z dnia 3 września 2018 r. w sprawie stanu siły wyższej o lokalnym znaczeniu, związanej ze szkodami w drzewostanie, jakie wystąpiły w następstwie długotrwałej suszy, nasilonego występowania szkodników wtórnych oraz chorób grzybowych;
- Decyzja nr 63/2018 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu z dnia 29 listopada 2018 r., w sprawie ogłoszenia stanu siły wyższej o znaczeniu regionalnym, związanej ze szkodami w drzewostanach, jakie wystąpiły w następstwie działania szkodliwych czynników biotycznych oraz abiotycznych.

Znaczna ilość szkód biotycznych i abiotycznych podczas trwania PUL, zdecydowanie przyczyniła się do rezygnacji z prowadzenia cięć planowych, przy jednoczesnym braku realizacji planowego etatu powierzchniowego i miąższościowego. Zaniechanie prowadzenia cięć planowych wynikało z poleceń zawartych w:

- piśmie Zastępcy Dyrektora RDLP we Wrocławiu (zn. spr.: ZD.7603.1.2018), w sprawie wstrzymania pozyskania drewna gatunków iglastych na pozycjach planowych.
- piśmie Dyrektora RDLP we Wrocławiu (zn. spr.: ED.802.44.2020, z dnia 03.04.2020 r.) w sprawie wstrzymania pozyskania drewna we wszystkich jednostkach RDLP we Wrocławiu.

- wiadomościach mailowych Naczelnika Wydziału Gospodarki Drewnem RDLP we Wrocławiu z dnia 16.06.2020 r. oraz 2.11.2020 r., w sprawie wstrzymania pozyskania drewna i budowania zapasu.

Priorytetem dla wszystkich podejmowanych działań, było utrzymanie na właściwym poziomie stanu sanitarnego lasu, warunkującego jego trwałość oraz uniemożliwiającego gradacyjny rozwój populacji szkodliwych owadów.

W związku z przeklasyfikowywaniem niektórych drzewostanów na drzewostany referencyjne, na części z tych, które miały być odnawiane rębniami, cięcia nie zostały wykonane na powierzchni 65,82 ha (Tabela 7).

Tabela 7 Lista drzewostanów rębnych (wg PUL na lata 2015-2024), które zostały uznane jako powierzchnie referencyjne

Lp.	Adres leśny	Powierzchnia wydzielenia (ha)	Planowany zabieg
1	13-19-1-01-87-a-00	8,49	III B
2	13-19-2-06-479-a-00	3,03	III BU
3	13-19-2-07-554-p-00	9,97	III B
4	13-19-2-07-556-i-00	2,55	II B
5	13-19-2-08-436-c-00	1,11	II B
6	13-19-2-08-436-m-00	2,56	III B
7	13-19-2-08-436-o-00	1,14	III B
8	13-19-2-08-496A-s-00	2,16	III A
9	13-19-2-08-501-h-00	2,28	III B
10	13-19-2-08-504-a-00	16,43	IV D
11	13-19-2-08-510-a-00	1,53	III B
12	13-19-2-08-510-d-00	1,53	III B
13	13-19-2-08-510-f-00	1,57	III B
14	13-19-2-08-510-g-00	1,02	III B
15	13-19-2-08-513-x-00	1,67	III B
16	13-19-2-08-515-c-00	6,78	II A
17	13-19-2-08-515-d-00	3,02	III B
18	13-19-2-11-449-g-00	2,04	III B
SUMA		<b>65,82</b>	

Mniejsza od zaplanowanej masa użytków rębnych w stosunku do tej określonej w PUL wynika również z modyfikacji wykonywanych rębni na części zaplanowanych uprzednio pozycji, polegających na odstępowaniu w pobliżu miejscowości i w obszarach uznanych z tzw. „lasy społeczne” z rębni zupełnych i zastępowaniu ich rębniami złożonymi, w celu wydłużeniu okresu przebudowy i odnowienia tych drzewostanów. Szczególnie często modyfikacje te wprowadzano do realizacji po wydaniu przez DGLP Zarządzenia nr 58 z dnia 5 lipca 2022 r. i były one odpowiedzią również na zgłaszane postulaty strony społecznej w tym zakresie.

Nadleśnictwo Oborniki Śląskie realizowało również pozyskanie drewna na gruntach przekazanych na podstawie specustaw. Poniżej wskazano przekazane grunty:

1. rok 2015 – Decyzja ZRID Wojewody Dolnośląskiego nr 23/14 z dnia 4 grudnia 2014 roku - budowa ciągu pieszego w pasie drogowym drogi wojewódzkiej nr 340 na odcinku Oborniki Śląskie – Wilczyn (0,0520 ha).
2. rok 2017 – Decyzja Wojewody Dolnośląskiego IF-WO.7571.82.2016.MK z dnia 12.01.2017 r. - Modernizacja obwałowań w rejonie Widawy (ustanowienie trwałego zarządu na rzecz Marszałka Woj. Dolnośląskiego) – 0,3207 ha,
3. rok 2021 – Decyzja ZRID Starosty Trzebnickiego nr 2/D/21 z dnia 30 kwietnia 2021 roku - budowa drogi gminnej ul. Energetyczna w Obornikach Śląskich (0,0391 ha).

Łącznie, w latach 2015-2024, na gruntach przekazanych na mocy specustaw pozyskano 2 859,77 m<sup>3</sup> grubizny (kierunek przychodu: 8 – Inny Przychód). Znaczna część tego drewna została pozyskana również w wyniku realizacji specustaw wydanych przed 2015, a zwłaszcza ZRID dotyczącej budowy obwodnicy Brzegu Dolnego.

### **2.1.2. Użytkowanie przedrębne**

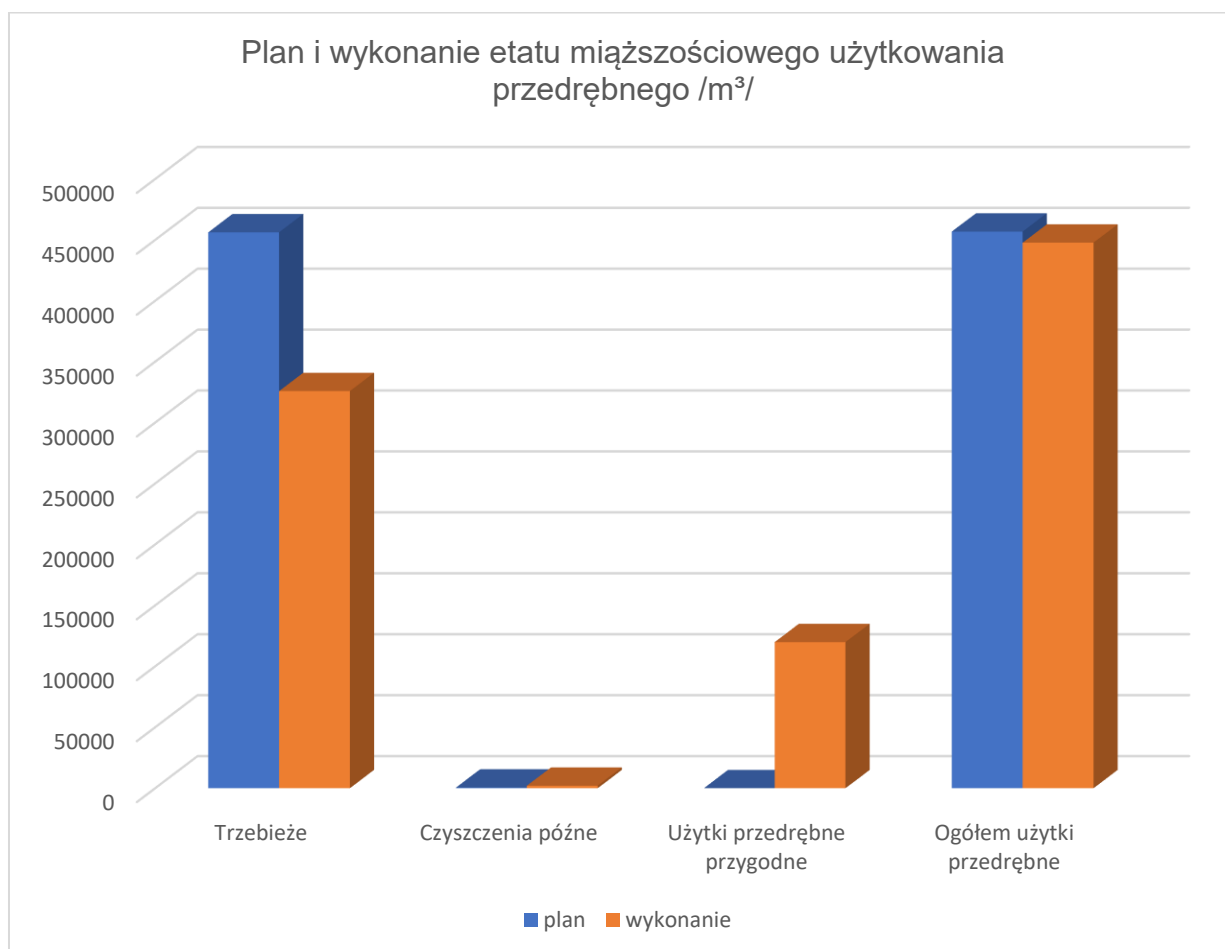
Etat cięć w użytkowaniu przedrębnym, w rozmiarze miąższościowym, przewidywał wykonanie na poziomie 456 820 m<sup>3</sup>. Nadleśnictwo planuje wykonanie planu w 98 %, pozyskując 447 734,79 m<sup>3</sup>, w tym:

- w ramach wykonania trzebieży pozyskanie 325 837,40 m<sup>3</sup>, przy zaplanowanych 456 235 m<sup>3</sup>, co da 71% wykonania;

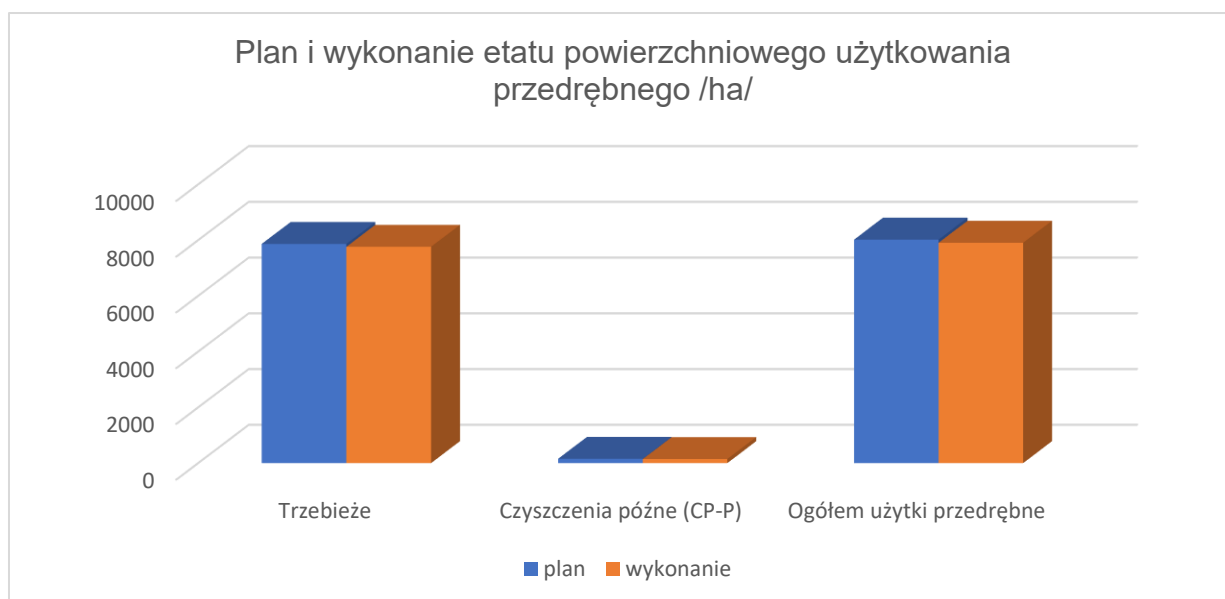
- w ramach cięć w czyszczeniach późnych z pozyskaniem, planuje się wykonanie 2052,82 m<sup>3</sup>, przy zaplanowanych 585 m<sup>3</sup>, co da 426% wykonania;
- w ramach cięć przygodnych przedrębnych planuje się pozyskanie 119 844,60 m<sup>3</sup>.

Etat cięć w użytkowaniu przedrębnym, w rozmiarze powierzchniowym, przewidywał wykonanie na poziomie 8 018,27 ha. Nadleśnictwo planuje zamknięcie planu w 99%, realizując wskazania w ilości 7 907,33 wykonanych hektarów, w tym:

- w ramach trzebieży zrealizowanych zostanie 7 761,62 ha, przy zaplanowanych 7 863,86 ha, co daje 99% wykonania;
- w ramach czyszczeń późnych z pozyskaniem zamknięcie planu planuje się na poziomie 145,71 ha, przy zaplanowanych 154,41 ha, co daje 94% wykonania.



Wykres 5. Wykonanie etatu miąższościowego użytków głównych z zakresu użytkowania przedrębnego w latach 2015-2024



Wykres 6. Wykonanie etatu powierzchniowego użytków głównych z zakresu użytkowania przedrębego w latach 2015-2024

Etat powierzchniowy i miąższościowy użytkowania przedrębego nie został w pełni wykonany z powodu wielu szkód abiotycznych i biotycznych. Wiele drzewostanów, dla których zaplanowano użytkowanie przedrębne, uległo zniszczeniu na skutek kłęskowych czynników abiotycznych i w mniejszym stopniu biotycznych, wobec czego zachodziła konieczność ich usunięcia w ramach rębni kłęskowych, a następnie ponowne wprowadzenie w ich miejsce drzewostanów. Skutkiem wieloletniego występowania szkód była także konieczność zintensyfikowania cięć w użytkach przygodnych. W celu utrzymania odpowiedniego stanu sanitarnego lasu, Nadleśnictwo przez kilka lat zmuszone było do niepełnej realizacji rocznego planu powierzchniowego.

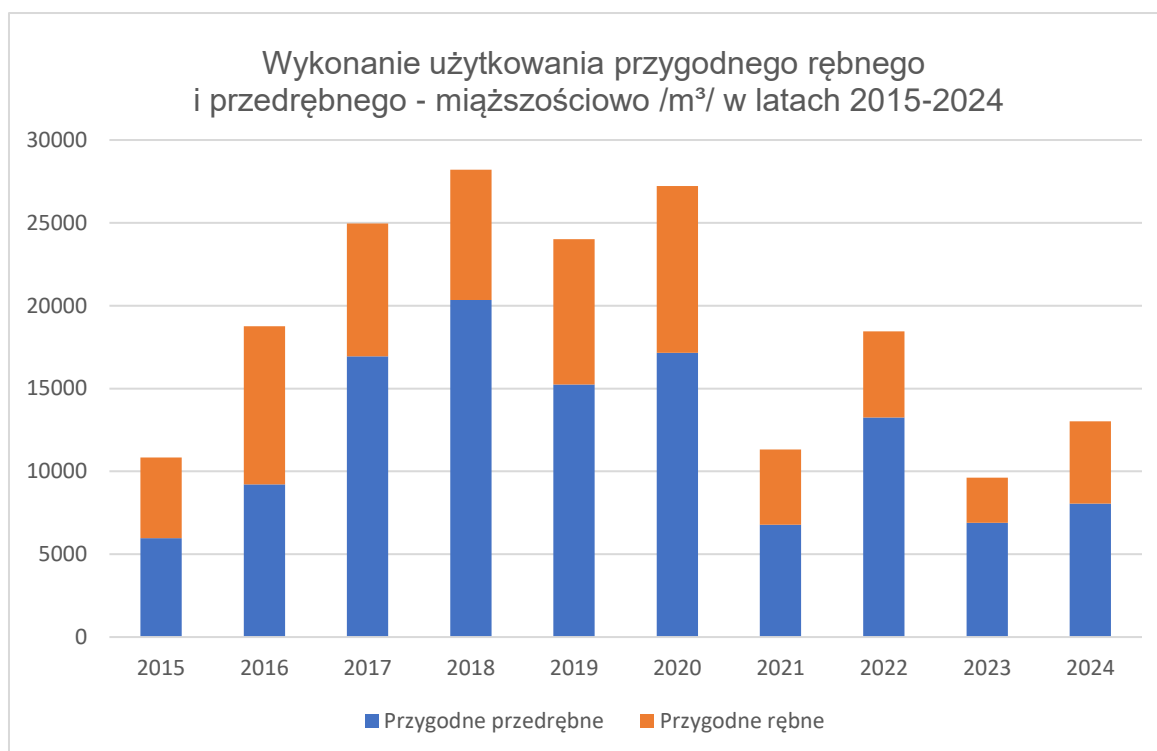
Nadleśnictwo Oborniki Śląskie musiało w części zrezygnować z prowadzenia planowej gospodarki leśnej na poczet zintensyfikowanego użytkowania przygodnego. Powyższe potwierdza wykres 7, gdzie widoczna jest ilość pozyskania drewna w użytkach przygodnych, wynikająca głównie z pogarszającego się stanu sanitarny lasu, spowodowany suszą, obserwowanym obniżeniem wód gruntowych oraz usuwaniem kłęsk, wywołanych silnie wiejącymi wiatrami.

W okresie dziewięcioletnim, tj. w latach 2015 - 2023, zaewidencjonowano aż 242 553,15 m<sup>3</sup> drewna z kodami uszkodzeń jako posusz oraz wywroty i złomy, w tym:

- 133 716,67 m<sup>3</sup> – posusz;
- 108 836,48 m<sup>3</sup> – wywroty i złomy.

Obserwowane zjawiska miały wpływ na udział użytków przygodnych zrealizowanych przez Nadleśnictwo, które łącznie w ramach cięć przygodnych do końca realizacji PUL za lata 2025-2024 pozyska 186 385,34 m<sup>3</sup> drewna, w tym w:

- 119 844,60 m<sup>3</sup> – przygodne użytki przedrębne;
- 66 540,74 m<sup>3</sup> – przygodne użytki rębne.



Wykres 7. Wykonanie użytkowania przygodnego rębego i przedrębego miąższościowo w latach 2015-2024

Skutkiem tak znaczącego udziału pozyskania przygodnego i usuwania skutków klęsk, było obligatoryjne wstrzymanie pozyskania z cięć planowych. Decyzje i wytyczne, potwierdzające powyższe zalecenia, zostały ujęte w pkt. 2.2.1.

W związku z różnymi klęskami, dotyczącymi Nadleśnictwa Oborniki Śląskie, konieczne było zakładanie zrębów klęskowych i sanitarnych. Na powierzchniach, gdzie plan przewidywał wykonanie zabiegu trzebieży późnych, założono zręby o łącznej powierzchni 76,18 ha, natomiast na powierzchniach, gdzie plan przewidywał wykonanie trzebieży wczesnych koniecznym było założenie rębni na powierzchni 15,82 ha (Tabela 6).

Podobnie jak w użytkowaniu rębnym, część powierzchni, gdzie planowane było wykonanie zabiegów trzebieżowych, zostało przeklasyfikowanych na drzewostany referencyjne. Zgodnie z poniższym zestawieniem przekwalifikowano:

- 30,25 ha trzebieży późnych (Tabela 8);
- 6,57 ha trzebieży wczesnych (Tabela 9).

Tabela 8. Lista drzewostanów z planowanym w PUL zabiegiem trzebieży późnej, które uznano za drzewostany referencyjne

Lp.	Adres leśny	Powierzchnia wydzielenia	Planowany zabieg
1	13-19-1-04-365A-I-00	1,90	TPP
2	13-19-1-04-366-d-00	2,77	TPP
3	13-19-2-07-40-I-00	0,97	TPP
4	13-19-2-07-40-m-00	0,58	TPP
5	13-19-2-07-46-n-00	1,82	TPP
6	13-19-2-07-556-m-00	2,40	TPP
7	13-19-2-08-436-i-00	0,86	TPP
8	13-19-2-08-436-I-00	1,35	TPP
9	13-19-2-08-496A-g-00	0,82	TPP
10	13-19-2-08-510-b-00	1,54	TPP
11	13-19-2-08-510-c-00	2,17	TPP
12	13-19-2-08-511-a-00	4,19	TPP
13	13-19-2-08-511-b-00	1,66	TPP
14	13-19-2-08-512-b-00	0,96	TPP
15	13-19-2-08-512-c-00	1,47	TPP
16	13-19-2-08-512-d-00	1,33	TPP
17	13-19-2-08-513-s-00	1,21	TPP
18	13-19-2-08-551-p-00	0,71	TPP
19	13-19-2-11-207-r-00	1,54	TPP
SUMA		<b>30,25</b>	

Tabela 9. Lista drzewostanów z planowanym w PUL zabiegiem trzebieży wczesnej, które uznano za drzewostany referencyjne

Lp.	Adres leśny	Powierzchnia wydzielenia	Planowany zabieg
1	13-19-2-08-516-m-00	0,33	TWP
2	13-19-2-08-516-p-00	5,10	TWP
3	13-19-2-08-516-r-00	0,68	TWP
4	13-19-2-08-517-a-00	0,46	TWP
SUMA		<b>6,57</b>	



Nadleśnictwo Oborniki Śląskie, analizując każdą powierzchnię trzebieżową i jej historię przygodnego pozyskania drewna w okresie dziesięcioletnim, indywidualnie decydowało o zaliczeniu powierzchni z charakterem zabiegu, również jako trzebież negatywna.

Przekroczenie zaplanowanej szacunkowej masy czyszczeń późnych z pozyskaniem (+1 467,82 m<sup>3</sup>), wynikało z wykonywania tego zabiegu zgodnie z fazą rozwojową drzewostanu. Młodniki, które osiągnęły zwanie i istniała w nich możliwość pozyskania masy, pielęgnowano, stosując grupę czynności CP-P. Wpływ na przedmiotowe przekroczenie miało również działanie zmierzające do jak najszerszego zapewnienia dostępności do najtańszego źródła energii okolicznym mieszkańcom – zwłaszcza w świetle światowego kryzysu energetycznego i gwałtownego wzrostu cen energii w 2022 r.

Brak pełnego wykonania miąższościowego trzebieży wynika przede wszystkim z:

- wykonania cięć rębnych w formie zrębów sanitarnych i kłęskowych w drzewostanach, dla których PUL przewidywał użytkowanie przedrębne,
- uznania drzewostanów, dla których PUL przewidywał użytkowanie przedrębne jako drzewostanów referencyjnych i odstępianie od ich użytkowania,
- nieznacznego przeszacowania ilości użytków przedrębnych o których mowa w Decyzji nr 130 DGLP z dn. 16.11.2022;
- wykonania części zaplanowanych zabiegów cięciami o charakterze negatywnym – usuwanie drzew uszkodzonych głównie przez czynniki abiotyczne.

Przejęciowo wpływ na niezrealizowanie zamierzeń planowych miały również obserwowane trudności z kontraktowaniem usług leśnych związanych z pozyskaniem drewna. W wyniku unieważnianych postępowań przetargowych w niektórych latach nie objęto umowami leśnictwa Trzebnica, a w licznych przypadkach w części pozostałych leśnictw do prac przystępowano dopiero w drugiej połowie danego roku.

## **2.2. Zadania z zakresu hodowli lasu**

Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych z zakresu hodowli lasu, zaplanowanych do realizacji na ubiegłe dziesięciolecie, z ich wykonaniem, przedstawiono poniżej, w tabelach oraz na wykresach.

Tabela 10. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami dla Nadleśnictwa Oborniki Śląskie (ha)

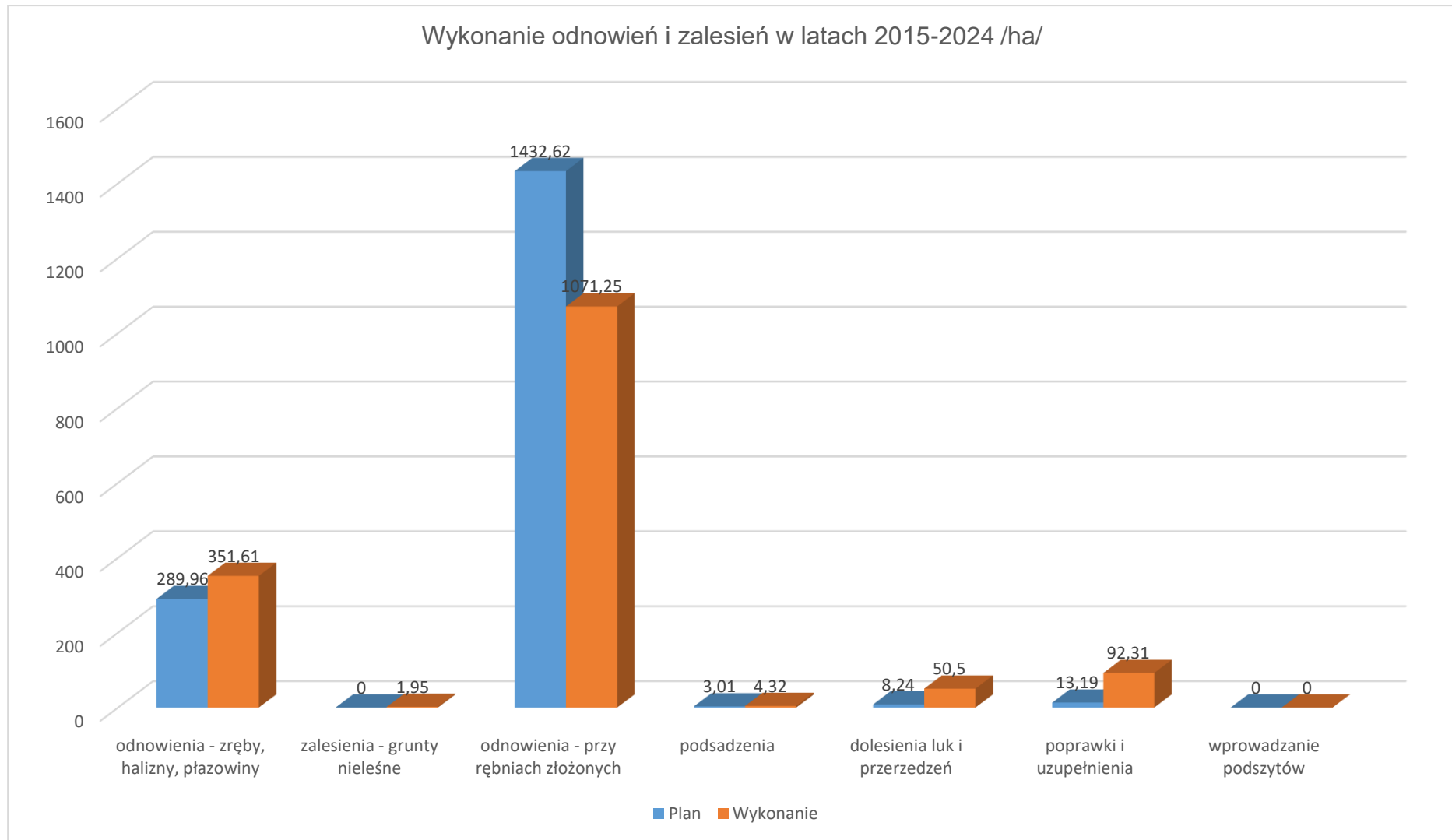
Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia					poprawki i uzupełnienia	wprowadzenie podszytów	Pielęgnowanie			melioracje	
	otwarte		pod osłoną					gleby	upraw	młodników	agrotechniczne	wodne
	płazowiny, halizny, zręby	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	podsadzenia	dolesienia luk i przersedzeń							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2015	38,32	0	74,51	0,00	3,25	4,14	0,00	483,13	53,70	136,93	144,59	0
2016	31,67	0	120,51	3,40	6,60	12,52	0,00	186,73	78,08	189,39	122,41	0
2017	29,86	0	100,45	0,00	3,30	7,44	0,00	110,06	76,89	194,19	108,29	0
2018	43,86	0	101,15	0,92	3,28	7,76	0,00	89,07	113,82	154,90	133,32	0
2019	54,33	0	80	0,00	8,02	8,25	0,00	118,97	171,10	158,87	152,37	0
2020	33,51	0	98,02	0,00	6,95	11,94	0,00	113,33	98,39	40,53	115,10	0
2021	30,87	1,95	116,47	0,00	7,62	7,35	0,00	129,56	140,81	60,62	258,17	0
2022	36,15	0	148,32	0,00	3,1	6,61	0,00	119,97	154,30	111,03	268,03	0
2023	34,29	0	102,69	0,00	5,18	14,47	0,00	193,15	54,17	37,55	124,37	0
2024	18,75	0	129,13	0,00	3,20	11,83	0,00	232,16	61,15	123,98	106,13	0
Razem	351,61	1,95	1071,25	4,32	50,50	92,31	0	1776,13	1002,41	1207,99	1532,78	0
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	289,96	0,00	1432,62	3,01	8,24	13,19	0	106,16	788,38	1027,15	1742,80	0
% wykonania	121,26		74,78	143,52	612,86	699,85		1673,07	127,15	117,61	87,95	

Tabela 11. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami dla Nadleśnictwa Oborniki Śląskie, obręb Bagno (ha).

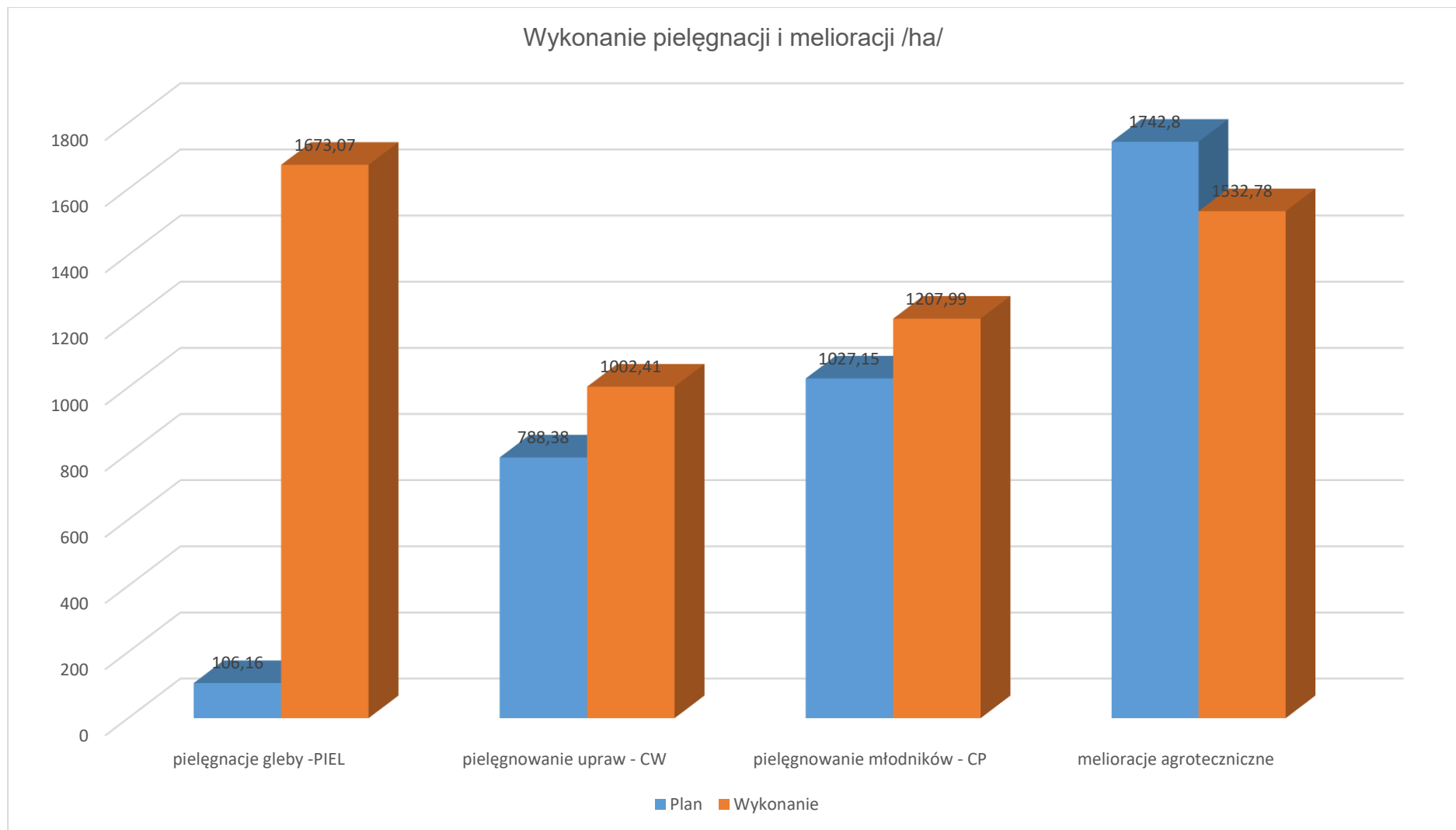
Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia					poprawki i uzupełnienia	wprowadzenie podsztytów	Pielęgnowanie			melioracje	
	otwarte		pod osłoną					gleby	upraw	młodników	agrotechniczne	wodne
	plazowiny, halizny, zręby	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	podsadzenia	dolesienia luk i przerzedzeń							
Powierzchnia - ha												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2015	28,97	0,00	29,58	0,00	1,83	1,08	0,00	237,07	41,33	80,88	52,41	0,00
2016	10,85	0,00	48,09	0,00	2,23	2,72	0,00	92,84	45,14	106,94	35,90	0,00
2017	21,25	0,00	30,62	0,00	2,96	3,17	0,00	37,84	42,12	109,65	46,15	0,00
2018	32,87	0,00	29,92	0,00	1,10	1,52	0,00	44,93	47,59	94,50	74,41	0,00
2019	43,35	0,00	24,18	0,00	4,80	5,08	0,00	63,33	90,87	71,88	73,75	0,00
2020	29,19	0,00	33,59	0,00	5,72	4,87	0,00	69,51	40,73	21,27	55,82	0,00
2021	19,38	0,55	41,69	0,00	3,77	4,14	0,00	79,57	54,21	17,26	146,83	0,00
2022	31,65	0,00	83,68	0,00	0,30	4,71	0,00	77,18	44,88	34,31	151,71	0,00
2023	23,70	0,00	35,31	0,00	2,08	6,06	0,00	117,64	22,68	15,15	69,59	0,00
2024	17,46	0,00	65,33	0,00	1,60	1,47	0,00	112,34	16,90	24,20	48,71	0,00
Razem	258,67	0,55	421,99	0,00	26,39	34,82	0,00	932,25	446,45	576,04	755,28	0,00
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	211,24	0,00	547,53	0,00	4,14	3,09	0	51,3	345,32	513,46	762,58	
% wykonania	122,45		77,07		637,44	1126,86		1817,25	129,29	112,19	99,04	

Tabela 12. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami dla Nadleśnictwa Oborniki Śląskie, obręb Oborniki Śląskie (ha).

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia					poprawki i uzupełnienia	wprowadzenie podszytów	Pielęgnowanie			melioracje	
	otwarte		pod osłoną					gleby	upraw	młodników	agrotechniczne	wodne
	plazowiny, halizny, zręby	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	posadzenia	dolesienia luk i przerzedzeń							
	Powierzchnia - ha											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2015	9,35	0,00	44,93	0,00	1,42	3,06	0,00	246,06	12,37	56,05	92,18	0,00
2016	20,82	0,00	72,42	3,40	4,37	9,80	0,00	93,89	32,94	82,45	86,51	0,00
2017	8,61	0,00	69,83	0,00	0,34	4,27	0,00	72,22	34,77	84,54	62,14	0,00
2018	10,99	0,00	71,23	0,92	2,18	6,24	0,00	44,14	66,23	60,40	58,91	0,00
2019	10,98	0,00	55,82	0,00	3,22	3,17	0,00	55,64	80,23	86,99	78,62	0,00
2020	4,32	0,00	64,43	0,00	1,23	7,07	0,00	43,82	57,66	19,26	59,28	0,00
2021	11,49	1,4	74,78	0,00	3,85	3,21	0,00	49,99	86,60	43,36	111,34	0,00
2022	4,5	0,00	64,64	0,00	2,8	1,9	0,00	109,42	42,79	76,72	116,32	0,00
2023	10,59	0,00	67,38	0,00	3,1	8,41	0,00	31,49	75,51	22,40	54,78	0,00
2024	1,29	0,00	63,8	0,00	1,6	10,36	0,00	119,82	44,25	99,78	57,42	0,00
Razem	92,94	1,40	649,26	4,32	24,11	57,49	0,00	866,49	533,35	631,95	777,50	0,00
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	78,72	0,00	885,09	3,01	4,10	10,10	0	54,86	443,06	513,69	980,22	0
% wykonania	118,06		73,36	143,52	588,05	569,21		1579,46	120,38	123,02	79,32	



Wykres 8. Wykonanie odnowień, zalesień i poprawek w latach 2015-2024 (ha)



Wykres 9. Powierzchniowa realizacja zadań gospodarczych z zakresu pielęgnacji i melioracji w latach 2015-2024 (ha)

### 2.2.1. Odnowienia płazowin, halizn i zrębów zupełnych planowanych

W Nadleśnictwie Oborniki Śląskie na dzień 01.01.2015 r. zainwentaryzowano 19,14 ha zrębów zaległych, wymagających odnowienia. Wszystkie zinwentaryzowane zręby zaległe zostały odnowione.

PUL na lata 2015-2024 przewidywał odnowienie płazowin, halizn i powierzchni po rębniach zupełnych w wielkości 289,96 ha, z czego powierzchnie zrębów stanowiły 289,09 ha, a halizny 0,87 ha. W trakcie trwania planu nadleśnictwo odnowiło 344,21 ha takich powierzchni.

W nadleśnictwie nie występują powierzchnie zrębów przelegujących dłużej niż 5 lat.

Większa o 54,25 ha realizacja tych założeń jest wynikiem wystąpienia katastrofalnych czynników abiotycznych i biotycznych, a szczególne znaczenie miało wystąpienie huraganowego wiatru w 2017 r., który to uszkodził szereg drzewostanów użytkowanych następnie zrębami kłęskowymi. Wszystkie powierzchnie zrębów zupełnych powstałych w wyniku kłęski z 2017 roku zostały odnowione – zgodnie z tabelą 13.

Tabela 13. Odnowienia zrębów zupełnych (planowych oraz sanitarnych i kłęskowych), wykonanych w latach 2015-2024

Leśnictwo	Adres leśny	Rok wykonania zrębu	Rok odnowienia	Pow. odnowienia	Uwagi
Cieplice	13-19-1-01-14 -d -00	2017	2018	1,99	IB
Cieplice	13-19-1-01-230 -a -01	2020	2022	2,66	IB
Cieplice	13-19-1-01-230 -i -00	2021	2023	2,49	IB
Cieplice	13-19-1-01-235 -g -00	2017	2018	1,01	IBK
Cieplice	13-19-1-01-237 -f -00	2016	2017	2,25	IB
Cieplice	13-19-1-01-246 -d -00	2024		0,59	IB
Cieplice	13-19-1-01-256 -j -01	2016	2017	2,94	IB
Cieplice	13-19-1-01-256 -j -02	2021		2,97	IB
Cieplice	13-19-1-01-62 -b -00	2015	2015	0,88	IB
Cieplice	13-19-1-01-62 -x -00	2018	2020	0,44	IBK
Cieplice	13-19-1-01-67A -d -00	2015	2016	1,16	IB
Cieplice	13-19-1-01-71 -g -00	2017	2018	1,06	IBK
Cieplice	13-19-1-01-75 -d -01	2017	2020	0,79	IBK
Cieplice	13-19-1-01-75 -k -01	2017	2020	0,58	IBK
Cieplice	13-19-1-01-75 -l -00	2016	2017	0,69	IB



Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Oborniki Śląskie w okresie 2015-2024 i jej wpływ na stan lasu,  
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą

Cieplice	13-19-1-01-76 -d -01	2017	2018	1,35	IBK
Cieplice	13-19-1-01-76 -h -00	2017	2020	0,56	IBK
Cieplice	13-19-1-01-88 -c -00	2020	2022	0,96	IB
Cieplice	13-19-1-01-89 -i -01	2019	2020	0,70	IBK
Cieplice	13-19-1-01-91 -f -01	2017	2020	1,39	IBK
Cieplice	13-19-1-01-92 -b -01	2018	2020	0,63	IBK
Cieplice	13-19-1-01-92 -f -01	2018	2020	2,18	IBK
Cieplice	13-19-1-01-93 -b -00	2018	2018	1,33	IBK
Cieplice	13-19-1-01-93 -c -00	2018	2018	0,54	IBK
Cieplice	13-19-1-01-93 -d -01	2018	2019	2,40	IBK
Cieplice	13-19-1-01-93 -g -00	2017	2018	2,44	IBK
Cieplice	13-19-1-01-93 -h -01	2017	2019	0,62	IBK
Cieplice	13-19-1-01-93 -h -02	2017	2019	1,00	IBK
Cieplice	13-19-1-01-93 -i -00	2017	2019	1,03	IBK
Cieplice	13-19-1-01-93 -m -00	2017	2019	0,94	IBK
Cieplice	13-19-1-01-93 -o -01	2017	2019	0,75	IBK
Cieplice	13-19-1-01-97 -a -01	2018	2020	0,91	IBK
Cieplice	13-19-1-01-97 -m -01	2016	2017	1,36	IC
Cieplice	13-19-1-01-97 -n -01	2016	2017	0,62	IC
Cieplice	13-19-1-01-98 -a -01	2017	2020	1,11	IBK
Cieplice	13-19-1-01-98 -b -00	2017	2019	1,51	IBK
Cieplice	13-19-1-01-98 -c -01	2016	2017	2,12	IC
Cieplice	13-19-1-01-98 -c -99	2023		2,08	IC
Cieplice	13-19-1-01-98 -d -01	2017	2019	0,70	IBK
Cieplice	13-19-1-01-99 -b -00	2017	2019	1,23	IBK
Cieplice	13-19-1-01-99 -c -00	2017	2019	1,31	IBK
Cieplice	13-19-1-01-99 -d -00	2018	2020	0,44	IBK
Cieplice	13-19-1-01-99 -f -01	2017	2020	1,16	IBK
Cieplice	13-19-1-01-99 -i -01	2017	2018	0,88	IBK
Zwierzyniec	13-19-1-02-101 -a -01	2017	2019	1,00	IBK
Zwierzyniec	13-19-1-02-101 -ax -00	2017	2019	2,06	IBK
Zwierzyniec	13-19-1-02-101 -b -01	2017	2019	0,74	IBK
Zwierzyniec	13-19-1-02-101 -o -00	2017	2019	3,14	IBK
Zwierzyniec	13-19-1-02-101 -r -01	2017	2020	1,48	IBK
Zwierzyniec	13-19-1-02-101 -r -04	2018	2020	0,54	IBK
Zwierzyniec	13-19-1-02-101 -w -00	2018	2020	1,77	IBK
Zwierzyniec	13-19-1-02-101 -y -01	2017	2019	0,62	IBK

Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Oborniki Śląskie w okresie 2015-2024 i jej wpływ na stan lasu,  
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą

Zwierzyniec	13-19-1-02-102 -c -00	2024		1,58	IB
Zwierzyniec	13-19-1-02-102 -d -00	2023		1,65	IB
Zwierzyniec	13-19-1-02-102 -h -01	2017	2022	0,57	IBK
Zwierzyniec	13-19-1-02-105 -l -00	2020	2021	2,33	IB
Zwierzyniec	13-19-1-02-106 -c -01	2016	2017	3,07	IB
Zwierzyniec	13-19-1-02-106 -c -02	2023		2,53	IB
Zwierzyniec	13-19-1-02-106 -h -01	2016	2017	0,83	IB
Zwierzyniec	13-19-1-02-106 -h -02	2023		1,12	IB
Zwierzyniec	13-19-1-02-107 -h -01	2015	2015	3,84	IB
Zwierzyniec	13-19-1-02-107 -h -99	2022		2,72	IB
Zwierzyniec	13-19-1-02-112 -h -01	2016	2017	1,38	IB
Zwierzyniec	13-19-1-02-112 -j -00	2016	2017	1,60	IB
Zwierzyniec	13-19-1-02-113 -ax -00	2023	2024	0,79	IB
Zwierzyniec	13-19-1-02-116 -f -00	2022	2023	1,15	IB
Zwierzyniec	13-19-1-02-239 -j -00	2021	2022	2,55	IB
Zwierzyniec	13-19-1-02-241 -c -01	2022		4,00	IB
Zwierzyniec	13-19-1-02-241 -d -00	2017	2019	1,08	IB
Zwierzyniec	13-19-1-02-259 -l -01	2018	2023	0,54	IBK
Zwierzyniec	13-19-1-02-80 -a -01	2017	2021	4,40	IBK
Zwierzyniec	13-19-1-02-80 -b -01	2017	2021	1,37	IBK
Zwierzyniec	13-19-1-02-80 -c -01	2017	2021	1,18	IBK
Zwierzyniec	13-19-1-02-80 -h -01	2017	2021	1,10	IBK
Zwierzyniec	13-19-1-02-80 -i -01	2017	2020	1,30	IBK
Zwierzyniec	13-19-1-02-81 -a -01	2017	2020	1,30	IBK
Zwierzyniec	13-19-1-02-81 -h -00	2017	2020	1,26	IBK
Zwierzyniec	13-19-1-02-82 -h -00	2017	2018	3,00	IB
Zwierzyniec	13-19-1-02-83 -b -00	2015	2016	0,86	IB
Zwierzyniec	13-19-1-02-83 -c -01	2015	2016	2,84	IB
Zwierzyniec	13-19-1-02-83 -j -00	2017	2018	2,93	IB
Zwierzyniec	13-19-1-02-84 -f -00	2017	2018	1,68	IB
Zwierzyniec	13-19-1-02-84 -i -00	2024		1,30	IB
Zwierzyniec	13-19-1-02-94 -a -00	2017	2021	2,40	IBK
Zwierzyniec	13-19-1-02-94 -c -01	2017	2021	0,96	IBK
Zwierzyniec	13-19-1-02-94 -f -01	2017	2021	1,77	IBK
Zwierzyniec	13-19-1-02-94 -h -01	2017	2021	0,68	IBK
Zwierzyniec	13-19-1-02-94 -j -00	2017	2019	3,24	IBK
Zwierzyniec	13-19-1-02-94 -k -00	2017	2019	3,47	IBK

Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Oborniki Śląskie w okresie 2015-2024 i jej wpływ na stan lasu,  
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą

Zwierzyniec	13-19-1-02-94 -n -01	2017	2019	1,59	IBK
Zwierzyniec	13-19-1-02-95 -c -01	2017	2021	0,96	IBK
Zwierzyniec	13-19-1-02-95 -c -03	2017	2020	0,99	IBK
Zwierzyniec	13-19-1-02-95 -d -01	2016	2016	3,18	IB
Zwierzyniec	13-19-1-02-95 -d -02	2017	2020	2,10	IBK
Zwierzyniec	13-19-1-02-95 -f -00	2017	2020	4,01	IBK
Zwierzyniec	13-19-1-02-95 -h -00	2017	2019	2,91	IBK
Zwierzyniec	13-19-1-02-96 -a -01	2017	2019	1,11	IBK
Zwierzyniec	13-19-1-02-96 -c -01	2017	2019	2,31	IBK
Zwierzyniec	13-19-1-02-96 -g -00	2017	2018	0,82	IBK
Zwierzyniec	13-19-1-02-96 -h -00	2018	2018	1,44	IBK
Zwierzyniec	13-19-1-02-96 -i -00	2018	2018	1,30	IBK
Zwierzyniec	13-19-1-02-96 -j -00	2018	2018	0,64	IBK
Zwierzyniec	13-19-1-02-96 -m -00	2018	2018	1,20	IBK
Lipnica	13-19-1-03-120 -h -00	2024		2,31	IB
Lipnica	13-19-1-03-132 -f -00	2022	2023	1,76	IB
Lipnica	13-19-1-03-133 -a -00	2024		1,96	IB
Lipnica	13-19-1-03-133 -d -01	2017	2018	0,62	IB
Lipnica	13-19-1-03-140 -a -01	2022	2023	2,42	IB
Lipnica	13-19-1-03-264 -f -01	2017	2018	0,64	IB
Lipnica	13-19-1-03-266 -c -00	2022	2024	1,18	IB
Lipnica	13-19-1-03-267 -f -00	2019	2021	2,23	IBK
Lipnica	13-19-1-03-269 -g -00	2020	2022	2,27	IB
Lipnica	13-19-1-03-270 -f -00	2020	2022	0,98	IB
Lipnica	13-19-1-03-273A -j -00	2022	2023	1,06	IB
Lipnica	13-19-1-03-276 -b -00	2022	2023	1,09	IB
Lipnica	13-19-1-03-276 -g -00	2022	2023	0,91	IB
Lipnica	13-19-1-03-279 -d -01	2020	2022	0,70	IBK
Lipnica	13-19-1-03-279 -h -00	2021	2022	1,60	IB
Lipnica	13-19-1-03-286 -b -00	2024		1,73	IB
Kraniec	13-19-1-04-333 -d -00	2015	2016	1,36	IB
Kraniec	13-19-1-04-335 -d -00	2021	2022	2,40	IB
Kraniec	13-19-1-04-336 -c -00	2016	2018	2,87	IB
Kraniec	13-19-1-04-351 -c -01	2019	2022	0,60	IBK
Kraniec	13-19-1-04-362 -h -00	2018	2022	1,54	IBK
Kraniec	13-19-1-04-369 -d -01	2016	2019	2,00	IC
Kraniec	13-19-1-04-370 -b -00	2018	2022	2,49	IBK

Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Oborniki Śląskie w okresie 2015-2024 i jej wpływ na stan lasu,  
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą

Kraniec	13-19-1-04-370 -g -00	2021	2024	2,46	IB
Kraniec	13-19-1-04-372 -a -00	2015	2015	2,60	IB
Kraniec	13-19-1-04-372 -b -00	2021	2023	3,14	IB
Kraniec	13-19-1-04-372 -d -00	2015	2015	1,17	IB
Kraniec	13-19-1-04-372 -d -99	2022	2024	2,63	IB
Kraniec	13-19-1-04-373 -a -01	2016	2018	2,50	IB
Kraniec	13-19-1-04-374 -d -01	2019	2019	3,95	IB
Kraniec	13-19-1-04-377 -g -00	2019	2023	0,87	IB
Kraniec	13-19-1-04-377 -i -00	2019	2022	0,67	IB
Kraniec	13-19-1-04-378 -c -00	2017	2018	0,67	IB
Kraniec	13-19-1-04-378 -w -00	2017	2017	1,64	IB
Kraniec	13-19-1-04-379 -f -00	2023		1,85	IB
Kraniec	13-19-1-04-379 -h -00	2016	2017	1,02	IB
Kraniec	13-19-1-04-381 -f -00	2020	2024	2,94	IB
Kraniec	13-19-1-04-386 -b -00	2020	2024	2,97	IB
Radecz	13-19-1-05-288 -d -00	2020	2022	1,12	IB
Radecz	13-19-1-05-290 -c -00	2019	2020	2,17	IB
Radecz	13-19-1-05-291 -h -00	2024		1,57	IB
Radecz	13-19-1-05-293 -d -00	2021	2022	2,19	IB
Radecz	13-19-1-05-293 -s -00	2019	2020	0,78	IB
Radecz	13-19-1-05-295 -d -00	2022	2023	0,65	IB
Radecz	13-19-1-05-299 -p -00	2021	2022	2,16	IB
Radecz	13-19-1-05-300 -b -00	2022	2023	2,47	IB
Radecz	13-19-1-05-300 -n -00	2022	2023	0,98	IB
Radecz	13-19-1-05-309 -b -00	2017	2018	1,96	IBK
Radecz	13-19-1-05-319 -g -01	2023		3,10	IB
Radecz	13-19-1-05-321 -c -00	2015	2015	3,66	IB
Radecz	13-19-1-05-321 -c -02	2021	2024	3,59	IB
Radecz	13-19-1-05-322 -b -00	2016	2016	0,58	IB
Radecz	13-19-1-05-322 -d -00	2016	2017	1,73	IB
Radecz	13-19-1-05-323 -c -00	2021	2023	1,62	IB
Radecz	13-19-1-05-324 -d -00	2015	2015	1,26	IB
Radecz	13-19-1-05-339 -b -01	2017	2019	2,64	IBK
Prusice	13-19-2-06-10A -h -01	2019	2021	0,99	ICK
Prusice	13-19-2-06-10A -o -00	2019	2020	0,91	IBK
Prusice	13-19-2-06-11 -o -01	2017	2018	0,87	IBK
Prusice	13-19-2-06-11 -p -01	2017	2018	2,10	IBK

Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Oborniki Śląskie w okresie 2015-2024 i jej wpływ na stan lasu,  
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą

Prusice	13-19-2-06-470 -h -01	2016	2018	4,04	IB
Prusice	13-19-2-06-470 -h -99	2021	2023	4,01	IB
Prusice	13-19-2-06-471 -y -01	2018	2020	0,73	IBK
Prusice	13-19-2-06-489 -o -00	2018	2019	2,92	IB
Prusice	13-19-2-06-559 -f -00	2017	2017	2,10	IB
Prusice	13-19-2-06-564 -f -01	2020	2021	1,56	IBK
Prusice	13-19-2-06-5 -c -00	2019	2020	0,67	IBK
Osolin	13-19-2-07-20 -m -00	2018	2021	1,17	IB
Osolin	13-19-2-07-30 -p -00	2015	2015	1,91	IB
Osolin	13-19-2-07-40 -fx -00	2015	2016	0,92	IB
Osolin	13-19-2-07-44 -b -00	2015	2016	0,78	IB
Osolin	13-19-2-07-53 -b -00	2016	2017	1,94	IB
Trzebnica	13-19-2-08-498A -g -00	2015	2016	0,86	IB
Trzebnica	13-19-2-08-513 -r -00	2017	2018	1,58	IBK
Trzebnica	13-19-2-08-524 -b -00	2015	2015	1,35	IB
Trzebnica	13-19-2-08-532 -h -00	2015	2015	0,87	IB
Trzebnica	13-19-2-08-537 -d -00	2016	2016	0,85	IB
Trzebnica	13-19-2-08-540 -d -00	2016	2016	1,67	IB
Pęgów	13-19-2-09-389 -g -00	2016	2017	0,96	IB
Pęgów	13-19-2-09-401 -h -00	2018	2019	1,13	IB
Pęgów	13-19-2-09-404 -p -00	2015	2016	1,00	IB
Pęgów	13-19-2-09-405 -h -00	2021	2023	1,22	IB
Pęgów	13-19-2-09-412 -g -00	2018	2019	0,94	IB
Pęgów	13-19-2-09-413 -d -00	2022	2023	0,58	IB
Pęgów	13-19-2-09-418 -f -00	2020	2022	1,30	IB
Pęgów	13-19-2-09-422 -g -00	2015	2015	1,90	IB
Rościszewice	13-19-2-10-148 -d -00	2015	2016	1,25	IB
Rościszewice	13-19-2-10-170 -j -00	2015	2016	0,93	IB
Rościszewice	13-19-2-10-171 -c -01	2018	2023	0,90	IBK
Rościszewice	13-19-2-10-171 -d -00	2020	2022	1,28	IB
Rościszewice	13-19-2-10-180 -j -01	2015	2016	2,22	IB
Rościszewice	13-19-2-10-182 -f -01	2018	2023	0,55	IBK
Rościszewice	13-19-2-10-182 -i -01	2015	2016	3,74	IB
Jary	13-19-2-11-185 -g -00	2021	2022	1,92	IB
Jary	13-19-2-11-186 -i -01	2018	2018	2,40	IBK
Jary	13-19-2-11-187 -f -00	2016	2017	0,91	IB
Jary	13-19-2-11-204 -c -01	2015	2016	1,90	IB

Jary	13-19-2-11-204 -c -99	2022		3,23	IB
Jary	13-19-2-11-209 -c -01	2019	2019	3,13	IB
Jary	13-19-2-11-211 -g -01	2018	2020	2,01	IB
Jary	13-19-2-11-220 -c -00	2018	2019	1,44	IB
Jary	13-19-2-11-220 -m -00	2015	2016	0,89	IB
Jary	13-19-2-11-221 -c -00	2022	2023	1,42	IB
Jary	13-19-2-11-224 -h -00	2015	2016	3,81	IB
Jary	13-19-2-11-225 -b -00	2016	2017	2,70	IB
Jary	13-19-2-11-225 -j -00	2019	2021	1,47	IB
Jary	13-19-2-11-226 -d -01	2018	2019	1,42	IBK

### 2.2.2. Odnowienia halizn i płazowin

Według stanu na 1.01.2015 roku nie zainwentaryzowano płazowin, natomiast została zainwentaryzowana jedna halizna do odnowienia:

Leśnictwo Lipnica, oddz. 137-I , powierzchnia 0,87 ha, odnowiona w całości w 2016 roku.

W trakcie trwania PUL Nadleśnictwa nie powstały halizny i płazowiny, wobec czego na dzień 27.09.2024 takie powierzchnie nie są zainwentaryzowane.

### 2.2.3. Zalesienia

Wskazania Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Oborniki Śląskie nie określały wielkości zalesień na lata 2015-2024.

W trakcie trwania planu nadleśnictwo zalesiło 1,95 ha gruntów rolnych, przeznaczonych w MPZP do zalesienia. Zalesienia te miały miejsce w 2021 r. Szczegółowe zestawienie gruntów zalesionych zawarto w części 4 referatu.

### 2.2.4. Odnowienia w rębniach złożonych

Obligatoryjna ilość odnowień w rębniach złożonych w minionym dziesięcioleciu wynosiła 1432,62 ha. Nadleśnictwo zrealizowało 1067,96 ha odnowień, co stanowi 74,55 % planu. Niewykonanie wszystkich zaplanowanych odnowień wynika ze wstrzymania planowanych cięć rębnych, spowodowanego koniecznością porządkowania stanu sanitarnego lasu po nawałnicach i panującej suszy. Część powierzchni, na których zaplanowane zostało odnowienie, nie była użytkowana, zatem nie istniała możliwość wykonania odnowień. Mniejsze wykonanie odnowień w rębniach

złożonych wynika również z inicjowania odnowień naturalnych, a co się z tym wiąże, przesunięcia w czasie ich uznawania do momentu ich utrwalenia.

#### **2.2.5. Podsadzenia**

Wprowadzanie drugiego piętra było ujęte w Planie Urządzenia Lasu na poziomie 3,01 ha. W Nadleśnictwie Oborniki Śląskie realizacja wyniosła 4,32 ha, co daje 143,52 %. Większa realizacja planowanego zakresu tych zadań wynika z potrzeb stwierdzonych na gruncie. Poza przewidzianym w PUL wprowadzeniem drugiego piętra w oddz. 516-g, nadleśnictwo podjęło decyzję o wprowadzeniu drugiego piętra na drzewostanowych kulisach pomiędzy kwaterami na szkółce leśnej w Jarach.

Wszystkie podsadzenia wykonane zostały w sposób sztuczny, sadzonkami buka i jodły.

#### **2.2.6. Dolesienia luk i przerzedzeń**

Planowany na etapie Planu Urządzenia Lasu rozmiar dolesień, luk i przerzedzeń wynosił 8,24 ha. W trakcie obowiązywania planu wykonano 50,04 ha. Zwiększony rozmiar prac spowodowany był dolesianiem przerzedzeń w drzewostanach przedrębnych, powstałych w wyniku oddziaływania czynników biotycznych i abiotycznych, głównie spowodowane żerem korników oraz nawałnicami i suszami, które z każdym rokiem pogłębiały ogólny deficyt wody.

#### **2.2.7. Odnowienia i zalesienia naturalne**

W analizowanym okresie wielkość uznanych odnowień i zalesień naturalnych wynosiła 106,04 ha, co stanowi 7,17 % ogólnej powierzchni wszystkich odnowień i zalesień. Zestawienie powierzchni uznanych w latach 2015-2024 odnowień naturalnych prezentuje poniższa tabela 14.

Odnowienia inicjowano w celu uzyskania odnowień głównie sosnowych, modrzewiowych oraz dębowych, gdyż możliwości uzyskania odnowienia naturalnego tych gatunków w naszych warunkach siedliskowych są największe. Na zrębach zupełnych i po cięciach uprzątających w drzewostanach sosnowych, korzystano głównie z obsiewu kombinowanego górnego i bocznego, z równomiernym pozostawieniem na planowanej powierzchni obsiewu nasienników w ilości ok. 50-60 szt. na ha. Pozostawiano również pasy nasienników na rok lub dwa lata, po czym po uzyskaniu obsiewu były one usuwane. Taki sposób gospodarowania przynosił

pozytywne rezultaty przede wszystkim na słabszych siedliskach boru mieszanego świeżego na powierzchniach wyróżniających się sprawną glebą. Proces uzyskiwania samosiewu poprzedzony był przygotowaniem gleby poprzez wykonanie bruzd pługiem typu LPZ. Zdecydowaną większość tak zainicjowanych odnowień uznano za zakończone sukcesem.

Pozostałe gatunki, uznane protokolarnie do dalszej hodowli, pojawiały się na powierzchniach przygotowywanych do uzyskania odnowień gatunków głównych i jako cenne elementy przyszłych drzewostanów podlegają utrwaleniu w składzie, poprzez wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych.

Tabela 14. Zestawienie uznanych odnowień naturalnych w latach 2015-2024 (ha)

Nadleśnictwo Oborniki Śląskie						
rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia - naturalne					Razem
	otwarte		pod osłoną			
	plazowiny, halizny, zręby	grunty nieleśne	w rębniach złożonych	posadzenia	dolesienia luk i przerzedzeń	
<b>2015</b>	6,62	0	3,47	0	0	10,09
<b>2016</b>	0,12	0	1,76	0	0,36	2,24
<b>2017</b>	0	0	5,08	0	0	5,08
<b>2018</b>	5,34	0	1,64	0	0	6,98
<b>2019</b>	2,1	0	1,34	0	0	3,44
<b>2020</b>	1,03	0	0,55	0	0	1,58
<b>2021</b>	0,99	0	20,71	0	0	21,7
<b>2022</b>	6,56	0	19,18	0	0	25,74
<b>2023</b>	6,49	0	0,99	0	0,07	7,55
<b>2024</b>	7,21	0	13,97	0	0,46	21,64
<b>Suma:</b>	<b>36,46</b>	<b>0</b>	<b>68,69</b>	<b>0</b>	<b>0,89</b>	<b>106,04</b>

#### 2.2.8. Poprawki i uzupełnienia

W Planie Urządzenia Lasu zaplanowano 13,19 ha poprawek, jednak zadania te odnosiły się tylko do upraw zinwentaryzowanych na dzień 1.01.2015 r. Mając na uwadze, że w latach 2015-2024 wykonano odnowienia i zalesienia na łącznej powierzchni 1 468,48 ha, ostatecznie wykonano 92,31 ha, co stanowi 699,85 % planu. Wszystkie poprawki wykonywane były po przeanalizowaniu faktycznych potrzeb hodowlanych na gruncie, stosując wytyczne zawarte w Zasadach Hodowli Lasu.

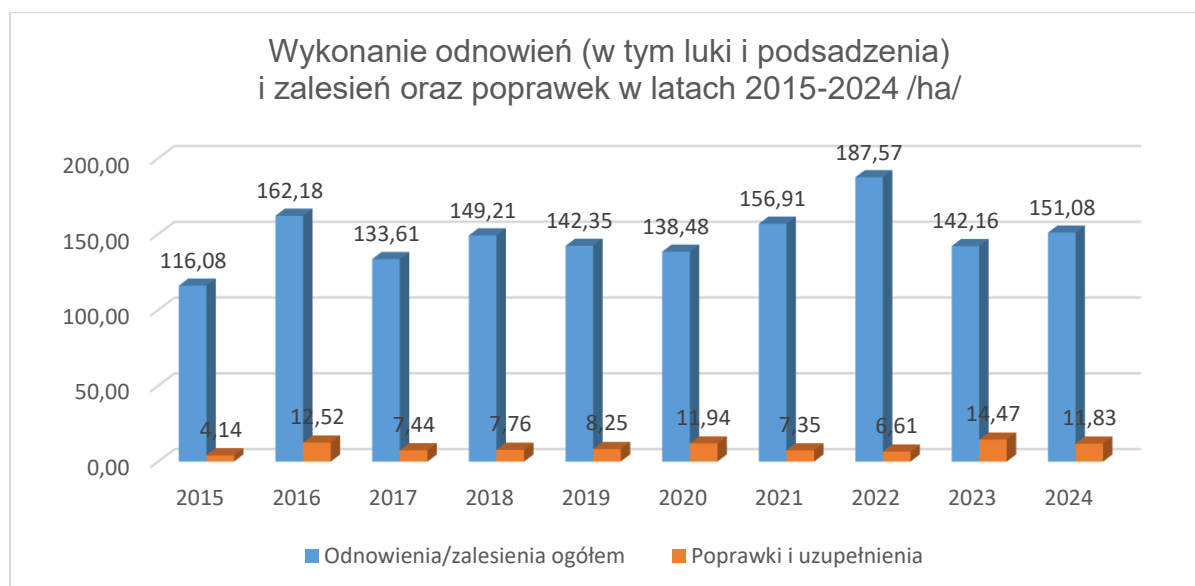


Powodami powstania poprawek były szkody w uprawach powodowane przez susze (w okresach wiosenno-letnich), lokalne podtopienia, szkody od zwierzyny oraz szkody spowodowane żerem pędraków. Ilość poprawek w stosunku do ilości odnowień przedstawia poniższa tabela 15.

Tabela 15. Powierzchnia poprawek w stosunku do powierzchni odnowień (w tym luki i podsadzenia) oraz zalesień

Obręb	Poprawki (ha)	Odnowienia i zalesienia (ha)	% poprawek w stosunku do odnowień
Bagno	34,82	707,60	4,92
Oborniki Śląskie	57,49	772,03	7,45
Nadleśnictwo	92,31	1 479,63	6,24

Poprawki w stosunku do wykonanych odnowień, liczone dla nadleśnictwa, wynoszą 6,24 %, a w poszczególnych obrębach przedstawiają się następująco: obręb Bagno – 4,92 % oraz obręb Oborniki Śląskie – 7,45 %.



Wykres 10. Zestawienie odnowień i zalesień oraz poprawek i uzupełnień wykonanych w latach 2015-2024

Powyższy wykres 10 prezentuje z kolei powierzchnię poprawek na tle powierzchni odnowień i zalesień w latach 2015-2024.

### 2.2.9. Pielęgnowanie gleby

Wykonywanie pielęgnacji wyniosło 1776,13 ha, co daje 1673,07 % w porównaniu z wielkością 106,16 ha, zawartą w Planie Urządzenia Lasu dla upraw zinwentaryzowanych na dzień 1.01.2015 r. Zabiegi pielęgnacji gleby realizowane były według faktycznych potrzeb hodowlanych występujących na gruncie. Na żyznych siedliskach lasowych wykonywanie ww. zabiegu niekiedy należało powtarzać w ciągu roku nawet 2-krotnie.

W ramach wykonywanych pielęgnacji stosowano również chemiczne zwalczanie uciążliwej dla upraw roślinności inwazyjnej. Zabiegi te okazały się skuteczne i są stosowane głównie na bogatszych siedliskach. Wielkości wykonanych oprysków chemicznych przedstawiają się następująco w kolejnych latach:

2015 – 172,39 ha,

2016 – 187,69 ha,

2017 -150,09 ha,

2018 – 141,47 ha,

2019 – 126,14 ha,

2020 – 160,01 ha,

2021- 210,86 ha,

2022 – 203,28 ha,

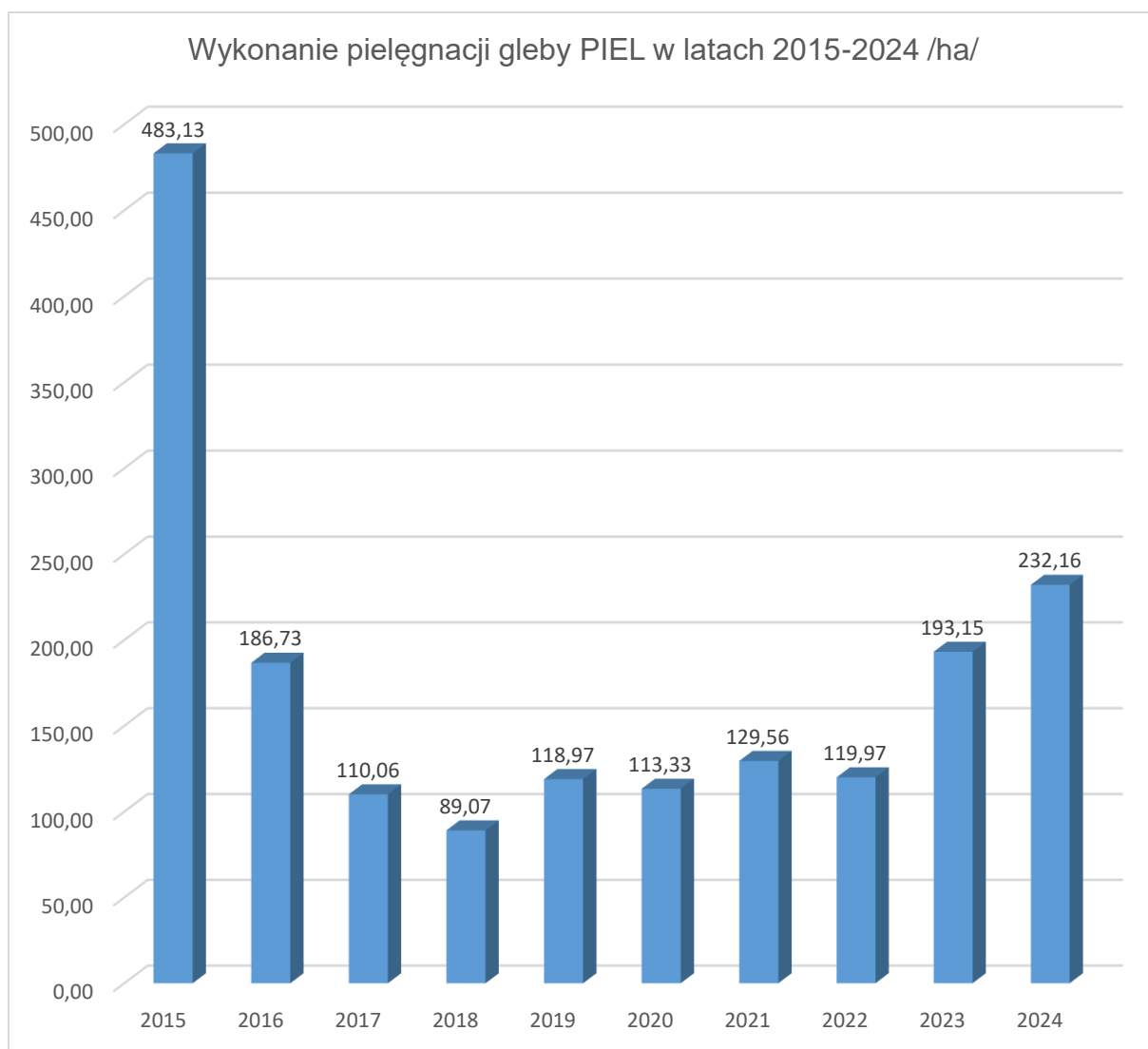
2023 – 224,48 ha

2024 – 331,10 ha.

Łączna powierzchnia, na której wykonany został ten rodzaj zabiegu w latach 2015-2024, to 1907,51 ha.

Najczęstszym sposobem prowadzenia zabiegów pielęgnacyjnych było mechaniczne wykaszanie chwastów.

Poniższy wykres 11 przedstawia wykonanie zabiegów pielęgnacji gleby w latach 2015-2024 - bez nawrotów kolejnych.

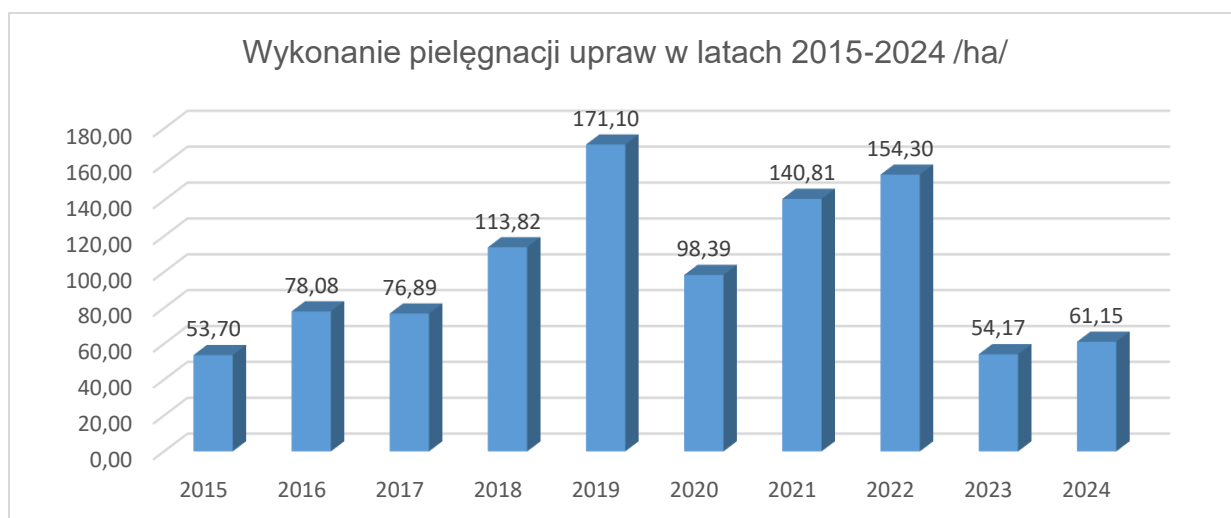


Wykres 11. Wykonanie zabiegów pielęgnacji gleby w latach 2015-2024 - bez nawrotów kolejnych (ha)

#### 2.2.10. Pielęgnowanie upraw – czyszczenia wczesne

Czyszczenia wczesne zrealizowano na poziomie 127,15 %. Na planowane 788,38 ha, wykonano 1002,41 ha. Zwiększenie rozmiaru wykonania czyszczeń wczesnych wynikało z faktycznych potrzeb pielęgnacyjnych stwierdzanych na gruncie.

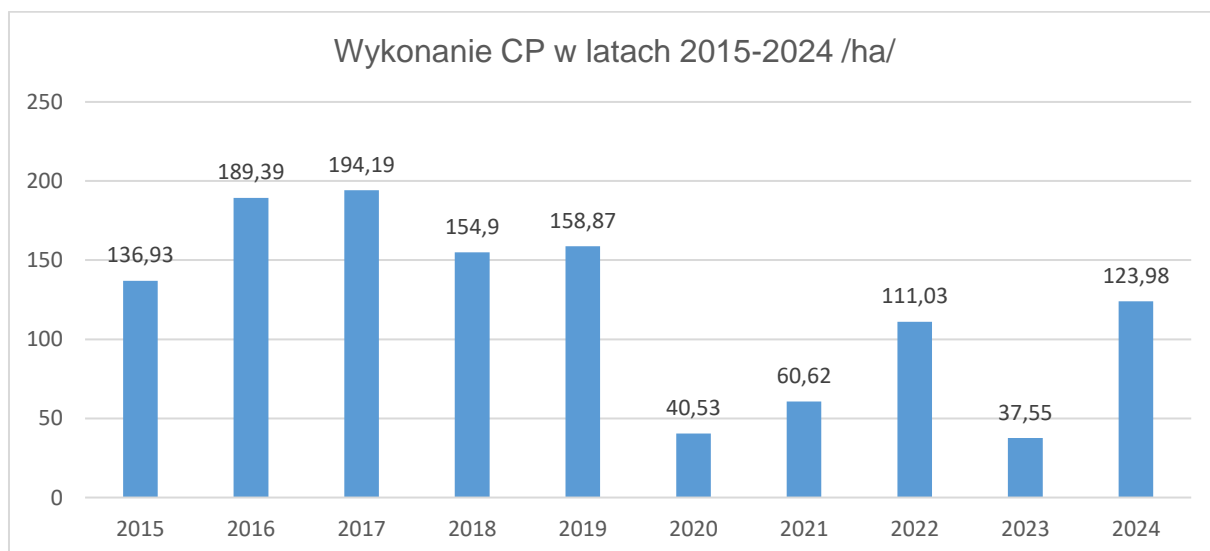
Poniższy wykres 12 prezentuje wykonanie czyszczeń wczesnych w latach 2015-2024.



Wykres 12. Wykonanie zabiegów CW w latach 2015-2024 (ha)

### 2.2.11. Czyszczenia późne

W PUL czyszczenia późne zaplanowane zostały na poziomie 1027,15 ha, a wykonane zostały na poziomie 1207,99 ha, co stanowi 117,61 % wykonania zadań obligatoryjnych. CP wykonano we wszystkich wymagających tego zabiegu młodnikach. Zabiegi czyszczeń późnych wykonywano również na nieplanowanych w PUL powierzchniach, o ile stan drzewostanu wymagał tych zabiegów. Ilość wykonanych czyszczeń późnych w latach 2015-2024 przedstawia poniższy wykres 13.

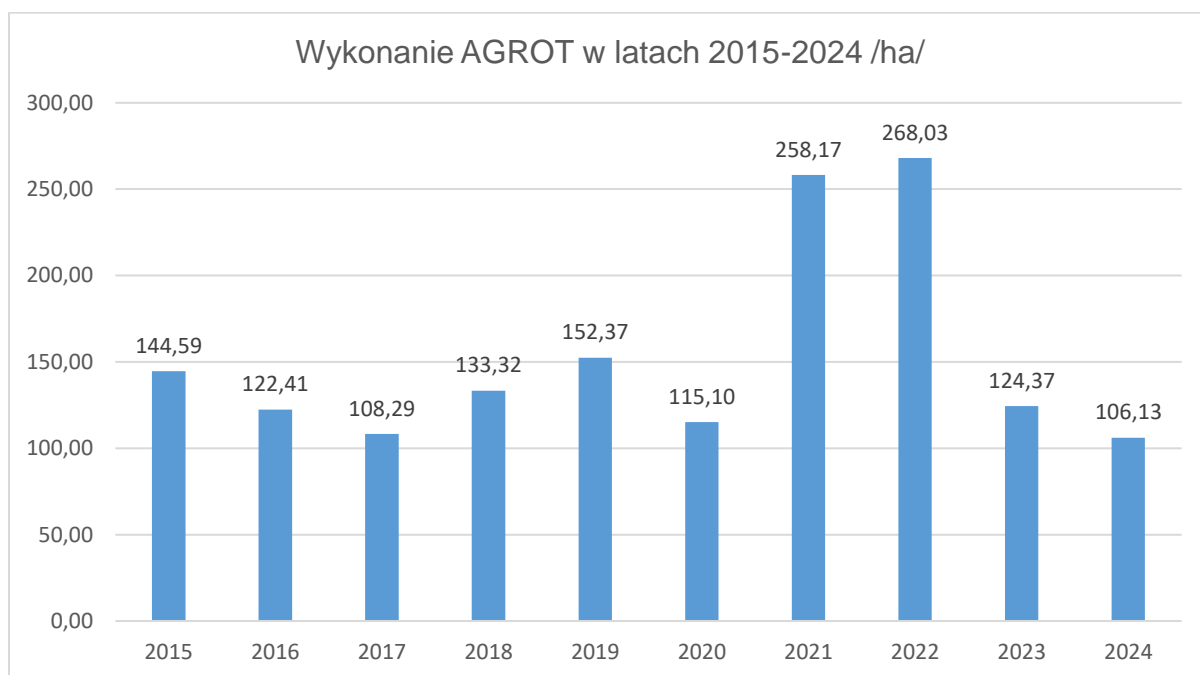


Wykres 13. Wykonanie zabiegów CP w latach 2015-2024 (ha)

### 2.2.12. Melioracje agrotechniczne

W minionym dziesięcioleciu wykonano 1532,78 ha melioracji agrotechnicznych, przy planowanych 1742,80 ha - co stanowi 87,95 %.

Melioracje agrotechniczne były wykonywane w rozmiarze wynikającym z faktycznych potrzeb hodowlanych na powierzchniach, gdzie były one niezbędne. Niższy rozmiar realizacji wynika przede wszystkim z niewykonania w pełni cięć w użytkowaniu rębnym, zatem nie powstały powierzchnie do odnowienia, które należałoby objąć tym zabiegiem. Ilość wykonanych melioracji agrotechnicznych w latach 2015-2024 prezentuje poniższy wykres 14.



Wykres 14. Wykonanie melioracji agrotechnicznych w latach 2015-2024 (ha)

### 2.3. Produkcja szkółkarska

Nadleśnictwo Oborniki Śląskie posiada Szkołkę Leśną zlokalizowaną w leśnictwie Jary, o powierzchni ogólnej 771,72 ar.

Powierzchnia produkcyjna ogółem wynosi 449,81 ar, z czego 428 ar stanowi produkcja polowa, a 21,81 ar zajmuje produkcja w tunelach. Obiekt składa się z 3 kwater, które rozdzielone są kulisami drzew i krzewów. Szkołka wyposażona jest w stałą deszczownię oraz w niezbędne maszyny specjalistyczne do produkcji szkółkarskiej.

W minionym okresie na szkółce powstała nowoczesna hala magazynowa w miejscu po tzw. „zimnym dole”, który w poprzednich dziesięcioleciach służył do przechowywania sadzonek.



Zdjęcie 1. Kwatera produkcyjna szkółki leśnej w Jarach

Szkółka Leśna produkuje zarówno gatunki liściaste, jak i iglaste. Po uzyskaniu zgody z RDLP Wrocław nadleśnictwo produkuje sadzonki So 1/0, wykorzystywane do odnowień powierzchni na uboższych siedliskach znajdujących się na terenie nadleśnictwa oraz sadzonki So 2/0, które wykorzystywane są na powierzchniach przeznaczonych do wykonania poprawek, a także na nieco bogatszych siedliskach odnawianych sztucznie.

Gatunki liściaste, wykorzystywane są przede wszystkim do odnawiania powierzchni w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie, a w przypadku nadprodukcji sadzonki sprzedawane są sąsiadnim nadleśnictwom.

Dodatkowo Szkółka Leśna zajmuje się produkcją sadzonek gatunków biocenotycznych, takich jak: grusza, czereśnia ptasia, jabłoń, lipa, jawor i inne, zapewniających zachowanie bioróżnorodności upraw, utrzymania oraz wzmocnienia

korzystnych stosunków biocenotycznych oraz zdrowotności i naturalnej odporności lasu.

Na podstawie zarządzenia nr 12/2008 (ZL-H-7140-01/2008) Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu z dnia 13 maja 2008 roku w sprawie wdrożenia programu rozwoju i restrukturyzacji produkcji szkółkarskiej, prowadzonej w nadleśnictwach Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu oraz zarządzenia nr 21/2014 (ZG-7140-16/2014) Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu z dnia 8 sierpnia 2014 r. w sprawie zmian w zarządzeniu nr 12/2008 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu, dotyczącego wdrożenia programu rozwoju i restrukturyzacji produkcji szkółkarskiej prowadzonej w nadleśnictwach RDLP we Wrocławiu, Nadleśnictwo Oborniki Śląskie zaopatruje się w materiał sadzeniowy z zakrytym systemem korzeniowym - głównie So - w szkółce leśnej, należącej do Nadleśnictwa Legnica w Miłogostowicach. Średnioroczne wykorzystanie materiału z zakrytym systemem korzeniowym w ostatnich latach kształtowało się na poziomie 160 tys. szt. Średnioroczne zapotrzebowanie nadleśnictwa na materiał sadzeniowy głównych gatunków lasotwórczych – wg planu szkółkarskiego - przedstawia poniższa tabela 16.

Tabela 16. Średnioroczne zapotrzebowanie na materiał sadzeniowy - wg planu szkółkarskiego w latach 2015-2024 (tszt.)

Średnioroczne zapotrzebowanie na sadzonki (w tysiącach sztuk)	
SO	422,20
BK	213,20
DB.S	330,90
DB.B	57,20
MD	10,90
ŚW	5,80
<b>SUMA</b>	<b>1040,20</b>

Faktyczną wielkość produkcji szkółkarskiej w latach 2015-2023 obrazuje poniższa tabela 17. Szkółka leśna w Jarach jest jedną z wiodących szkółek otwartych na terenie RDLP we Wrocławiu, zwłaszcza w zakresie produkcji materiału gatunków liściastych. Wielkość produkcji była ściśle skorelowana z przewidywanymi potrzebami nadleśnictwa w zakresie zapotrzebowania na materiał odnowieniowy, a także z występującymi nieregularnie latami nasiennymi gatunków ciężkonasiennych.

Tabela 17. Rzeczywista produkcja materiału sadzeniowego wg gatunków w latach 2015-2023  
(tszt.)

Produkcja szkółkarska 2015-2023 (otwarta + tunele) w tszt.										
L.p.	GATUNEK	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	SO	212,19	77,71	109	253,64	314,52	422,99	312,84	460,78	488,36
2	BK	734,94	490,64	478,64	358,78	216,22	379,73	511,39	593,12	355,4
3	DB.S	713,24	573,84	634,08	508,32	1328,71	1018,08	838,43	643,85	745,38
4	DB.B	245,22	81,15	135,04	105,68	204,48	138,48	190,75	86,52	76,77
5	ŚW	133,29	117,6	132,51	132,59	46,93	30,58	19,27	24,99	28,21
6	MD	41,48	38,64	39,11	39,49	118,83	46,74	29,54	12,08	32,12
7	JD	31,81	25,55	31,86	11,12	18,17	23,09	22,78	18,95	24,88
8	GB	3,53	6,84	9,28	3,06	0	12,47	9,8	0,91	1,42
9	JW.	6,01	13,86	44,13	30,62	12,05	24,93	22,12	14,92	38,04
10	KL	2,87	1,92	0	4,75	10,48	6,26	0	0	0
11	BRZ	5,43	8	8,87	31,4	15,79	12,19	10,45	12,12	10,73
12	OL	72,28	59,8	241,4	101,4	99,8	160,21	28	24,68	167,12
13	LP	16,36	4,92	5,5	8,95	11,24	26,92	14,51	9,27	47,4
14	CZR.P.	5,5	9,56	11,4	4,5	2,6	6,5	7,06	5,61	0
15	SO.C.	10,7	7,73	6,52	3,88	0,4	0,3	0	0	0
	RAZEM	2234,85	1517,76	1887,34	1598,18	2400,22	2309,47	2016,94	1907,8	2015,83

## 2.4. Nasiennictwo

### 2.4.1. Wyłączone drzewostany nasienne i drzewostany zachowawcze

W Nadleśnictwie Oborniki Śląskie występuje wyłączony drzewostan nasienny modrzewiowy, o powierzchni 5,28 ha.

Istniejąca w nadleśnictwie baza nasienna w pełni zaspokaja zapotrzebowanie nadleśnictwa i innych jednostek na nasiona, przeznaczone do produkcji materiału sadzeniowego w celu zakładania upraw pochodnych. Lokalizację wyłączonego drzewostanu nasiennego prezentuje poniższa tabela 18.

Tabela 18. Wyłączone drzewostany nasienne (WDN) na terenie nadleśnictwa - stan na 1.01.2024 r.

L.P.	Gatunek panujący	L-ctwo	Lokalizacja - adres leśny	Powierzchnia (ha)	Nr w KRLMP	Nr w RLMP_LP
1	Md	Kraniec	13-19-1-04-350-g-00	5,28	MP/2/31708/05	22463



#### 2.4.2. Drzewa mateczne

Na terenie Nadleśnictwa Oborniki Śląskie znajduje się 7 drzew matecznych gatunków takich jak: DB.S - 2 szt., DB.B – 2 szt. oraz MD – 3 szt. Ich lokalizację przedstawia poniższa tabela 19.

Tabela 19. Wykaz drzew matecznych na terenie nadleśnictwa - stan na 1.01.2024 r.

L.P.	Gatunek	Lokalizacja	Nr IBL	Nr w KRLMP	Nr w RLMP_LP
1.	DB.S	13-19-1-01-89-h-00	10729	MP/3/50763/14	56288
2.	DB.S	13-19-1-01-89-h-00	10728	MP/3/50762/14	56287
3.	DB.B	13-19-2-10-160-c-00	10730	MP/3/50764/14	56286
4.	DB.B	13-19-1-04-362-k-00	10727	MP/3/50761/05	56283
5.	MD	13-19-1-04-350-g-00	3018	MP/3/38918/05	22462
6.	MD	13-19-1-04-357-c-00	3021	MP/3/38917/05	22461
7.	MD	13-19-1-04-357-c-00	3020	MP/3/38916/05	22460

#### 2.4.3. Drzewostany gospodarcze

W Nadleśnictwie Oborniki Śląskie znajduje się 21 obiektów gospodarczych drzewostanów nasiennych, zestawionych w poniższej tabeli 21. Powierzchnia GDN na dzień 01.01.2024 r. wynosi 178,31 ha, co tabelarycznie zostało ukazane w tabeli 20. Powierzchnia gospodarczych drzewostanów nasiennych niemal w całości spełniała zapotrzebowanie nadleśnictwa dotyczące utrzymania stabilnej bazy nasiennej, pozwala trwale zachować wartościowe cechy rodzimych ekotypów drzew oraz umożliwia stworzenie cennego źródła pozyskania nasion, wykorzystywanego do hodowania nowych pokoleń drzewostanów na terenie nadleśnictwa. Jednak ze względu na kurczącą się systematycznie bazę GDN, a szczególnie ze względu na brak uznanego GDN dębu bezszypułkowego, niezbędnym wydaje się podjęcie w najbliższym czasie działań zmierzających do ich określenia na terenie nadleśnictwa.

Tabela 20. Powierzchnia gospodarczych drzewostanów nasiennych (GDN) wg gatunków w nadleśnictwie - stan na 1.01.2024 r.

Gatunek	SO	DB.S	DB.C	BK	OL	JD	BRZ
<b>Powierzchnia GDN (ha)</b>	63,06	58,12	3,02	39,21	4,82	6,22	3,86

Tabela 21. Wykaz gospodarczych drzewostanów nasiennych w nadleśnictwie - stan na 1.01.2024 r.

Lp.	Adres leśny	Numer KRLMP	Gatunek	Powierzchnia (ha)
1	13-19-1-02-101- r- 03 13-19-1-02-101- r -99 13-19-1-02-101- t - 00	MP/1/28321/05	SO	11,13
2	13-19-1-04-357- a- 00 13-19-1-04-357- b- 00 13-19-1-04- 357- c -00	MP/1/40488/05	JD	6,22
3	13-19-1-01-228- b- 00	MP/1/28320/05	DB.S	8,22
4	13-19-2-08-523- h- 00	MP/1/28324/05	SO	4,65
5	13-19-2-08-522- h- 00	MP/1/28323/05	SO	2,90
6	13-19-2-10-145- b, c- 00	MP/1/28326/05	SO	10,50
7	13-19-2-10-142- c- 01 13-19-2-10-142- c- 99 13-19-2-10-142- d- 99	MP/1/28325/05	SO	17,71
8	13-19-2-10-169- f- 00	MP/1/28329/05	SO	3,21
9	13-19-2-10-168- i- 00	MP/1/28328/05	SO	2,12
10	13-19-1-01-231- d- 00	MP/1/28333/05	DB.S	7,45
11	13-19-1-01-230- a- 99	MP/1/28332/05	DB.S	4,73
12	13-19-2-10-171- k- 01 13-19-2-10-171- k- 98	MP/1/28331/05	SO	10,84
13	13-19-2-10-160- b- 00 13-19-2-10-160- c- 00	MP/1/28336/05	DB.S	14,21
14	13-19-2-08-497- c- 00	MP/1/28335/05	DB.S	20,90
15	13-19-2-08-496- b- 00	MP/1/28334/05	DB.S	2,61
16	13-19-2-08-500- f- 00	MP/1/28339/05	BK	10,96
17	13-19-2-08-499- a- 00	MP/1/28338/05	BK	12,67
18	13-19-2-08-498- a- 00	MP/1/28337/05	BK	15,58
19	13-19-2-08-548- b- 00	MP/1/40482/05	BRZ	3,86
20	13-19-2-06-8 - y- 00	MP/1/40481/05	OL	4,82
21	13-19-2-06-469- g- 00	MP/1/40480/05	DB.C	3,02

#### 2.4.4. Źródła nasion

Według stanu na dzień 01.01.2024 r. w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie występuje 5 obiektów zidentyfikowanych jako źródła nasion gatunków takich jak: czereśnia ptasia, daglezja zielona, grab pospolity, klon jawor i klon pospolity. Zostały one przedstawione w tabeli 22.

Tabela 22. Wykaz źródeł nasion w nadleśnictwie - stan na 1.01.2024 r.

Nr RLMP	Nr w KRLMP	Gatunek	Lokalizacja LMP		
			Oddział	Pododdział	Powierzchnia (ha)
402	MP/1/40485/05	CZR.P	21	n	4,57
401	MP/1/40484/05	DG	350	g	5,28
400	MP/1/40483/05	JW	499	a	12,67
399	MP/1/40487/05	GB	476	a	1,49
398	MP/1/40486/05	KL	293	p	3,61

#### 2.4.5. Plantacje nasienne i plantacyjne uprawy nasienne

Według stanu na 01.01.2024 r. w Nadleśnictwie Oborniki Śl. występuje 5 obiektów zidentyfikowanych jako plantacje nasienne i plantacyjne uprawy nasienne gatunków takich jak: sosna pospolita, lipa drobnolistna, grochodrzew i sosna czarna (tabela 23).

Tabela 23. Wykaz plantacji nasiennych i plantacyjnych upraw nasiennych w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie.

Nr RLMP	Nr w KRLMP	Gatunek	Typ obiektu	Lokalizacja LMP	
			Rok założenia	Oddział	Powierzchnia (ha)
22464	MP/3/41192/05	SO	PLANT NAS Plantacja nas. wegetatywna 1988	13-19-2-06-10-d-00	5,20
397	MP/3/41194/05	LP	PLANT NAS Plantacja nas. wegetatywna 2004	13-19-2-06-492-z-00	4,99
396	MP/3/41195/05	AK	PLANT NAS Plantacja nas. wegetatywna 2004	13-19-2-06-492-x-00	1,09
23492	MP/3/41197/05	SO.C	UPR NAS Plantacja nas. Generatywna 1981	13-19-2-06-10-c-00	6,27
22466	MP/3/41196/05	SO	UPR NAS Plantacja nas. Generatywna 1981	13-19-2-06-10A-j-99	3,37

Na jesień 2024 r., w porozumieniu z RDLP we Wrocławiu, LBG w Kostrzycy oraz RDOŚ we Wrocławiu, nadleśnictwo planuje założyć plantację zachowawczą jarzębu brekini na terenie leśnictwa Prusice.

#### 2.4.6. Uprawy pochodne

PUL na lata 2015-2024 przewidywał kontynuację zakładania upraw pochodnych w wyznaczonych blokach. Wyznaczano jeden nowy blok. Nadleśnictwo w 2023 roku, z uwagi na brak możliwości pozyskania materiału nasiennej, wnioskowało o zaprzestanie dalszego zakładania upraw w ramach bloku upraw pochodnych nr IV i V. Dyrektor RDLP we Wrocławiu, pismem Zn. spr.: ZH.7023.1.2023 z dnia 02.03.2023 r., wyraził zgodę na odstąpienie od realizacji zakładania przedmiotowego BUP. Natomiast w roku 2021, w oddz. 10A-j-01 leśnictwa Prusice, na powierzchni 5,10 ha założono uprawę z sadzonek wyhodowanych z nasion pochodzących z PUN SO, która to uprzednio, tj. w 2017 r., została zniszczona w wyniku niszczycielskiego wiatru. Uprawę założono w ramach utworzonego BUP XI - zgodnie z wytycznymi krajowej Komisji ds. uznawania drzewostanów nasiennych (protokół przesłany pismem RDLP we Wrocławiu zn.spr.: ZG.7020.7.2020 z dnia 19.03.2020 r.). Aktualny wykaz bloków upraw pochodnych zawiera tabela 24.

Tabela 24. Zestawienie bloków upraw pochodnych w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie

Gatunek	Nr bloku	WDN (oddz., pododdz.)	Blok upraw pochodnych oddz., pododdz.	Powierzchnia założonych upraw pochodnych w poszczególnych wydzieleniach (ha)	Pozostaje do założenia (ha)		
SO	I	81b, 81j, 86b N-ctwo Syców	105 b		0,93		
			105 c		2,22		
			105 d		1		
			105 f		1,41		
			105 g		0,58		
			105 h		1,59		
			105 j		0,83		
			105 k	1,42			
			105 l	2,33			
			105 m		1,15		
			105 n	3,38			
			105 o		1,22		
			<b>Ogółem blok nr I</b>			<b>7,13</b>	<b>10,93</b>
			SO	II	81b, 81j, 86b N-ctwo Syców	108 g	16,99
108 i	2,8						
108 j	1,53						
114 a	6,86						
114 b	6,72						

			114 c	8,07		
			<b>Ogółem blok nr II</b>	<b>42,97</b>		
<b>LP</b>	<b>III</b>	15 a, 16 a N- ctwo Przemków	562-d	6,51		
				562-f	2,38	
				<b>Ogółem blok nr III</b>	<b>8,89</b>	
<b>DB.S</b>	<b>IV</b>	320 f, 321 f N-ctwo Żmigród	230 a	2,66	4,73	
				230 b	2,35	
				230 c	2,93	
				230 d		1,17
				230 f		1,8
				230 g		3,8
				230 h	3,78	
				230 i		2,49
					<b>Ogółem blok nr IV</b>	<b>11,72</b>
<b>DB.S</b>	<b>V</b>	320 f, 321 f N-ctwo Żmigród	241 a	1,1	0	
				241 b	3,79	0
				241 c		12,49
				241 d	1,08	0
				241 f		0,96
				241 g		5,63
				241 h		1,15
				242 b	1,78	
				242 c	1,65	0
				242 d	1,63	0
				242 f	1,43	0
				242 g		3,4
				242 h		4,07
				242 i		1,17
				242 j		2,29
				242 k	1,64	
				242 l	3,14	
				242 m		3,35
				242 n		1,5
		242 o		1,42		
			<b>Ogółem blok nr V</b>	<b>17,24</b>	<b>37,43</b>	
<b>MD</b>	<b>VI</b>	142 i N-ctwo Oleśnica	116 c	5,74		
				116 d	7,57	
				116 f	1,15	
				116 g	8,6	
				116 h	1,32	
				119 a	5,33	
				120 a	4,95	
				120 b	5,29	
				120 c		3,4
					<b>Ogółem blok nr VI</b>	<b>39,95</b>

<b>MD</b>	<b>VII</b>	55 h, 56 f N- ctwo Kamienna Góra	119 b	14,15	
			120 d	2,41	
			120 f		1,91
			120 g		0,61
			<b>Ogółem blok nr VII</b>	<b>16,56</b>	<b>2,52</b>
<b>MD</b>	<b>VIII</b>	55 h, 56 f N- ctwo Kamienna Góra	562 h	8,37	
			562 i	1,62	
			<b>Ogółem blok nr VIII</b>	<b>9,99</b>	
<b>MD</b>	<b>IX</b>	55 h, 56 f N- ctwo Kamienna Góra	30 m	4,23	
			30 n	1,94	
			<b>Ogółem blok nr IX</b>	<b>6,17</b>	
<b>MD</b>	<b>X</b>	55 h, 56 f N- ctwo Kamienna Góra	564f	13,43	
			<b>Ogółem blok nr X</b>	<b>13,43</b>	
<b>SO</b>	<b>XI</b>		10A -j	5,10	
			<b>Ogółem blok nr XI</b>	<b>5,10</b>	

### 3. OCENA WPLYWU WYKONANYCH ZABIEGÓW GOSPODARCZYCH NA STAN LASU

#### 3.1. Wielkość zasobów drzewnych na 1 ha i na całej powierzchni, według najważniejszych gatunków drzew.

##### 3.1.1. Analiza zmian według najważniejszych gatunków panujących

W poniższych tabelach 25 i 26, w formie syntetycznej, porównano udział powierzchniowy i miąższościowy według najważniejszych gatunków panujących w drzewostanach nadleśnictwa ogółem, zgodnie ze stanem na dzień 01.01.2014 r. i 01.01.2024 r. W prezentowanych zmianach powierzchni i miąższości wg gatunków panujących zmiany te dotyczą różnicy wielkości powierzchni lub miąższości wg stanu

na 01 stycznia 2025 roku, a wielkością wg stanu na 01 stycznia 2015 roku, natomiast procentowa zmiana dotyczy wielkości tej różnicy w stosunku do stanu na 01 stycznia 2015 roku.

Tabela 25. Syntetyczne zestawienie zmian powierzchni leśnej zalesionej wg gatunków panujących w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie

Powierzchnia wg stanu na 2015 r.		Gatunek	Powierzchnia wg stanu na 2025 r.		Zmiana powierzchni	
ha	%		ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7
8340,63	58,25	SO	8282,40	57,55	-58,23	-0,70
33,00	0,23	SO.C	43,69	0,30	10,69	32,39
175,04	1,22	MD	205,29	1,43	30,25	17,28
307,96	2,15	ŚW	131,97	0,92	-175,99	-57,15
0,00	0,00	JD	0,62	0,00	0,62	0,00
4,66	0,03	DG	5,13	0,04	0,47	10,09
247,19	1,73	BK	306,32	2,13	59,13	23,92
3410,44	23,82	DB	3727,78	25,90	317,34	9,30
42,36	0,30	DB.C	48,34	0,34	5,98	14,12
2,90	0,02	KL	3,12	0,02	0,22	7,59
50,85	0,36	JW	97,72	0,68	46,87	92,17
0,84	0,01	WZ	2,56	0,02	1,72	204,76
152,90	1,07	JS	101,40	0,70	-51,50	-33,68
13,61	0,10	GB	25,77	0,18	12,16	89,35
620,07	4,33	BRZ	483,52	3,36	-136,55	-22,02
778,19	5,43	OL	802,38	5,58	24,19	3,11
12,73	0,09	OL.S	0,00	0,00	-12,73	-100,00
72,39	0,51	AK	64,25	0,45	-8,14	-11,24
5,54	0,04	TP	2,56	0,02	-2,98	-53,79
5,29	0,04	OS	7,56	0,05	2,27	42,91
43,11	0,30	LP	48,39	0,34	5,28	12,25
<b>14319,70</b>	<b>100,00</b>		<b>14390,77</b>	<b>100,00</b>		

Powyższe zestawienie świadczy o wzroście w latach 2015-2024 powierzchni leśnej zalesionej o 71,07 ha. W odniesieniu do stanu na dzień 01.01.2015 r. największy wzrost powierzchniowo odnotowano w: dębie (+ 317,34 ha), buku (+59,13 ha), jaworze (+46,87 ha) i olszy czarnej (+24,19). Z kolei spadek powierzchni stwierdzono w przypadku: świerka (-175,99 ha), brzozy (-136,55 ha), sosny zwyczajnej (- 58,23 ha) i jesionu (- 51,50 ha). Pozostałe różnice nie stanowiły istotnych zmian.

Stwierdzone różnice wynikają z obserwowanych zmian klimatycznych i towarzyszących im czynnikom abiotycznym i biotycznym, na które nadleśnictwo reagowało działaniami gospodarczymi związanymi przede wszystkim z planową przebudową drzewostanów i dostosowywaniem ich składów gatunkowych do stwierdzanych siedlisk, a także bieżącym usuwaniem drzew martwych, zamierających i uszkodzonych czynnikami abiotycznymi. W rębnych monokulturach sosnowych rosnących na żyzniejszych siedliskach powszechnie stosowano rębnie złożone, wprowadzając systematycznie przede wszystkim dęba i buka. Na żyzniejszych i bardziej uwilgotnionych siedliskach sukcesywnie wprowadzano jawora i olchę. Wszystkie te działania mają na celu zwiększenie odporności drzewostanów na obserwowane niekorzystne czynniki zewnętrzne. Z kolei spadki powierzchni dotyczą przede wszystkim gatunków najbardziej wrażliwych na ciągły wzrost odnotowywanych średnich temperatur, przy jednoczesnych obserwowanych cyklicznych okresach suszy i związanego z nimi spadkiem poziomu wód gruntowych. Widoczne jest to szczególnie w przypadku świerka, wyróżniającego się tworzeniem talerzowych systemów korzeniowych, gdzie okresowy i przedłużający się brak dostępu do wody opadowej powodował osłabienie całych drzewostanów i w efekcie narażenie ich na działanie wtórnych szkodników owadzi. Podobnie ubytek powierzchni brzozy jako gatunku szczególnie silnie transpirującego wiąże się z okresami deficytu wody i szczególnie wysokimi temperaturami prowadzącymi do zamierania drzew. Zmniejszenie powierzchni sosny wynika zarówno z planowanych działań gospodarczych nadleśnictwa, zmierzających do zwiększenia udziału innych gatunków lasotwórczych kosztem litych sośnin, lecz także jest często wynikiem wielu czynników powodujących zamieranie drzew, które zostaną szczegółowo omówione w dalszej części referatu. Również zmniejszenie udziału jesionu spowodowane jest ogólnym osłabieniem kondycji drzew tego gatunku, wywołanego obserwowanym od wielu lat wpływem grzybem *Hymenoscyphus fraxineus* oraz owadzimi szkodnikami wtórnymi, wśród których na szczególną uwagę zasługują jesionowiec i jeśniak.



Tabela 26. Syntetyczne zestawienie zmian miąższości wg gatunków panujących w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie

Miąższość wg stanu na 2015 r.		Gatunek	Miąższość wg stanu na 2025 r.		Zmiana miąższości	
m <sup>3</sup>	%		m <sup>3</sup>	%	m <sup>3</sup>	%
1	2	3	4	5	6	7
2515740	58,09	SO	2304469	58,06	-211271	-8,40
7215	0,17	SO.C	9785	0,25	2570	35,62
27730	0,64	MD	46389	1,17	18659	67,29
90275	2,08	ŚW	26222	0,66	-64053	-70,95
0	0,00	JD	18	0,00	18	0,00
2845	0,07	DG	3275	0,08	430	15,11
58990	1,36	BK	64330	1,62	5340	9,05
1123640	25,95	DB	1066774	26,88	-56866	-5,06
6030	0,14	DB.C	8142	0,21	2112	35,02
860	0,02	KL	1045	0,03	185	21,51
13955	0,32	JW	24085	0,61	10130	72,59
190	0,00	WZ	465	0,01	275	144,74
45440	1,05	JS	32237	0,81	-13203	-29,06
3915	0,09	GB	7165	0,18	3250	83,01
158750	3,67	BRZ	112618	2,84	-46132	-29,06
242320	5,60	OL	234838	5,92	-7482	-3,09
3965	0,09	OL.S	0	0,00	-3965	-100,00
16695	0,39	AK	14295	0,36	-2400	-14,38
2365	0,05	TP	1215	0,03	-1150	-48,63
1275	0,03	OS	1693	0,04	418	32,78
8330	0,19	LP	10139	0,26	1809	21,72
<b>4330525</b>	<b>100,00</b>		<b>3969199</b>	<b>100,00</b>		

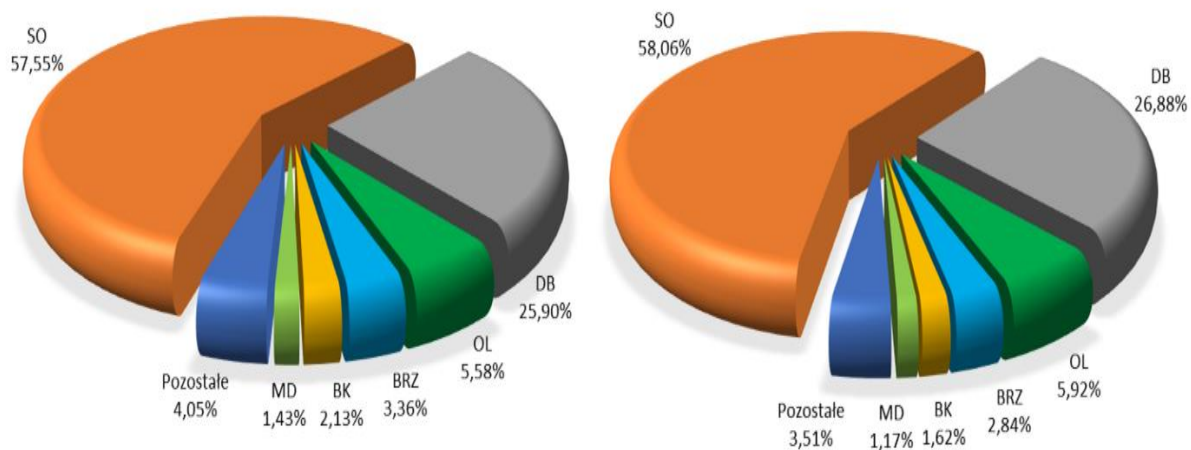
Z powyższego zestawienia wynika, iż po bieżącej rewizji PUL odnotowano spadek miąższości ogółem o 361 326 m<sup>3</sup>. Spadek ten w największym stopniu dotyczy sosny (-211 271 m<sup>3</sup>), świerka (-64 053 m<sup>3</sup>), dębu (-56 866 m<sup>3</sup>) i brzozy (-46 132 m<sup>3</sup>). Zmiany te wynikają – podobnie jak w przypadku zmian powierzchniowych (z którymi zmiany miąższościowe są skorelowane) - przede wszystkim z wpływu czynników abiotycznych i biotycznych, a także są efektem planowych działań nadleśnictwa, które zmierzały do przebudowy litych drzewostanów iglastych na żyznych siedliskach na drzewostany z większym udziałem gatunków liściastych, które to są lepiej dopasowanymi do stwierdzanych warunków siedliskowych. Dowodem na powyższą tezę może być chociażby zinwentaryzowany wzrost miąższości takich gatunków jak jawor

(+10130 m<sup>3</sup>) czy buk (+5340 m<sup>3</sup>). Największy wzrost zmiany miąższości wg gatunków panujących odnotowano w przypadku modrzewia (+18 659 m<sup>3</sup>).

Podsumowując analizę układu tabeli klas wieku, wg gatunków panujących wynika, iż dominującymi gatunkami są:

- ☑ So – która zajmuje 57,55% powierzchni i 58,06% miąższości,
- ☑ Db – który zajmuje 25,90% powierzchni i 26,88% miąższości,
- ☑ Ol – która zajmuje 5,58% powierzchni i 5,92% miąższości,
- ☑ Brz – która zajmuje 3,36% powierzchni i 2,84% miąższości,
- ☑ Bk – który zajmuje 2,13% powierzchni i 1,62% miąższości,
- ☑ Md – który zajmuje 1,43% powierzchni i 1,17% miąższości.

Udział pozostałych gatunków jest poniżej 1%. Gatunki iglaste stanowią 60,24% udziału powierzchniowego i 60,22% udziału miąższościowego. Gatunki liściaste z kolei to 39,76% udziału powierzchniowego oraz 39,78% udziału miąższościowego.



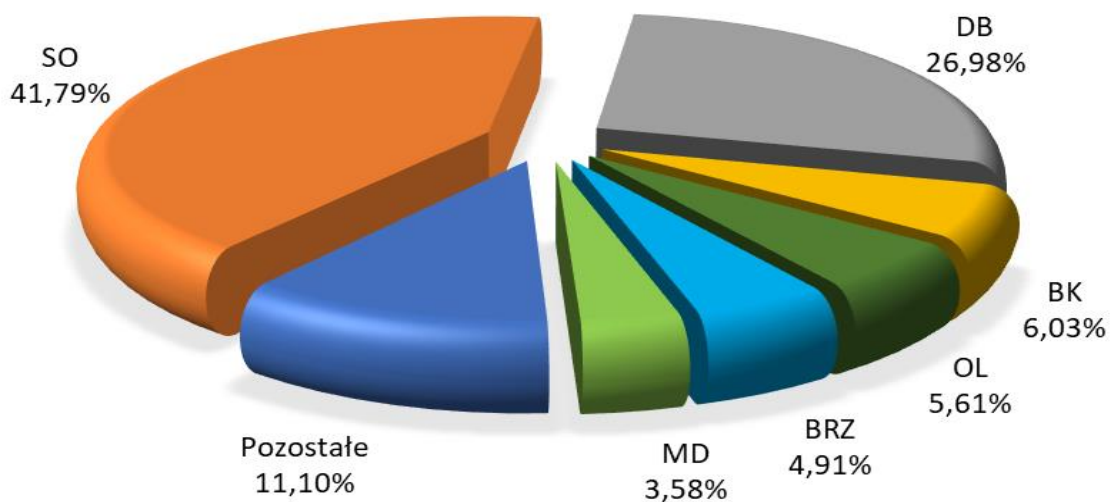
Wykres 15. Porównanie powierzchniowego (po lewej) i miąższościowego (po prawej) udziału wg gatunków panujących dla Nadleśnictwa Oborniki Śląskie

### 3.1.2. Analiza zmian wg rzeczywistego udziału gatunków

Poniżej w formie syntetycznej zestawiono udział powierzchniowy i miąższościowy wg rzeczywistych składów gatunków drzew łącznie dla nadleśnictwa oraz ich porównanie z wynikami z V rewizji u.l. W prezentowanych zmianach powierzchni i miąższości wg rzeczywistych składów gatunkowych zmiany te dotyczyły różnicy wielkości powierzchni i miąższości wg stanu na 1 stycznia 2025 roku, a wielkością wg stanu na 1 stycznia 2015 roku, natomiast procentowa zmiana dotyczy wielkości tej różnicy w stosunku do stanu na 1 stycznia 2015 roku.

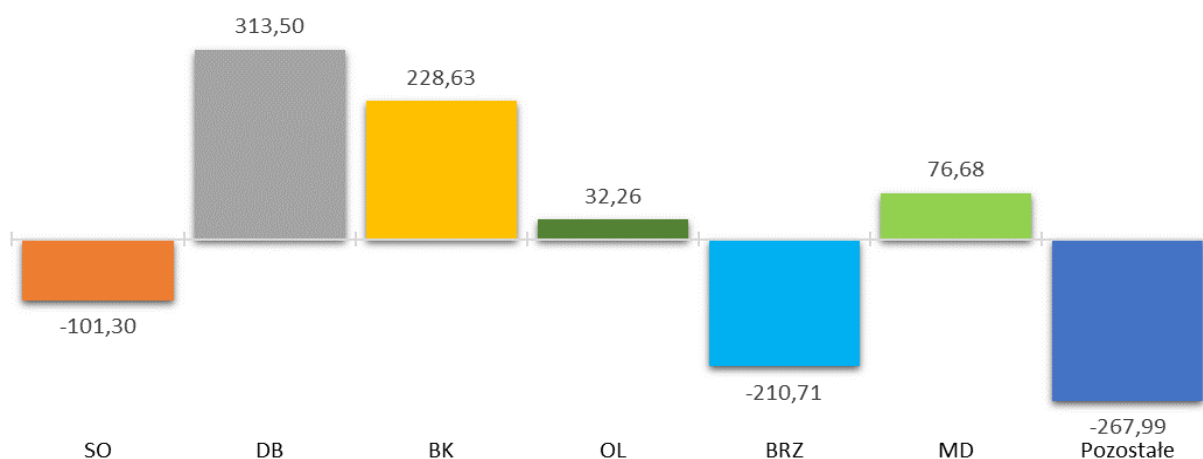
Tabela 27. Syntetyczne zestawienie zmian powierzchni leśnej zalesionej wg rzeczywistych składów gatunkowych w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie

Powierzchnia wg stanu na 2015 r.		Gatunek	Powierzchnia wg stanu na 2025 r.		Zmiana powierzchni	
ha	%		ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7
6114,78	42,70	SO	6013,48	41,79	-101,30	-1,66
38,47	0,27	SO.C	44,00	0,31	5,53	14,37
0,24	0,00	SO.WE	0,25	0,00	0,01	4,17
439,06	3,07	MD	515,74	3,58	76,68	17,46
748,08	5,22	ŚW	448,66	3,12	-299,42	-40,03
16,69	0,12	JD	23,74	0,16	7,05	42,24
11,28	0,08	DG	11,17	0,08	-0,11	-0,98
638,84	4,46	BK	867,47	6,03	228,63	35,79
3568,85	24,92	DB	3882,35	26,98	313,50	8,78
132,68	0,93	DB.C	126,10	0,88	-6,58	-4,96
16,89	0,12	KL	13,97	0,10	-2,92	-17,29
157,98	1,10	JW	217,53	1,51	59,55	37,69
14,00	0,10	WZ	18,98	0,13	4,98	35,57
179,96	1,26	JS	110,17	0,77	-69,79	-38,78
186,26	1,30	GB	245,94	1,71	59,68	32,04
916,92	6,40	BRZ	706,21	4,91	-210,71	-22,98
775,47	5,42	OL	807,73	5,61	32,26	4,16
23,10	0,16	OL.S	4,22	0,03	-18,88	-81,73
6,46	0,05	CZR	0,51	0,00	-5,95	-92,11
115,49	0,81	AK	112,10	0,78	-3,39	-2,94
11,27	0,08	TP	5,54	0,04	-5,73	-50,84
50,94	0,36	OS	43,32	0,30	-7,62	-14,96
1,51	0,01	WB	0,34	0,00	-1,17	-77,48
152,49	1,06	LP	156,82	1,09	4,33	2,84
1,58	0,01	CZM.P	1,82	0,01	0,24	15,19
0,00	0,00	CZR.P	3,09	0,02	3,09	0,00
0,41	0,00	KL.P	9,52	0,07	9,11	2221,95
<b>14319,70</b>	<b>100,00</b>		<b>14390,77</b>	<b>100,00</b>		



Wykres 16. Powierzchniowy udział wg rzeczywistych składów gatunkowych

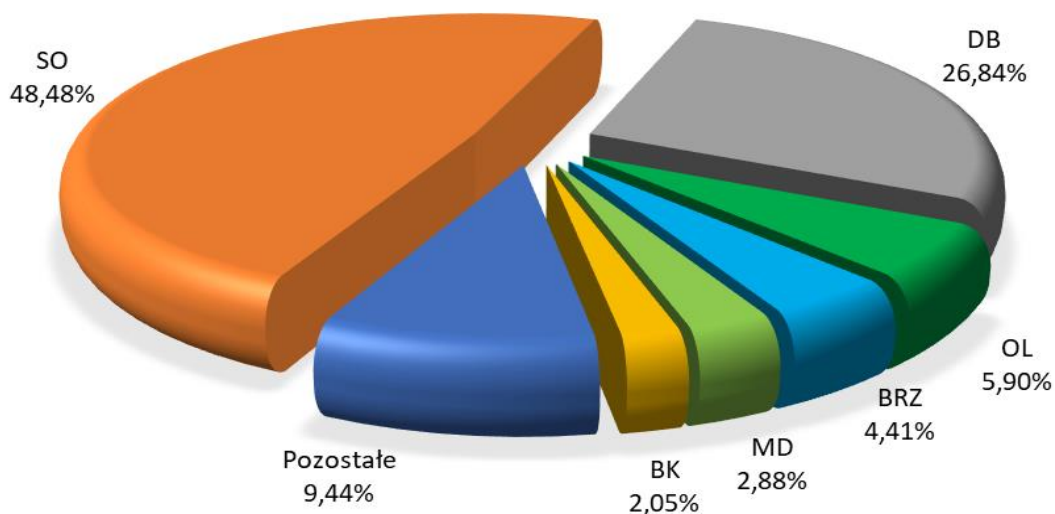
Tabela 27 wskazuje na wzrost powierzchni dębu (+313,50 ha), buka (+228,63 ha), modrzewia (+76,68 ha) i olchy czarnej (32,26 ha). Z kolei odnotowano spadek powierzchni brzozy (-210,71 ha), sosny (-101,30 ha), a bilans wszystkie pozostałe gatunków łącznie wskazuje na zmniejszenie zajmowanej powierzchni o 267,99 ha.



Wykres 17. Zmiana powierzchni leśnej zalesionej wg rzeczywistych składów gatunkowych dla wybranych gatunków w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie

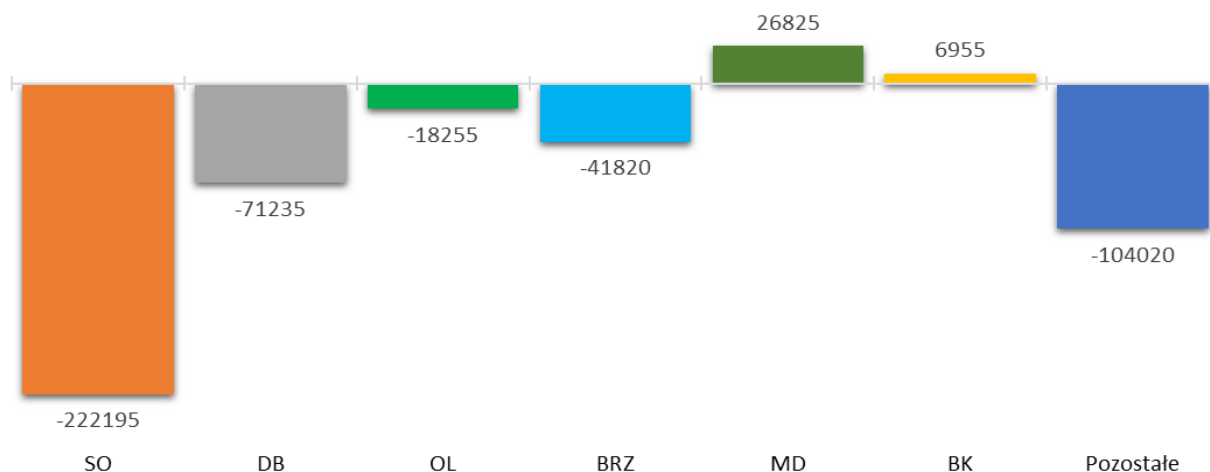
Tabela 28. Syntetyczne zestawienie zmian miąższości wg rzeczywistych składów gatunkowych na powierzchni leśnej zalesionej w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie

Miąższość wg stanu na 2015 r.		Gatunek	Miąższość wg stanu na 2025 r.		Zmiana miąższości	
m <sup>3</sup>	%		m <sup>3</sup>	%	m <sup>3</sup>	%
1	2	3	4	5	6	7
2116240	48,87	SO	1894045	48,48	-222195	-10,50
7075	0,16	SO.C	9875	0,25	2800	39,58
5	0,00	SO.WE	75	0,00	70	1400,00
85820	1,98	MD	112645	2,88	26825	31,26
213440	4,93	ŚW	96000	2,46	-117440	-55,02
805	0,02	JD	1120	0,03	315	39,13
5375	0,12	DG	4160	0,11	-1215	-22,60
73215	1,69	BK	80170	2,05	6955	9,50
1119885	25,86	DB	1048650	26,84	-71235	-6,36
22160	0,51	DB.C	28675	0,73	6515	29,40
3825	0,09	KL	3240	0,08	-585	-15,29
31970	0,74	JW	44380	1,14	12410	38,82
2675	0,06	WZ	4285	0,11	1610	60,19
50325	1,16	JS	33580	0,86	-16745	-33,27
46090	1,06	GB	62325	1,60	16235	35,22
213960	4,94	BRZ	172140	4,41	-41820	-19,55
248775	5,74	OL	230520	5,90	-18255	-7,34
6430	0,15	OL.S	930	0,02	-5500	-85,54
895	0,02	CZR	95	0,00	-800	-89,39
27575	0,64	AK	26990	0,69	-585	-2,12
3900	0,09	TP	2260	0,06	-1640	-42,05
14855	0,34	OS	11770	0,30	-3085	-20,77
345	0,01	Wb	90	0,00	-255	-73,91
34375	0,79	LP	35555	0,91	1180	3,43
415	0,01	CZM.P	420	0,01	5	1,20
0	0,00	CZR.P	480	0,01	480	0,00
95	0,00	KL.P	2305	0,06	2210	2326,32
<b>4330525</b>	<b>100,00</b>		<b>3906780</b>	<b>100,00</b>		



Wykres 18. Miąższościowy udział wg gatunków rzeczywistych

Analiza tabeli 28 wskazuje na spadek miąższości większości głównych gatunków. Największy dotyczy sosny (-222 195 m<sup>3</sup>) i dębu (-71 235 m<sup>3</sup>). Wzrost miąższości odnotowano w przypadku modrzewia (+26 825 m<sup>3</sup>) oraz buka (+6 955 m<sup>3</sup>). Opisane zmiany przedstawia poniższa rycina.



Wykres 19. Zmiana miąższości wg rzeczywistych składów gatunkowych na powierzchni leśnej zalesionej dla wybranych gatunków w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie

Podsumowując dane z tabel 27 i 28 obrazujących rzeczywiste składy gatunkowe należy wskazać, iż aktualnie dominującymi gatunkami w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie są:

- So – która zajmuje 41,79% powierzchni i 48,48% miąższości,
- Db – który zajmuje 26,98% powierzchni i 26,84% miąższości,
- Bk – który zajmuje 6,03% powierzchni 2,05% miąższości,
- Ol – która zajmuje 5,61% powierzchni i 5,90% miąższości,
- Brz – która zajmuje 4,91% powierzchni i 4,41% miąższości,
- Md – który zajmuje 3,58% powierzchni i 2,88% miąższości.

Gatunki iglaste stanowią 49,04% udziału powierzchniowego i 54,21% udziału miąższościowego. Gatunki liściaste z kolei to 50,96% udziału powierzchniowego oraz 45,79% udziału miąższościowego.

W stosunku do ubiegłego okresu gospodarczego do najistotniejszych zmian należy:

- w ujęciu powierzchniowym
  - wzrost udziału Db o 8,78%, tj. z 3 568,85 ha do 3 882,25 ha,
  - wzrost udziału Bk o 35,79%, tj. z 638,84 ha do 867,47 ha,
  - zmniejszenie udziału So o 1,66%, tj. z 6 114,78 ha do 6 013,48 ha,
  - zmniejszenie udziału Św o 40,03%, tj. z 748,08 ha do 448,66 ha,
  - zmniejszenie udziału Brz o 22,98%, tj. z 916,92 ha do 706,21 ha.
- w ujęciu miąższościowym
  - wzrost udziału Bk o 9,50%, tj. z 73 215 m<sup>3</sup> do 80 170 m<sup>3</sup>,
  - wzrost udziału Md o 31,26%, tj. z 85 820 m<sup>3</sup> do 112 645 m<sup>3</sup>,
  - zmniejszenie udziału So o 10,50%, tj. z 2 116 240 m<sup>3</sup> do 1 894 045 m<sup>3</sup>,
  - zmniejszenie udziału Św o 55,02%, tj. z 213 440 m<sup>3</sup> do 96 000 m<sup>3</sup>,
  - zmniejszenie udziału Brz o 19,55%, tj. z 213 960 m<sup>3</sup> do 172 140 m<sup>3</sup>,
  - zmniejszenie udziału Db o 6,36%, tj. z 1 119 885 m<sup>3</sup> do 1 048 650 m<sup>3</sup>.

### **3.2. Jakość upraw i młodników, w tym ich zgodność z typami siedliskowymi lasu**

Wpływ wykonanych w minionym 10-leciu zabiegów gospodarczych na jakość upraw i młodników oraz ich zgodność z typami siedliskowymi lasu, obrazują niżej zamieszczone zestawienia, w układzie tabel nr 29-34.

Do upraw i młodników w wieku do 10 lat, założonych na powierzchni otwartej, zaliczone zostały powierzchnie odnowione po rębniach zupełnych, odnowione halizny, zalesione grunty porolne oraz uprawy i młodniki, funkcjonujące na powierzchni otwartej, a zaliczone tu w wyniku korekty podziału powierzchniowego. Do grupy tej zaliczono również odnowienia, które powstały na powierzchni otwartej, choć geneza ich powstania sięga rębni złożonych – decydował o tym sposób wzrastania uprawy. Na założonych 325,25 ha upraw, 74,29 % (241,65 ha) to uprawy i młodniki zgodne ze składem pożądanym na danym siedlisku. Upraw i młodników częściowo zgodnych jest 25,71 % (83,60 ha). Nie stwierdzono upraw i młodników do 10 lat niezgodnych ze składem. Na terenie nadleśnictwa nie stwierdzono również upraw przepadłych. Podobnie udział upraw i młodników do 10 lat ze składami zgodnymi i częściowo zgodnymi ze składem pożądanym kształtował się w poszczególnych obrębach nadleśnictwa.

W obrębie Bagno, na 230,67 ha takich powierzchni, udział procentowy zgodnych ze stanem pożądanym wynosi 76,49 % (176,44 ha), natomiast ze składem częściowo zgodnym wynosi 23,51 % (54,23 ha).

W obrębie Oborniki Śląskie zinwentaryzowano 94,58 ha upraw i młodników w wieku do 10 lat, powstałych na powierzchniach otwartych, a wśród nich 68,95 % (65,21 ha) stanowiły powierzchnie ze składem zgodnym z pożądanym, natomiast 31,05 % (29,37 ha) udział mają powierzchnie ze składem częściowo zgodnym z pożądanym.

W przypadku inwentaryzacji odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych, to łącznie w nadleśnictwie opisano 3244,90 ha takich powierzchni, z przeciętnym stopniem pokrycia (zadrzewienia) wynoszącym 61,90 % i przeciętną jakością hodowlaną określoną na 22. W klasie odnowienia (KO) zinwentaryzowano 1576,98 ha z przeciętnym stopniem pokrycia równym 39,60 % i przeciętną jakością hodowlaną określoną na 22, w klasie do odnowienia (KDO) stwierdzono 44,75 ha z przeciętnym stopniem pokrycia wynoszącym 15,30 % i przeciętną jakością hodowlaną określoną na 22, a także opisano 1623,17 ha upraw i młodników po rębniach



złożonych, z przeciętnym pokryciem wynoszącym 84,90 % i przeciętną jakością hodowlaną określoną na 12.

W obrębie Bagno łącznie zinwentaryzowano 1230,19 ha odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych, z czego powierzchnie w klasie odnowienia stanowiły 576,11 ha, w klasie do odnowienia 17,01 ha, natomiast uprawy i młodniki po rębniach złożonych 637,07 ha – z przeciętnym pokryciem określonym na 86,5 % i z przeciętną jakością hodowlaną określoną na 12.

W obrębie Oborniki Śląskie łącznie zinwentaryzowano 2014,71 ha odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych, z czego powierzchnie w klasie odnowienia stanowiły 1000,87 ha, w klasie do odnowienia 27,74 ha, natomiast uprawy i młodniki po rębniach złożonych 986,10 ha – z przeciętnym pokryciem określonym na 83,8 % i z przeciętną jakością hodowlaną określoną na 12.

Tabela 29. Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych, dla Nadleśnictwa Oborniki Śląskie (ha).

Typ siedliskowy lasu(TSL)	Leśne Siedlisko przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
		przy zadrzewieniu										
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5		
powierzchnia - ha												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BŚW		3,13										3,13
BMŚW		133,01	3,18		34,34	7,84						178,37
BMW		4,21			2,07							6,28
LMŚW		61,62	8,70		20,94	4,89						96,15
	9170					1,95						1,95
	9190		2,09									2,09
LMW		4,71			5,83	2,12						12,66
LŚW		1,23	3,99									5,22
	9170	5,24										5,24
LW		2,77	6,28									9,05
OL		1,49				3,62						5,11
Ogółem		217,41	24,24		63,18	20,42						325,25

Tabela 30. Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych, dla Obrębu Bagno (ha)

Typ siedliskowy lasu(TSL)	Leśne Siedlisko przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat										Uprawy przepadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym					
		przy zadrzewieniu											
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	0,4 i mniej		
powierzchnia - ha													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
BŚW		3,13										3,13	
BMŚW		89,73	2,32		21,78	7,15						120,98	
BMW					2,07							2,07	
LMŚW		54,35	6,33		10,64	3,55						74,87	
	9170					1,95						1,95	
	9190		2,09									2,09	
LMW		0,91			1,35	2,12						4,38	
LŚW		1,23	3,99									5,22	
	9170	5,24										5,24	
LW		2,77	2,86									5,63	
OL		1,49				3,62						5,11	
Ogółem		158,85	17,59		35,84	18,39						230,67	

Tabela 31. Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych, dla Obrębu Oborniki Śląskie (ha).

Typ siedliskowy lasu(TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
		przy zadrzewieniu										
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5		
powierzchnia - ha												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BMŚW		43,28	0,86		12,56	0,69						57,39
BMW		4,21										4,21
LMŚW		7,27	2,37		10,30	1,34						21,28
LMW		3,80			4,48							8,28
LW			3,42									3,42
Ogółem		58,56	6,65		27,34	2,03						94,58

Tabela 32. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych, dla  
Nadleśnictwa Oborniki Śląskie

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW		BK	227,20	32,7	22
		9170		2,98	50,0	22
	BMŚW		DB	28,05	43,4	22
		9190		1,23	60,0	22
	BMŚW		DB.B	83,05	30,9	22
		9190		6,37	68,6	22
	BMŚW		DB.S	19,25	30,0	11
	BMŚW		MD	2,05	30,0	22
	BMŚW		SO	4,39	30,0	22
	BMW		DB	2,57	50,0	22
	BMW		DB.S	5,26	30,0	22
	LMŚW		BK	102,34	42,0	22
		9170		7,61	31,6	22
		9190		3,22	30,0	22
	LMŚW		DB	29,66	44,9	12
		9170		3,58	30,0	12
		9190		1,34	40,0	22
	LMŚW		DB.B	1,47	30,0	11
		9170		4,74	56,0	22
		9190		2,44	36,5	22
	LMŚW		DB.S	272,51	39,3	22
		9170		36,52	41,3	22
		9190		10,03	30,0	22
	LMŚW		JW			
		9170		7,61	34,9	22
	LMW		DB	20,80	62,8	12
	LMW		DB.B	0,94	50,0	22
	LMW		DB.S	50,27	41,9	22
		9170		7,34	34,3	22
	LŚW		BK	83,07	45,6	12
		9130		28,25	65,5	22
		9170		51,48	50,7	22
	LŚW		DB	45,80	43,9	22
		9170		23,38	37,9	22
	LŚW		DB.S	113,56	40,3	22
		9170		131,06	34,8	22
		9190		2,66	40,0	12
	LŚW		JD	1,56	30,0	12
	LŚW		JW	2,31	40,0	12
	LŚW		LP	0,63	60,0	12
LW		BK	16,06	30,0	12	
	9170		3,42	70,0	22	
LW		DB	15,17	56,6	22	
	9170		9,96	55,7	22	
LW		DB.S	50,25	39,7	12	

Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Oborniki Śląskie w okresie 2015-2024 i jej wpływ na stan lasu,  
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą

		9170		37,82	30,0	12
		9190		1,19	30,0	22
	LW		JW	1,88	30,0	12
		9170		1,95	30,0	22
	LW		OL	2,76	40,0	12
		9170		7,94	50,0	23
Razem				1576,98	39,6	22
KDO	BMŚW		DB	3,83	20,0	22
	LMŚW		DB.B			
		9170		2,25	20,0	22
	LMŚW		DB.S	2,47	20,0	22
	LMŚW		JW	1,88	20,0	22
	LMW		DB.B	3,85	10,0	22
	LŚW		DB	5,65	10,0	22
		9170		5,06	10,0	22
	LŚW		DB.S			
		9170		13,18	20,0	11
	LŚW		JW			
		9170		6,58	10,0	12
Razem				44,75	15,3	22
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW		BK	55,21	37,9	12
		9170		5,94	35,6	22
	BMŚW		DB	34,44	31,0	22
	BMŚW		DB.C	2,40	80,0	12
	BMŚW		SO	462,47	94,0	12
		9170		11,97	94,9	12
		9190		2,17	100,0	11
	BMW		DB	8,24	36,3	11
	BMW		OL	3,04	80,0	22
	LMŚW		BK	59,50	61,5	12
		9170		1,07	30,0	22
	LMŚW		DB	61,51	60,5	12
	LMŚW		DB.B	0,99	80,0	22
	LMŚW		DB.S	37,09	83,9	22
		9170		22,07	83,3	22
	LMŚW		LP	2,35	80,0	22
	LMŚW		MD	3,57	80,0	12
	LMŚW		SO	461,15	94,5	12
		9190		0,77	90,0	13
		91E01		1,46	100,0	12
	LMW		BK	6,85	70,0	12
	LMW		DB	10,63	71,6	22
	LMW		DB.S	6,29	85,9	23
	LMW		SO	21,75	91,9	22
		91E01		4,45	90,0	12
	LŚW		BK	12,10	79,2	12
		9170		11,31	83,6	12
	LŚW		DB	46,94	79,0	12
		9170		44,93	77,8	12
	LŚW		DB.S	51,08	88,1	12
		9170		34,17	86,7	12
	LŚW		JW			
		9130		3,21	90,0	22
		9170		9,29	80,0	12

Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Oborniki Śląskie w okresie 2015-2024 i jej wpływ na stan lasu,  
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą

	LŚW		MD	1,50	120,0	22
	LŚW		OL			
		9170		2,44	100,0	12
	LW		BK	0,91	70,0	13
	LW		DB	10,03	88,7	12
		9170		34,14	84,4	12
	LW		DB.S	33,67	89,7	12
		9170		11,64	78,0	12
		91E01		3,42	80,0	22
	LW		LP			
		9170		2,29	90,0	12
	LW		OL	12,04	66,6	12
		91E01		3,74	80,0	22
	OL		OL	3,27	80,0	12
	OLJ		OL			
		9170		2,92	80,0	22
		91E01		0,75	80,0	13
Razem				1623,17	84,9	12
Ogółem				3244,90	61,9	22

Tabela 33. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych, dla  
Obrębu Bagno

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana	
1	2	3	4	5	6	7	
KO	BMŚW		BK	67,13	30,0	22	
	BMŚW		DB	12,76	41,0	12	
	BMŚW		DB.B	21,79	31,5	12	
	BMŚW		DB.S	16,30	30,0	11	
	BMW		DB	2,57	50,0	22	
	LMŚW		BK	34,81	44,1	22	
	LMŚW		DB	12,89	49,9	22	
	LMŚW		DB.S	141,92	38,2	22	
			9170		7,63	30,0	22
			9190		4,62	30,0	22
	LMW		DB	1,22	30,0	11	
	LMW		DB.S	30,59	37,5	22	
			9170		3,19	40,0	22
	LŚW		BK	19,86	50,4	21	
			9170		20,98	52,0	12
	LŚW		DB	18,61	40,9	22	
	LŚW		DB.S	60,48	36,7	22	
			9170		49,53	32,0	22
	LW		BK	16,06	30,0	12	
	LW		DB	6,06	60,0	22	
		9170		4,25	50,0	22	
LW		DB.S	18,22	38,1	12		

Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Oborniki Śląskie w okresie 2015-2024 i jej wpływ na stan lasu,  
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą

		9170		3,45	30,0	11
		9190		1,19	30,0	22
Razem				576,11	37,6	22
KDO	BMŚW		DB	3,83	20,0	22
	LMŚW		DB.S	2,47	20,0	22
	LŚW		DB	5,65	10,0	22
		9170		5,06	10,0	22
Razem			17,01	13,7	22	
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW		BK	20,17	30,0	12
	BMŚW		DB	7,87	30,0	12
	BMŚW		DB.C	2,40	80,0	12
	BMŚW		SO	221,98	93,4	12
	BMW		OL	3,04	80,0	22
	LMŚW		BK	19,38	48,0	12
	LMŚW		DB	18,51	40,8	22
	LMŚW		DB.S	19,49	92,2	22
		9170		2,23	80,0	22
	LMŚW		SO	236,97	94,1	12
	LMW		DB	6,17	80,0	22
	LMW		DB.S	1,84	100,0	12
	LMW		SO	4,77	77,7	22
	LŚW		BK	4,02	84,9	12
		9170		3,41	80,0	12
	LŚW		DB	7,32	88,5	22
		9170		12,65	80,0	12
	LŚW		DB.S	16,67	86,4	12
		9170		4,79	80,0	22
	LW		DB	4,53	87,0	22
LW		DB.S	10,01	90,8	22	
	9170		1,07	80,0	22	
LW		OL	7,78	81,2	12	
Razem				637,07	86,5	12
Ogółem				1230,19	62,6	22

Tabela 34. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych, dla  
Obrębu Oborniki Śląskie.

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW		BK	160,07	33,8	22
		9170		2,98	50,0	22
	BMŚW		DB	15,29	45,4	22
		9190		1,23	60,0	22
	BMŚW		DB.B	61,26	30,7	22
		9190		6,37	68,6	22
	BMŚW		DB.S	2,95	30,0	12
	BMŚW		MD	2,05	30,0	22



Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Oborniki Śląskie w okresie 2015-2024 i jej wpływ na stan lasu,  
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą

	BMŚW		SO	4,39	30,0	22
	BMW		DB.S	5,26	30,0	22
	LMŚW		BK	67,53	40,9	22
		9170		7,61	31,6	22
		9190		3,22	30,0	22
	LMŚW		DB	16,77	41,1	11
		9170		3,58	30,0	12
		9190		1,34	40,0	22
	LMŚW		DB.B	1,47	30,0	11
		9170		4,74	56,0	22
		9190		2,44	36,5	22
	LMŚW		DB.S	130,59	40,4	22
		9170		28,89	44,3	22
		9190		5,41	30,0	22
	LMŚW		JW			
		9170		7,61	34,9	22
	LMW		DB	19,58	64,8	12
	LMW		DB.B	0,94	50,0	22
	LMW		DB.S	19,68	48,9	12
		9170		4,15	30,0	12
	LŚW		BK	63,21	44,2	12
		9130		28,25	65,5	22
		9170		30,5	49,8	22
	LŚW		DB	27,19	45,9	22
		9170		23,38	37,9	22
	LŚW		DB.S	53,08	44,4	22
		9170		81,53	36,6	12
		9190		2,66	40,0	12
	LŚW		JD	1,56	30,0	12
	LŚW		JW	2,31	40,0	12
	LŚW		LP	0,63	60,0	12
	LW		BK			
		9170		3,42	70,0	22
	LW		DB	9,11	54,4	22
		9170		5,71	60,0	12
	LW		DB.S	32,03	40,6	12
		9170		34,37	30,0	12
	LW		JW	1,88	30,0	12
		9170		1,95	30,0	22
	LW		OL	2,76	40,0	12
		9170		7,94	50,0	23
Razem				1000,87	40,7	22
KDO	LMŚW		DB.B			
		9170		2,25	20,0	22
	LMŚW		JW	1,88	20,0	22
	LMW		DB.B	3,85	10,0	22
	LŚW		DB.S			
		9170		13,18	20,0	11
	LŚW		JW			
		9170		6,58	10,0	12
Razem				27,74	16,2	11
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW		BK	35,04	42,4	22
		9170		5,94	35,6	22
	BMŚW		DB	26,57	31,3	22

Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Oborniki Śląskie w okresie 2015-2024 i jej wpływ na stan lasu,  
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą

	BMŚW		SO	240,49	94,6	12
		9170		11,97	94,9	12
		9190		2,17	100,0	11
	BMW		DB	8,24	36,3	11
	LMŚW		BK	40,12	68,1	12
		9170		1,07	30,0	22
	LMŚW		DB	43,00	68,9	12
	LMŚW		DB.B	0,99	80,0	22
	LMŚW		DB.S	17,60	74,9	22
		9170		19,84	83,7	22
	LMŚW		LP	2,35	80,0	22
	LMŚW		MD	3,57	80,0	12
	LMŚW		SO	224,18	94,9	12
		9190		0,77	90,0	13
		91E01		1,46	100,0	12
	LMW		BK	6,85	70,0	12
	LMW		DB	4,46	60,0	12
	LMW		DB.S	4,45	80,0	23
	LMW		SO	16,98	95,8	22
		91E01		4,45	90,0	12
	LŚW		BK	8,08	76,3	12
		9170		7,90	85,1	22
	LŚW		DB	39,62	77,3	12
		9170		32,28	76,9	12
	LŚW		DB.S	34,41	89,0	22
		9170		29,38	87,8	12
	LŚW		JW			
		9130		3,21	90,0	22
		9170		9,29	80,0	12
	LŚW		MD	1,50	120,0	22
	LŚW		OL			
		9170		2,44	100,0	12
	LW		BK	0,91	70,0	13
	LW		DB	5,50	90,0	12
		9170		34,14	84,4	12
	LW		DB.S	23,66	89,3	12
		9170		10,57	77,8	12
		91E01		3,42	80,0	22
	LW		LP			
		9170		2,29	90,0	12
	LW		OL	4,26	40,0	12
		91E01		3,74	80,0	22
	OL		OL	3,27	80,0	12
	OLJ		OL			
		9170		2,92	80,0	22
		91E01		0,75	80,0	13
Razem				986,10	83,8	12
Ogółem				2014,71	61,5	22

### 3.3. Stan zdrowotny i sanitarny lasu

W latach 2015-2024 radykalnie - w stosunku do średniej wieloletniej - zmieniły się warunki klimatyczne na terenie Dolnego Śląska. Najbliższa Obornikom Śląskim stacja pogodowa we Wrocławiu zarejestrowała dane, które wskazują na wzrost temperatury średniorocznej. Miniony okres charakteryzował się bardzo ciepłymi miesiącami wiosennymi i ekstremalnie gorącymi miesiącami letnimi. Miesiące zimowe z kolei były znacznie cieplejsze niż w poprzednich dziesięcioleciach. Dodatkowo brak trwałej pokrywy śnieżnej zimą oraz rzadkie i krótkie opady w miesiącach letnich dopełniły obraz wielkiej suszy, jaka nawiedziła Dolny Śląsk po roku 2015. Gdy dodamy do tego szkody w drzewostanach, będące następstwem huraganowych wiatrów, nie może dziwić fakt, że doszło do bezprecedensowego osłabienia większości drzewostanów, a w wielu przypadkach ich zamierania. W Nadleśnictwie Oborniki Śląskie, podobnie jak na obszarze całej Niziny Śląskiej, obserwuje się wzrost zagrożenia trwałości lasów.

Lata 2015-2024, z opisanych powyżej powodów, charakteryzowały się zdecydowanym wzrostem presji czynników biotycznych na drzewostany naszego Nadleśnictwa. W lasach sosnowych uaktywnił się grzyb *Sphaeropsis sapinea* oraz półpasożyt jemiola pospolita. W ślad za nimi nastąpił gwałtowny wzrost populacji szkodliwych owadów kambiofagicznych, a w szczególności przyplaszczka granatka kornika ostrozębnego i cetyńców. Lasy świerkowe zaś padły ofiarą kornika drukarza i rytownika pospolitego. Z kolei osłabione drzewostany dębowe zasiedlane były przez owady z rodzaju opiętek, a także przez wyrynnika dębowca i rozwiertki. Dodatkowo, szczególnie w pierwszych latach analizowanego okresu, lokalnie obserwowano osłabienie drzewostanów liściastych żerem uzupełniającym chrabąszczy i guniaka czerwczyka. Szkody powodowane przez wyżej wymienione patogeny i szkodniki owadzie w latach 2015-2024 miały już rozmiar gradacyjny. Niestety, zwrócić należy uwagę na fakt, że w obecnej sytuacji coraz trudniej realizować wszystkie założenia hodowlane zrównoważonej gospodarki leśnej. Coraz częściej charakter cięć pielęgnacyjnych, który ukierunkowany był na hodowlę i wspieranie najwartościowszych elementów drzewostanów, będzie musiał ustąpić działaniom, których celem będzie ratowanie tego, co z drzewostanu pozostało. Istnieje duże prawdopodobieństwo, że w kolejnych latach ilość zrębów sanitarnych oraz trzebieży negatywnych znacząco wzrośnie. Zmienia się również podejście do sposobu

odnawiania powierzchni pokłeskowych, na których odnowienie (głównie naturalne) gatunków pionierskich najlepiej radzących sobie w obecnych warunkach klimatycznych, będzie preferowane nad próbami hodowli gatunków sztucznie wprowadzanych, charakteryzującymi się często wysokimi wymaganiami wilgotnościowymi.

#### 4. ROZMIAR WYKONANYCH PRAC ZALESIENIOWYCH

W trakcie trwania PUL Nadleśnictwo Oborniki Śląskie dokonało zalesień gruntów porolnych, dla których MPZP przewidywał taką możliwość, na łącznej powierzchni 1,95 ha. Zalesienie wykonano na gruntach będących w zarządzie nadleśnictwa, które nie były wykorzystywane rolniczo. Zalesienia tych gruntów nie przewidywał PUL na lata 2015-2024.

Zestawienie wszystkich zalesionych gruntów zawiera tabela 35.

Tabela 35. Zestawienie zalesionych gruntów w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie w latach 2015-2024

L.p.	Adres leśny	Powierzchnia wydzielenia [ha]	Planowane zalesienia:		Wykonane zalesienia:			
			rodzaj użytku gruntowego	powierzchnia [ha]	Zalesienie			Rok zalesienia
					sztuczne	naturalne	razem	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	13-19-1-02-104 -h -00	0,44	R	0,00	0,44		0,44	2021
2	13-19-1-05-308 -h -00	0,11	R	0,00	0,11		0,11	2021
3	13-09-2-08-525 -b -00	0,62	R	0,00	0,46		0,46	2021
4	13-09-2-08-533 -i -00	0,94	R	0,00	0,94		0,94	2021

#### 5. ROZMIAR SZKÓD W LASACH SPOWODOWANYCH PRZEZ CZYNNIKI BIOTYCZNE, ABIOTYCZNE I ANTROPOGENICZNE

##### 5.1. Zagrożenia biotyczne

Do najistotniejszych czynników biotycznych, determinujących stan sanitarny drzewostanów Nadleśnictwa Oborniki Śląskie, w latach 2015-2024 należały:

- szkody od zwierzyny, powodowane przez jeleniowate, bobry i gryzonie,
- szkodniki pierwotne (zwójki dębowe, barczatka sosnowka, boreczniki, strzygonia choinówka, chrabąszcze),
- szkodniki wtórne (kornik drukarz, kornik ostrozębny, rytownik, kornik modrzewiowiec, przypłaszczek granatek),

- szkodniki upraw i młodników (szeliniak, pędraki chrabąszczowate, boreczniki),
- pasożyty (jemioła),
- choroby grzybowe (zamieranie jesionu, zamieranie dębów, mączniak dębu, huba korzeni, opieńkowa zgnilizna korzeni).

### 5.1.1. Szkody od zwierzyny

Istotnym problemem w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie są szkody od zwierzyny płowej odnotowywane w uprawach. Rozmiar szkód powodowanych przez zwierzynę, zainwentaryzowanych według zasad określonych w Instrukcji ochrony lasu za lata 2015 – 2023, obrazuje tabela 36, natomiast szkody w roku 2024 tabela 37.

Tabela 36. Powierzchnia szkód od zwierzyny, zainwentaryzowanych wg zasad określonych w Instrukcji Ochrony Lasu, lata 2015-2023.

Rok	UPRAWY			MŁODNIKI			DRZEWOSTANY STARSZE			Pow. Ogółem
	21%-40%	>40%	Ogółem	21%-40%	>40%	Ogółem	21%-40%	>40%	Ogółem	
2015	55,78	3,64	59,42	50,97	8,96	59,93	2,02	5,50	7,52	126,87
2016	68,19	5,43	73,62	44,31	7,41	51,72	3,30	0,30	3,6	128,94
2017	41,42	13,58	55,00	38,63	2,79	41,42	12,18	0,30	12,48	108,90
2018	57,43	7,20	64,63	40,60	5,69	46,29	3,25	0,30	3,55	114,47
2019	27,52	2,67	30,19	32,00	2,81	34,81	5,50	0,20	5,70	70,70
2020	53,42	6,31	59,73	18,16	1,75	19,91	0,20	0,18	0,38	80,02
2021	32,46	10,00	42,46	19,77	2,22	21,99	2,10	1,62	3,72	68,17
2022	37,44	11,78	49,22	21,42	2,30	23,72	6,13	1,00	7,13	80,07
2023	68,23	17,42	85,65	24,28	6,62	30,90	17,22	10,60	27,82	144,37
Łącznie	441,89	78,03	519,92	290,14	40,55	330,69	51,90	20,00	71,90	922,51

Przedziały procentowe rejestracji szkód uległy w roku 2024 zmianie w związku z wejściem w życie nowej Instrukcji Ochrony Lasu.

Tabela 37. Powierzchnia szkód od zwierzyny, zainwentaryzowanych wg zasad określonych w Instrukcji Ochrony Lasu w roku 2024.

Rok	UPRAWY			R-m	MŁODNIKI			R-m	DRZEWOSTANY STARSZE			R-m	Pow. ogółem
	11-30%	31-60%	>60%		11-30%	31-60%	>60%		11-30%	31-60%	>60%		
2024	40,23	15,08	12,38	67,69	28,29	0,65	2,73	31,67	4,2	5,81	1,36	11,37	110,73

Działania podjęte w celu zabezpieczenia upraw przed szkodami od zwierzyny, przedstawia tabela 38 poniżej.

Tabela 38. Zestawienie rozmiaru rzeczowego najważniejszych metod zabezpieczania przed szkodami od zwierzyny w latach 2015-2024

Rok	Grodzenia nowe (ha)	Naprawa grodzeń (zł)	Chemiczne zabezpieczenie upraw przed zgryzaniem (ha)	Wykładanie drzew zgryzowych (ha)
2015	74,00	26 797,92	109,40	239,87
2016	73,49	17 168,00	139,61	203,94
2017	87,97	40 897,85	129,58	202,39
2018	113,19	32 535,00	131,31	222,26
2019	85,52	35 097,65	144,27	219,86
2020	89,59	45 773,66	163,35	254,40
2021	65,85	34 785,28	153,07	247,30
2022	94,73	83 819,42	181,82	307,08
2023	79,53	155 843,2	119,86	244,07
2024*	70,28	84 800,96	86,81	67,80
Łącznie	760,15	507 815,94	1 359,08	2 208,97

\*stan na 27.09.2024

Najsukuteczniejszą, a zarazem najkosztowniejszą metodą odgraniczania szkód, jest grodzenie. Na dzień 27.09.2024 roku, w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie istniało 2036 sztuk grodzeń o łącznej długości około 533,042 tys. mb, obejmujących powierzchnię ok 1 033,60 ha.

W celu dodatkowego zabezpieczenia upraw przed zwierzyną w nadleśnictwie stosowano również chemiczne zabezpieczenie upraw za pomocą repelentów oraz wykładanie drzew zgryzowych.

#### 5.1.2. Szkodniki pierwotne

Nadleśnictwo Oborniki Śląskie prowadziło prognozę występowania szkodników pierwotnych poprzez:

- wykładanie pułapek feromonowych na brudnicę mniszkę,
- obserwację samic brudnicy mniszki metodą transektu lub metodą 20 drzew (od roku 2024 metodą 10 lub 20 drzew), w zależności od wytycznych z ZOL we Wrocławiu,
- jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny na stałych partiach kontrolnych; aktualizację partii kontrolnych przeprowadzono w roku 2024. Do roku

2021 poszukiwania wykonywano metodą 10 powierzchni próbnych, natomiast w 2022 roku nastąpiła zmiana sposobu wykonywania tej kontroli na metodę dwóch drzew;

- inwentaryzację stopnia defoliacji koron drzew spowodowanej przez owady liściożerne, zgodnie z zapisami zawartymi w Instrukcji Ochrony Lasu;
- obserwację rójki chrabąszczy na powierzchniach uporczywych pędraczysk.

W latach 2015-2024 na terenie nadleśnictwa nie odnotowano szkód istotnych gospodarczo od szkodników pierwotnych, w związku z czym nie prowadzono zwalczania pierwotnych szkodników owadzich.

### **5.1.3. Szkodniki wtórne**

Szkodniki wtórne w latach 2015-2024 nie odegrały wiodącej roli w kwestii wpływu na stan sanitarny lasu. Pomimo dominującej roli sosny pospolitej w składzie gatunkowym drzewostanów Nadleśnictwa Oborniki Śląskie, owady żerujące na sośnie nie wpływały znacząco na stan tychże drzewostanów. Natomiast wśród kambio- i ksylofagów żerujących na świerku pospolitym, do gatunków odgrywających największe znaczenie, m.in. ze względu na znaczny stopień osłabienia drzewostanów świerkowych, należy uznać kornika drukarza.

Prowadzony od 2015 roku monitoring korników odgrywał istotną rolę w śledzeniu dynamiki rójki szkodników wtórnych. Problem zamierania drzewostanów świerkowych oraz towarzyszący mu problem występowania szkodników wtórnych w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie relatywnie ma niewielkie znaczenie gospodarcze, biorąc pod uwagę powierzchnię zajmowaną przez drzewostany tego gatunku. Jednak lokalnie, jak np. w leśnictwach Lipnica, Rościszewice i Jary, problem uszkodzenia i zamierania drzewostanów świerkowych był odczuwalny, a dodatkowo – ze względu na dużą dynamikę gradacji szkodliwych owadów występujących na tym gatunku powodował kumulację szkód w krótkim czasie.

Pozostałe gatunki, takie jak: rytownik, kornik ostrozębny, kornik sześćozębny, kornik modrzewiowiec, w warunkach Nadleśnictwa Oborniki Śląskie występowały sporadycznie i nie miały znaczenia gospodarczego.

W Nadleśnictwie prowadzono obserwacje i zwalczanie ww. szkodników wtórnych głównie z wykorzystaniem pułapek feromonowych, pułapek klasycznych, zastosowanie siatek Storanet oraz poprzez terminowy wywóz surowca zasiedlonego.

#### 5.1.4. Szkodniki upraw i młodników

Na terenie Nadleśnictwa Oborniki Śląskie w latach 2015-2024 nie występowały gospodarczo istotne uszkodzenia od ryjkowcowatych (szeliniak, smolik). Pomimo tego faktu, corocznie prowadzono profilaktyczne przeglądy upraw i młodników oraz wykładano wałki pułapkowe, celem monitorowania populacji szkodników.

W przeciągu 10 lat zarejestrowano, za pośrednictwem kart ewidencyjnych oraz sygnalizacyjnych, liczne przypadki uszkodzenia systemów korzeniowych sadzonek na skutek żerowania pędraków chrabąszczowatych.

#### 5.1.5. Monitorowanie, zapobieganie i ograniczanie populacji szkodników owadzi

##### 5.1.5.1. Pułapki feromonowe

Ze względu na zwiększenie się ilości osłabionych drzew i malejącą siłę wabiącą pułapek feromonowych, służących do zwalczania szkodników wtórnych, od 2022 roku zredukowano ich liczbę. W okresie warunków klęskowych, z którymi przyszło nam się zmierzyć w 2017 roku, zwiększono profilaktycznie ilość pułapek, celem rozrzedzenia populacji szkodników wtórnych, które mogły się pojawić na uprzątanym surowcu po gwałtownych wichurach. W ostatnich latach główną rolą pułapek feromonowych jest obserwowanie dynamiki populacji szkodników wtórnych. Ilość wykładanych w latach 2015-2024 pułapek feromonowych przedstawia poniższa tabela 39.

Tabela 39. Zestawienie ilości wywieszonych pułapek feromonowych w latach 2015-2024

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	szt.									
<b>Pułapki feromonowe (zwalczanie)</b>	56	165	145	93	92	129	85	0	0	0
<b>Pułapki feromonowe (monitoring)</b>	50	48	64	51	51	43	5	94	83	43

##### 5.1.5.2. Pułapki klasyczne

Mimo występowania gatunku dominującego, jakim jest w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie sosna pospolita, pułapki klasyczne na cetyńca nie miały istotnego znaczenia przy zwalczaniu szkodników wtórnych. Pułapki wykładano, co obrazuje tabela 40, głównie w celu zwalczania kornika drukarza, którego dynamika populacji była szczególnie wysoka w latach 2016-2022. Na drzewa pułapkowe przeznaczano z reguły złomy i wywroty z okresu jesienno-zimowego. W roku bieżącym wyłożono pułapki w ilościach wspierających monitorowanie dynamiki populacji szkodników wtórnych, na zasadach określonych w Instrukcji Ochrony Lasu.

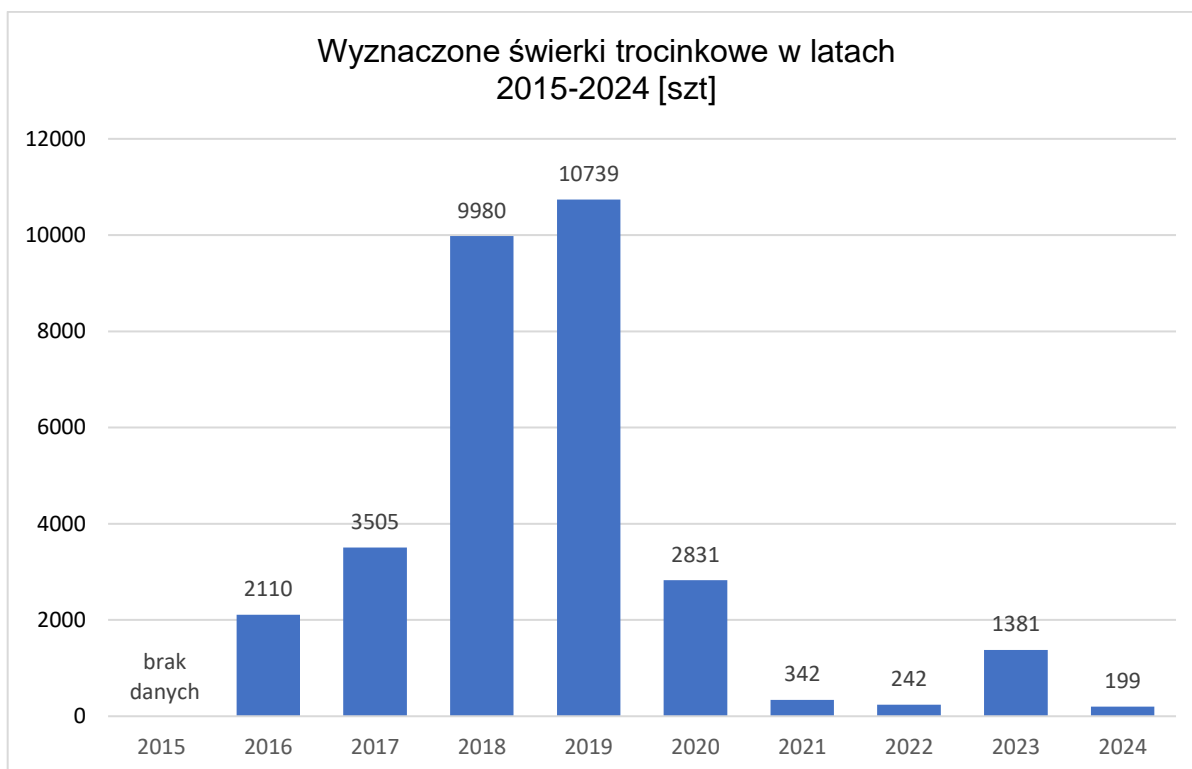


Tabela 40. Zestawienie ilości wyłożonych pułapek klasycznych w latach 2015-2024

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	szt.									
<b>Wyłożone pułapki klasyczne</b>	12	140	153	93	94	146	176	140	113	58

### 5.1.5.3. Wyznaczanie i usuwanie drzew zasiedlonych

Podstawową metodą ograniczenia liczebności szkodników wtórnych jest wyszukiwanie i terminowe usuwanie drzew zasiedlonych. Z uwagi na charakter wydzielania się posuszu (pojedynczo, grupowo – często wewnątrz drzewostanu), odnajdywanie zaatakowanych drzew przed wylotem chrząszczy jest bezpośrednio związane z ciągłą lustracją drzewostanu, wyznaczaniem zasiedlonych okazów i bezzwłocznym ich usuwaniem. Przykładem tego działania było wyszukiwanie drzew trocinkowych w przypadku świerka (zgodnie z wykresem 20).



Wykres 20. Zestawienie ilości wyznaczonych świerków trocinkowych w latach 2015-2024

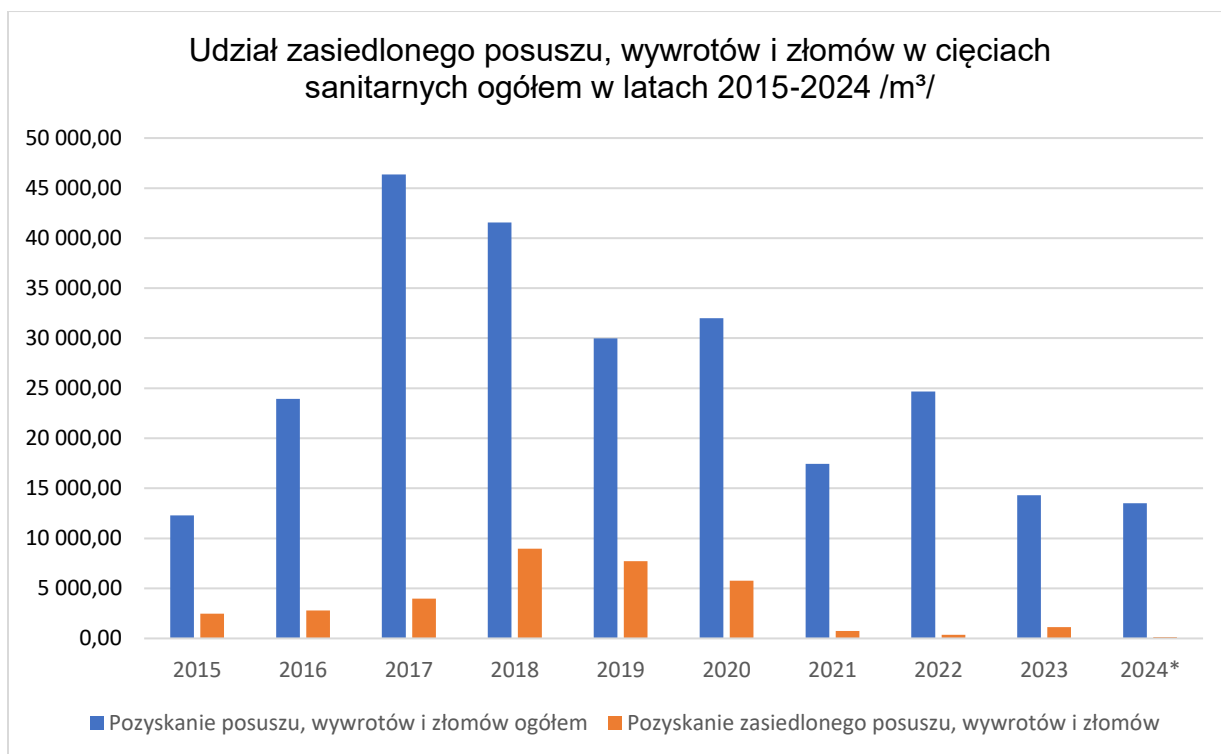
Na terenie Nadleśnictwa Oborniki Śląskie średni udział pozyskanego w cięciach sanitarnych posuszu zasiedlonego w posuszu ogółem w latach 2015-2024 kształtował się na poziomie 22 %. Poniższy wykres 21 prezentuje z kolei pozyskanie posuszu zasiedlonego w odniesieniu do pozyskania posuszu ogółem w latach 2015-2024. Ponad 95 % zasiedlonego drewna stanowił świerk.



Wykres 21. Pozyskanie posuszu zasiedlonego w odniesieniu do pozyskania posuszu ogółem w latach 2015-2024 (m³)

Średni udział zasiedlonego posuszu, wywrotów i złomów w pozyskanym posuszu, złomach i wywrotach ogółem w latach 2015-2024 kształtował się na poziomie 12 %.

Z kolei wykres 22 obrazuje łącznie ilość pozyskanego drewna zasiedlonego w ilości posuszu, wywrotów i złomów ogółem pozyskanych w latach 2015-2024.



Wykres 22. Pozyskanie zasiedlonego: posuszu, wywrotów i złomów w odniesieniu do cięć sanitarnych ogółem w latach 2015-2024 (m³) \*stan na 27.09.2024 r.

#### 5.1.5.4. Korowanie drewna

Od momentu rozpoczęcia stosowania siatek Storanet w zwalczaniu szkodników wtórnych na zasiedlonym surowcu (w nadleśnictwie od roku 2016) masa korowanego surowca spadała każdego roku (tabela 41). Od momentu wycofania możliwości stosowania siatek Storanet, które zbiegło się ze znacznym ograniczeniem dynamiki populacji kornika drukarza, korowania w latach 2023 i 2024 nie stosowano. Wywóz surowca zasiedlonego poza strefę zagrożenia realizowany był płynnie, przez co nie było ryzyka przekroczenia terminu, po którym należy podjąć działania związane m.in. z korowaniem drewna.

Tabela 41. Zestawienie masy okorowanego drewna w ramach zwalczania szkodników wtórnych w latach 2015-2024 (m<sup>3</sup>)

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	m <sup>3</sup>									
Masa okorowanego drewna	835,77	160,53	19,63	6,18	0	11,31	2,00	10,18	0	0

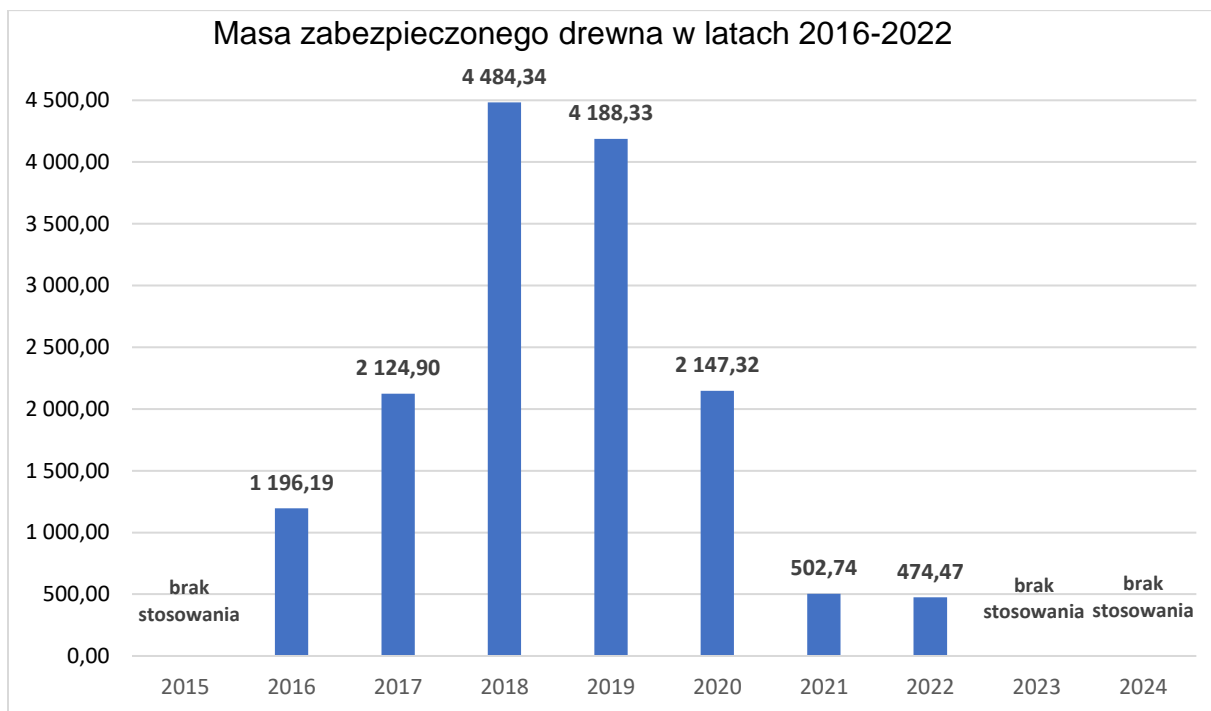
#### 5.1.5.5. Utylizacja pozostałości po zrębowych

Działaniem profilaktycznym, mającym na celu minimalizację ryzyka zasiedlenia przez szkodniki wtórne pozostałości po zrębowych, jest m.in. rozdrabnianie mechaniczne. Ze względu na położenie Nadleśnictwa Oborniki Śląskie w gęsto zaludnionym terenie, zapotrzebowanie okolicznych mieszkańców na drewno jest znaczne, wobec czego dużą część pozostałości po zrębowych została pozyskana i zutylizowana kosztem nabywców. Pomimo tego faktu, w okresie 2015-2024 rozdrobniono pozostałości po zrębowych na 139,03 ha.

Na powierzchniach trudno dostępnych dla ciężkiego sprzętu, przy zachowaniu zasad bezpieczeństwa pożarowego, w okresie 2015-2024 zutylizowano – w ramach zwalczania szkodników wtórnych – poprzez spalanie ok. 1 555 m<sup>3</sup> pozostałości po zrębowych. W każdym przypadku, działania prowadzono pod stałą kontrolą służb terenowych oraz w porozumieniu z lokalną strażą pożarną.

#### 5.1.5.6. Stosowanie środków chemicznych- siatka Storanet

W celu ograniczenia liczebności szkodników wtórnych w latach 2016-2022, na terenie wszystkich 11 leśnictw, stosowano siatkę Storanet. Łącznie w nadleśnictwie wykorzystano 271 szt. siatek, którymi zabezpieczono 15 118,29 m<sup>3</sup> surowca - co obrazuje wykres 23.



Wykres 23. Masa drewna zabezpieczona siatkami Storanet w latach 2015-2024 (m³)

#### 5.1.5.7. Stosowanie metody rotacyjnej

Metoda rotacyjna w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie znajduje obecnie zastosowanie na dużą skalę. Dzięki odpowiedniemu zaangażowaniu oraz współpracy pracowników merytorycznych ze służbami terenowymi, terminowy wywóz zdecydowanej większości drewna z lasu odbywa się bez zakłóceń.

#### 5.1.5.8. Zabiegi agrolotnicze

Zabiegi chemicznego zwalczania szkodników owadziach za pomocą zabiegów agrolotniczych dotyczyły imago chrabąszczy. Przed przystąpieniem do zwalczania, w toku wykonywanej corocznie kontroli zasadniczej występowania szkodników korzeni na uszkodzonych powierzchniach, potwierdzano występowanie różnych stadiów rozwojowych szkodnika. Po analizie zbiorów i dokumentacji, Zespół Ochrony Lasu określał stopień zagrożenia, a następnie na podstawie instrukcji ochrony lasu wydawał zalecenia wykorzystujące do ochrony upraw metodę integrowaną. W związku z licznym występowaniem chrabąszczy, w leśnictwach Osolin i Trzebnica wyznaczono obszary uporczywych pędraczysk. W roku 2021 oraz 2024 zaktualizowano ich zasięg. W ramach dodatkowych działań określonych przez ZOL we Wrocławiu, wykonywano monitoring występowania szkodników korzeni na uporczywych pędraczyskach, a w okresie wczesnowiosennym realizowano wytyczne Terenowej Stacji Ochrony Lasu

dla obserwatorów kontrolujących rozwój imago chrabąszczy w ramach przygotowań do zabiegów wielkopowierzchniowych. Zgodnie z zaleceniami ZOL we Wrocławiu wykonywano również wiosną kontrolę zasadniczą uzupełniającą, celem potwierdzenia zasięgu występowania pędraków. W następstwie powyższych działań, w latach 2015-2021 wykonywano skuteczne chemiczne zwalczanie imago chrabąszczy metodą agrolotniczą, z wykorzystaniem insektycydu Mospilan 20 SP, na łącznej powierzchni 4 764,67 ha. W następstwie prowadzonych przez wiele lat zabiegów wielkoobszarowych, liczebność populacji chrabąszcza majowego uległa załamaniu (w roku 2023 w toku monitoringu na uporczywym pędraczysku w leśnictwie Trzebnica, nie odnaleziono żadnego owada). Podobnie, spadła ilość obserwowanych szkód w uprawach. Zestawienie ratunkowych zabiegów wielkopowierzchniowych z wykorzystaniem sprzętu agrolotniczego przedstawia poniższa tabela 42.

Tabela 42. Zestawienie ratunkowych zabiegów wielkopowierzchniowych w wykorzystaniem sprzętu agrolotniczego w latach 2015-2024

Zwalczany gatunek: chrabąszcz majowy	Pow. zabiegu [ha]	Koszty [tys. zł]	Zastosowany insektycyd
Rok zabiegu lotniczego			
2015	988,18	220,84	Mospilan 20 SP
2016	1196,90	262,30	
2017	458,78	101,95	
2018	445,10	108,33	
2019	499,13	127,74	
2020	497,56	121,74	
2021	679,02	177,75	
Ogółem - zabieg wyk. siedmiokrotnie	4 764,67	1 120,65	

W roku 2024 wykorzystano alternatywną metodę zabezpieczenia systemów korzeniowych sadzonek przed pędrakami, z wykorzystaniem środka ochrony roślin Belem 0,8 WG. Zabieg wykonano w leśnictwie Radech - na powierzchni 2,61 ha oraz w leśnictwie Rościszawice - na powierzchni 0,17 ha.

#### **5.1.6. Choroby powodowane przez grzyby**

W Nadleśnictwie Oborniki Śląskie obserwowany jest wzrost znaczenia występowania patogenów grzybowych w zamieraniu drzewostanów. W związku z faktem występowania na znacznym obszarze huby korzeni oraz opieńkowej zgnilizny korzeni (potwierdzone informacje operatowe), odnotowuje się obniżenie wartości pozyskiwanego surowca drzewnego, zwłaszcza w starszych drzewostanach sosnowych i świerkowych na żyzniejszych siedliskach.

Patogeny grzybowe przyczyniały się w znacznym stopniu do zamierania jesionów wyniosłych. Pomimo fluktuacyjnego występowania mączniaka dębu, nie obserwowano zamierania młodych drzew.

W roku 2019 stwierdzono uszkodzenie aparatu asymilacyjnego w drzewostanach dębowych przez zwójki dębowe. Defoliacja w stopniu II wystąpiła na pow. 218,93 ha, a w stopniu III na pow. 21,39 ha. W roku 2022 w efekcie defoliacji w stopniu II uszkodzeniu uległo 365,34 ha dębin. W efekcie osłabienia drzewostanów dębowych przez powyższe czynniki, w połączeniu z czynnikami abiotycznymi oraz szkodnikami wtórnymi, do zespołów chorobowych dołączają patogeny grzybowe. Podobną sytuację obserwowano w przypadku buków oraz brzoź. W efekcie synergicznego oddziaływania osłabiających drzewa ww. czynników, do których należy dodać wpływ obniżenia poziomu wód gruntowych oraz szkodników wtórnych licznie wydzielał się posuszu, co przyczyniło się m.in. do zmniejszenia powierzchni jesionu (wg rzeczywistych składów gatunkowych) na terenach leśnych nadleśnictwa.

Na przełomie ostatnich lat zaobserwowano również pogorszenie się zdrowotności drzewostanów sosnowych – głównie na skutek obniżenia poziomu wód gruntowych. W osłabionych drzewostanach sosnowych zasięg występowania znacznie zwiększyła jemiola.

Zwalczanie chorób grzybowych ograniczało się do działania profilaktycznego, polegającego na stosowaniu preparatów biologicznych, mających na celu rozkład świeżych pniaków drzew pozyskanych na gruntach porolnych. W latach 2015-2024 zabieg wykonano łącznie na 788,13 ha, co przedstawia wykres 24.



Wykres 24. Powierzchnia, na której zastosowano preparat z żylicą olbrzymią (*Phlebiopsis gigantea*) w latach 2015-2024 (ha) \*stan na 27.09.2024 r.

Łączne występowanie patogenów grzybowych inwentaryzowanych w latach 2015-2024 przedstawia poniższa tabela 43.

Tabela 43. Zaewidencjonowane występowanie patogenów grzybowych w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie w latach 2015-2024 [ha]

Gatunek patogena / choroba	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
mączniak dębu	1,06	0	0	0	1861,47		237,07	43,95	34,93	20,77
opieńkowa zgnilizna korzeni	0						25,57	114,39	105,66	
osutka sosny	0							2,19		
zamieranie brzozy							12,01	7,17	7,17	14,36
zamieranie buka							38,05	38,05	38,05	
zamieranie jesionu	0		53,92	53,92	177,04	122,62	211,75	218,61	205,82	24,79
zamieranie dębów			130,27	130,27	207,69	295,11	540,57	218,95	126,11	111,35
zamieranie pędów sosny	0	14,25								
huba korzeni	1154,35	604,06	1867,57	1867,57	1867,57	404,55	1048,48	1036,22	992,13	348,29

### 5.1.7 Występowanie jemioli

W latach 2015-2024 obserwowany był wzrost występowania jemioli, a szczególnie jemioli pospolitej rozpięzchłej (*Vascum album ssp. austriacum*), występującej masowo w niektórych drzewostanach sosnowych nadleśnictwa. Półpasożyt ten, czerpiąc wodę, sole mineralne oraz węglowodany z rośliny żywicielskiej, przyczynia się w znacznym stopniu do jej osłabienia, zwłaszcza w okresach suszy. Osłabione fizjologicznie przez jemiolę drzewa wykazują większą podatność na szkodniki owadzie oraz pasożytnicze grzyby. Jemiola pospolita typowa (*Vascum album ssp. album*), opanowująca gatunki liściaste, również jest odnotowywana na terenie nadleśnictwa. Chociaż wzrost jej liczebności w drzewostanach liściastych był również zauważalny, to jednak dynamika jej rozprzestrzeniania jest znacznie mniejsza, a tym samym jej znaczenie gospodarcze jest również mniejsze. Zasięg występowania jemioli w latach 2015-2024 na terenie Nadleśnictwa Oborniki Śląskie przedstawia poniższa tabela 44.

Tabela 44. Zaewidencjonowane występowanie jemioli w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie w latach 2015-2024 [ha]

Gatunek patogena / choroba	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
jemiola na gat. iglastych (od 2019)	-	-	-	-	1266,14	1075,87	1856,75	2066,41	2328,60	2349,54
Jemiola na gat. liściastych (od 2021)	-	-	-	-	-	-	49,98	40,95	40,93	28,00

### 5.2. Zagrożenia abiotyczne

Do najistotniejszych czynników abiotycznych, determinujących stan sanitarny drzewostanów Nadleśnictwa Oborniki Śląskie w latach 2015-2024 należały:

- zakłócenia stosunków wodnych (kompleks posuchy, lata 2015-2022),
- szkody od wiatru (wiatrołomy, złomy, wywroty – przede wszystkim w 2017 roku),
- niskie i wysokie temperatury (przymrozki późne, długotrwałe wysokie temperatury).

Zakres i rodzaj szkód przedstawia poniższa tabela 45. Nie ukazuje ona jednak danych dot. szkód od podtopień i zalania, jakie mają miejsce w ostatnich dniach w związku



z wystąpieniem powodzi i zalania przez rzekę Odrę ok. 400 ha terenu w zarządzie nadleśnictwa – głównie obszaru leśnictwa Jary.

Tabela 45. Zestawienie szkód od czynników abiotycznych w latach 2015-2024 (ha)

Rok	Występowanie szkód od czynników abiotycznych za lata 2015-2024 (ha)					
	Obniżenie poziomu wód i susza (ha)	Śnieg (ha)	Wiatr (ha)	Niskie i wysokie temperatury (ha)	Podtapianie i zalania (ha)	Powierzchnia ogółem (ha)
2015	25,06	0	0	34,47	0,05	59,58
2016	78,84	0	0	0	0	78,84
2017	12,57	0	856,41	0	1,05	870,03
2018	353,17	0	1,10	0,01	0,67	354,95
2019	948,42	0	8,39	258,13	1,57	1216,51
2020	1028,90	0	0,30	0	1,42	1030,62
2021	457,87	0	60,49	38,21	24,72	581,29
2022	113,79	0	98,45	22,82	17,18	252,24
2023	130,51	0	4,30	23,23	11,31	169,35
2024*	21,12	0	4,71	1376,52	0,04	1402,39

\*stan na 27.09.2024 r.

### 5.2.1. Zakłócenia stosunków wodnych

W latach 2015-2024 nasiliły się niekorzystne zjawiska, związane z zakłóceniem stosunków wodnych. Rzadko występowały opady o charakterze kilkudniowym, na rzecz nawałnych opadów lub wielotygodniowych okresów suszy. W okresie wegetacyjnym stało się to przyczyną niedoboru wilgoci w glebie. Istotna jest również trwająca od 2015 roku susza hydrologiczna, której następstwem jest wystąpienie kompleksów posuchy (szereg następujących, powiązanych ze sobą czynników, tj. obniżenie poziomu wód gruntowych, osłabienie drzewostanów, wzrost agresywności grzybów oraz rozwój szkodników wtórnych). Zjawiskiem tym w zdecydowanej większości dotknięte zostały drzewostany iglaste oraz liściaste, wzrastające na wilgotniejszych siedliskach. Osłabione drzewa stały się bardziej podatne na działanie czynników chorobotwórczych pochodzenia abiotycznego.

W dniach 12-15.09.2024 r. nad obszarem południowo-zachodniej Polski odnotowano obfite opady deszczu związane z wpływem tzw. niżu genueńskiego. W ich wyniku doszło do wystąpienia powodzi i lokalnych podtopień, a na terenie nadleśnictwa to zalania przez rzekę Odrę obszaru od miejscowości Paniowice do miejscowości Raków, tj. oddz. 448-459 leśnictwa Jary. Ze względu na obecnie

utrzymującą się na tym obszarze wodę zalewową nie są jeszcze znane skutki wystąpienia tego zjawiska.

### 5.2.2. Szkody od niskich i wysokich temperatur

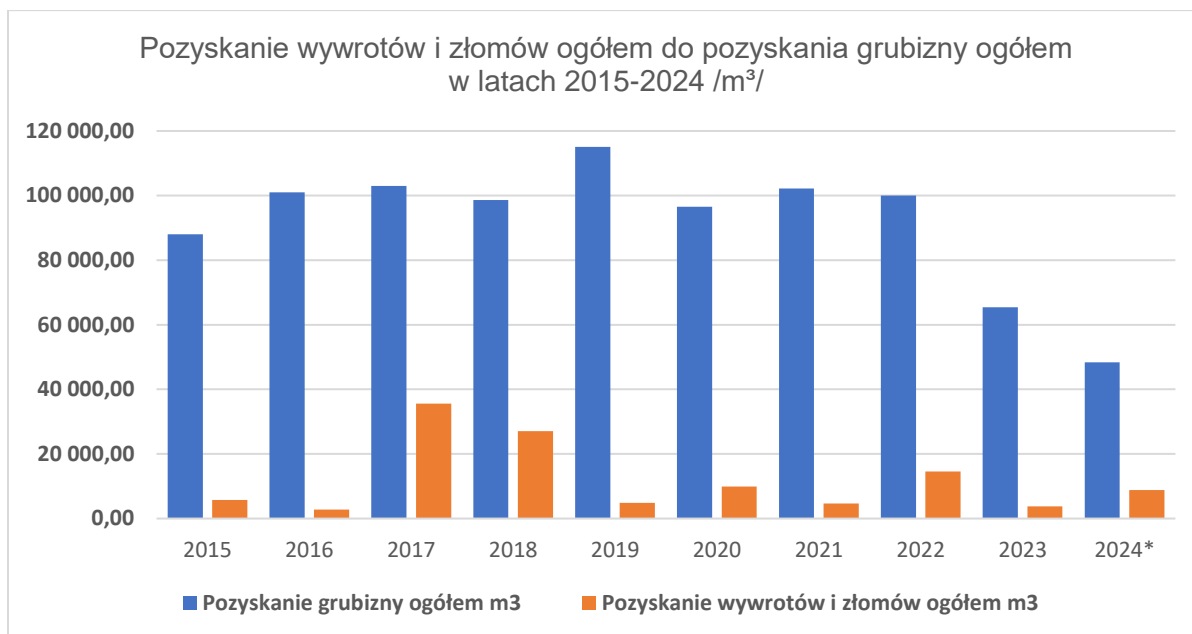
W ostatnich latach nie występowały ekstremalnie niskie temperatury, mogące powodować uszkodzenia upraw. Również brakowało w znacznym stopniu opadów śniegu, wpływających na powstawanie okiści. Wysokie temperatury miały wpływ pośredni, powodując obniżenie poziomu wód gruntowych, wpływając przy tym na osłabienie drzewostanów. Odnotowywano jednak występowanie przymrozków późnych, które szczególnie niebezpieczne były w okresie wschodów w produkcji szkółkarskiej.

### 5.2.3. Szkody od wiatru

Tabela 46, zamieszczona poniżej, przedstawia miąższość drewna, pozyskanego z wiatrołomów i wiatrowałów (w m<sup>3</sup> grubizny). Największe szkody wyrządziła burza z dnia 11.08.2017 r., powodując największe szkody w drzewostanach leśnictwa Zwierzyniec i Cieplice. Tylko w latach 2017-2018 62 575 m<sup>3</sup> pozyskanego drewna stanowiło wywroty i złomy. Znaczne szkody spowodował w roku 2022 Orkan Dudley (16-19.02.2022 r.) wywracając i łamiąc 14 566,89 m<sup>3</sup>

Tabela 46. Szkody od wiatru w latach 2015-2024, wyrażone miąższością drewna uszkodzonego przez ten czynnik (m<sup>3</sup>)

Szkody od wiatru	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	łącznie 2015- 2024
Wywroty i złomy (m3)	5 787	2 736	35 534	27 041	4 878	9 882	4 658	14 567	3 752	8 779	117 615
W tym wywroty i złomy zasiedlone (m3)	57	23	91	105	0,00	1 1702	23	112	33	10	1 627
Pozyskanie grubizny ogółem (m3)	88 004	101 020	103 001	98 600	115 115	96 570	102 182	100 046	65 427	48 416	88 004



Wykres 25. Pozyskanie wywrotów i złomów ogółem w odniesieniu do pozyskania grubizny ogółem w latach 2015-2024 (m<sup>3</sup>)

Z kolei powyższy wykres 25 obrazuje pozyskanie w latach 2015-2024 wywrotów i złomów na tle łącznego pozyskania grubizny drewna w nadleśnictwie.

### 5.3. Zagrożenia antropogeniczne

W związku z położeniem Nadleśnictwa Oborniki Śląskie w wysoce zurbanizowanym terenie, największym zagrożeniem dla lasów nadleśnictwa są pożary obszarów leśnych oraz ich zaśmiecanie odpadami z gospodarstw domowych lub też przez osoby korzystające rekreacyjnie z lasów.

Inne ważne zagrożenie stanowią nieuprawnione wjazdy na tereny leśne pojazdami mechanicznymi, przede wszystkim pojazdami do szeroko rozumianego off-road-u. Zjawisko to jest szczególnie często obserwowane w pagórkowatych obszarach leśnictw Trzebnica, Osolin i Pęgów.

W minionych latach nie zanotowano uszkodzeń spowodowanych przez zanieczyszczenie powietrza.

#### 5.3.1. Szkody spowodowane przez pożary

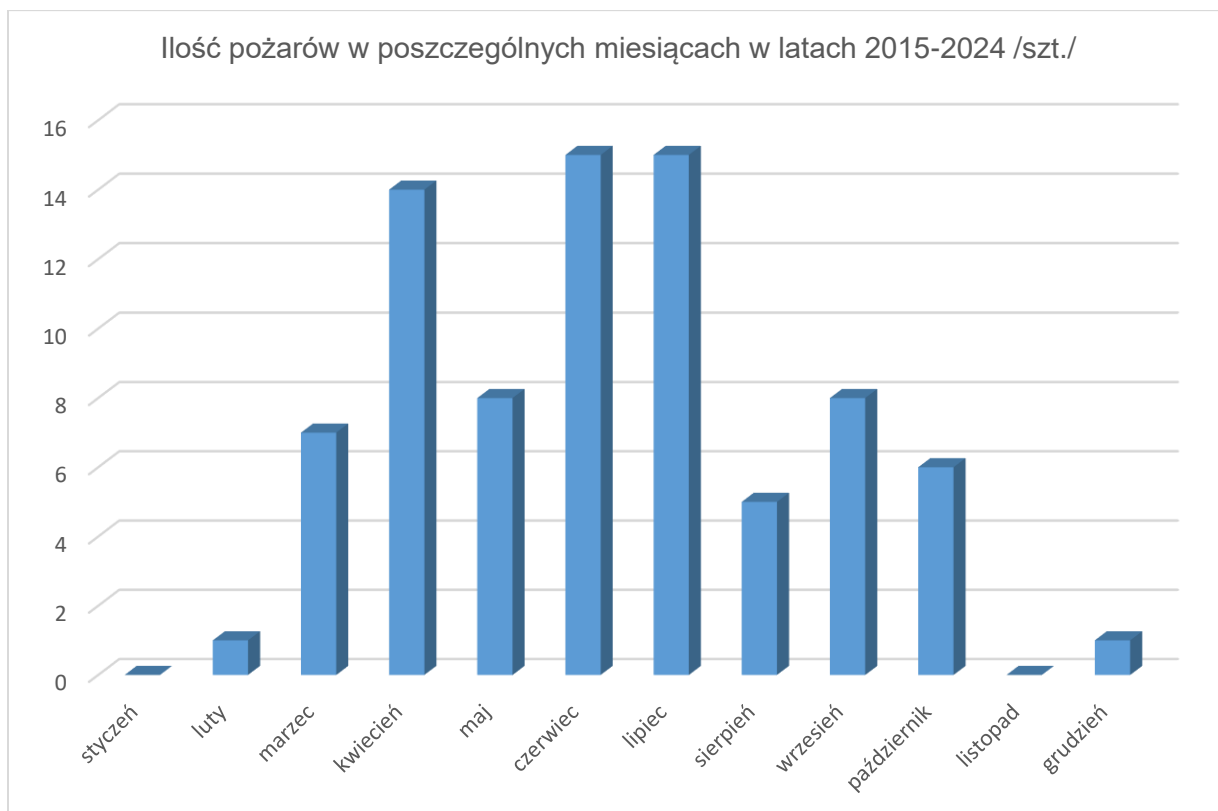
Nadleśnictwo Oborniki Śląskie, w IV rewizji PUL, wg stanu na dzień 01.01.2015 r. zostało zaliczone do I kategorii zagrożenia pożarowego lasu. Ze względu na fakt, iż przyczyną powstania większość odnotowanych w minionym dziesięcioleciu pożarów były podpalenia lub nieostrożne obchodzenie się z ogniem, pożary na terenie nadleśnictwa należy uznać za szkody pochodzenia antropogenicznego.

### 5.3.1.1. Przegląd minionej sytuacji pożarowej w latach 2015-2024

Tabela 47. – Ilość pożarów w latach leśnictwami

Leśnictwo	Ilość pożarów w latach										Razem sztuk
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024*	
1	3			2					1	1	7
2										3	3
3	1										1
4		1		2		1		2			6
5	1	12						2		1	16
6	1					1					2
7	1	1		2	1				1		6
8	1			1	2		2	1		1	8
9				1				2		1	4
10	1		1	2				2	7	4	17
11		2						4	1	3	10
Łącznie	9	16	1	10	3	2	2	13	10	14	80
Suma powierzchni pożarów [ha]	1,02	1,04	0,1	1,59	0,03	0,59	0,06	2,09	0,21	1,43	8,16
Przeciętna powierzchnia pożaru [ha]	0,11	0,07	0,10	0,16	0,01	0,30	0,03	0,16	0,02	0,10	0,10

Jak obrazuje powyższa tabela 47, od 01.01.2015 do 31.08.2024, na terenie nadleśnictwa odnotowano łącznie 80 pożarów lasu, które swoim zasięgiem objęły łączną powierzchnię 8,16 ha. Największą liczbę pożarów odnotowano w miesiącach: kwiecień, czerwiec i lipiec, aczkolwiek znaczną ich ilość odnotowywano również w miesiącach: marzec, maj, sierpień, wrzesień i październik – zgodnie z poniższym wykresem 26. Świadczyć to może o fakcie, iż na przestrzeni minionego dziesięciolecia praktycznie w ciągu całego okresu wegetacyjnego odnotowywano pożary lasu, a jedynie specyfika danego roku decydowała o tym, kiedy ryzyko wystąpienia pożaru było największe. Po jednym pożarze odnotowano również w miesiącach luty i grudzień, a na przestrzeni analizowanego okresu jedynie w miesiącach styczniu i listopadzie nie stwierdzono żadnego z opisywanych zdarzeń.



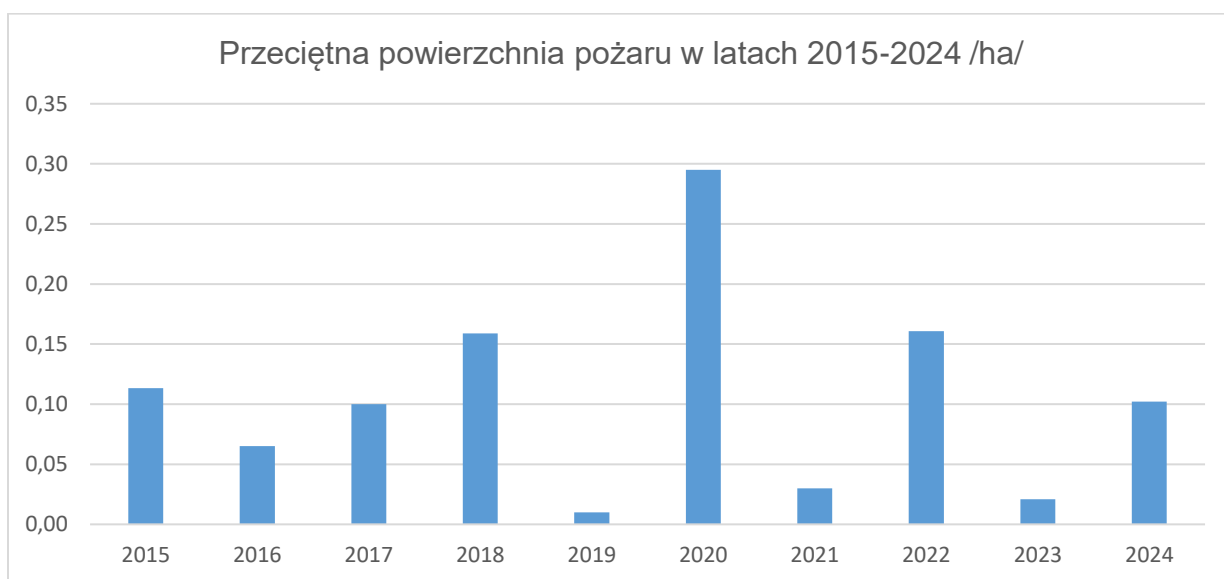
Wykres 26. Ilość pożarów w poszczególnych latach w poszczególnych miesiącach w latach 2015-2024 (szt.)

Poniższy wykres 27 wskazuje z kolei, że w analizowanym okresie w każdym z jedenastu leśnictw odnotowano pożar lasu. Największą ich ilość miała miejsce w leśnictwie Rościszawice (17 przypadków) oraz Radech (16 przypadków), natomiast w leśnictwie Lipnica stwierdzono tylko jedno takie zdarzenie. Przeważającą przyczyną pożarów są celowe podpalenia i nieostrożne obchodzenie się z ogniem. W leśnictwach położonych na terenie silnie zurbanizowanym ryzyko powstania pożaru wzrasta. Jednocześnie, dzięki zwiększonej penetracji obszarów leśnych przez postronne osoby, mając na uwadze powszechny niemal dostęp do mobilnych urządzeń komunikacyjnych, zgłaszane przypadki zauważenia pożaru w lesie są częste, dzięki czemu umożliwiają podjęcie bardzo szybkich działań ratowniczych, które to z kolei minimalizują szkody i nie pozwalają na rozwijanie się pożarów na większych obszarach.



Wykres 27. Liczba pożarów w leśnictwach w latach 2015-2024

W minionym okresie największą powierzchnię przeciętnego pożaru odnotowano w 2020 roku (0,30 ha), natomiast w roku 2019 przeciętna powierzchnia pożaru wyniosła 0,01 ha, co obrazuje poniższy wykres 28.



Wykres 28. Przeciętna powierzchnia pożaru w latach 2015-2024

### 5.3.1.2. System ochrony przeciwpożarowej nadleśnictwa

W ciągu minionego dziesięciolecia miejsce miały zmiany funkcjonalne systemu ochrony przeciwpożarowej Nadleśnictwa. W efekcie finalnym wypracowano rozwiązania, które wpłynęły na podniesienie jakości monitorowania lasu przed zagrożeniami od pożarów oraz innych miejscowych zagrożeń, a także zoptymalizowały koszty ponoszone na ochronę przeciwpożarową. W skład systemu ochrony przeciwpożarowej nadleśnictwa wchodzi:

- Pełnomocnicy nadleśniczego - osoby posiadające pełnię praw do organizacji działań ratunkowych oraz do wydawania poleceń wszystkim pracownikom Nadleśnictwa oraz pracownikom zakładów usług leśnych zakontraktowanych do wykonywania prac z zakresu gospodarki leśnej. W roku 2024 funkcję pełnomocnika nadleśniczego sprawowały 4 osoby powołane przez Nadleśniczego. Pełnią oni, wraz z Nadleśniczym, tygodniowe dyżury pożarowe w godzinach od 7-15 w ramach obowiązków służbowych i normalnego wykonywania pracy, a w godzinach od 15 do zmierzchu w ramach dyżuru domowego. Pełnomocnicy realizują swoje obowiązki zgodnie z Instrukcją Pełnomocnika Nadleśniczego oraz z wytycznymi zawartymi w IOPL, a także wytycznymi RDLP.

- Punkt Alarmowo-Dyspozycyjny (PAD) - realizuje zadania określone w IOPL oraz jednocześnie – od 2023 roku - stanowi telewizyjny punkt obserwacyjny. Podlega bezpośrednio Nadleśniczemu lub jego pełnomocnikom. PAD pracuje w godzinach określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (t.j. Dz.U. z 2022 poz. 1065) tj. w zależności od stopnia zagrożenia pożarowego, jednak nie wcześniej niż od godziny 9:00 i nie później niż do godziny przed zachodem słońca. W wyjątkowych sytuacjach, jak lokalne opady deszczu, burze czy inne zjawiska pogodowe grożące uszkodzeniem sprzętu lub uniemożliwiające obserwację PAD, na polecenie pełnomocnika lub Nadleśniczego, może zakończyć wcześniej obserwację. W 2022 roku, w ramach projektu "Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – zapobieganie, przeciwdziałanie oraz ograniczanie skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów", Nadleśnictwo Oborniki Śląskie rozpoczęło budowę systemu monitoringu wizyjnego, opartego o połączenie pomiędzy PAD-em a wieżami z zainstalowanymi kamerami. System oparty jest o dotychczas istniejące wieże służące do obserwacji p.poż. w Godzięcinie i Gołędzinowie, jednak ze względu na charakterystykę terenu wymagał uzupełnienia o maszt, który powstał na terenie leśnictwa Osolin, w pobliżu miejscowości Morzęcin Mały i Morzęcin Wielki. Dodatkowy maszt, na którym umieszczono kamerę służącą do monitoringu pożarowego, pozwolił w pełni pokryć teren nadleśnictwa. PAD nadleśnictwa obsługiwany jest przez pracownika ZUL, zatrudnianego na okres trwania akcji bezpośrednio w ochronie przeciwpożarowej lasu. Prowadzi on obserwację terenu nadleśnictwa -również przy współudziale obserwatorów z sąsiednich nadleśnictw.

W nadleśnictwie funkcjonuje baza sprzętu ppoż, zlokalizowana w leśnictwie Zwierzyniec oraz miejsce garażowania samochodu pożarniczego - przy budynku nadleśnictwa.

Dyżury w leśnictwach na czas przeciwpożarowej akcji bezpośredniej prowadzą pracownicy terenowi każdego z 11 leśnictw tworzących Nadleśnictwo Oborniki Śląskie (bez szkółki leśnej) – po jednym pracowniku na leśnictwo. Wraz z rozpoczęciem akcji bezpośredniej w ochronie przeciwpożarowej lasu, Nadleśniczy zleca pełnienie dyżurów domowych pracownikom terenowym Służby Leśnej. Dyżurni pozostają w gotowości w okresie pracy PAD-u i są do jego dyspozycji w przypadku wystąpienia podejrzenia wystąpienia pożaru.

### **Dojazdy pożarowe oraz punkty czerpania wody**

Nadleśnictwo Oborniki Śląskie, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, ma wyznaczone 64 dojazdy pożarowe, których łączna długość wynosi ponad 160 km. Utrzymywane są ze środków własnych nadleśnictwa i na co dzień wykorzystywane jako główne drogi dojazdowe w głąb kompleksów leśnych.

Ponadto na terenie nadleśnictwa istnieją 6 zbiorników ppoż.:

1. Leśnictwo Zwierzyniec – 248-f-00, adres ewidencyjny: 02-22-015-0001-321;
2. Leśnictwo Lipnica – 264-j,k-00, adres ewidencyjny: 02-22-015-0002-513 i 514;
3. Leśnictwo Kraniec – 316-l-00, adres ewidencyjny: 02-22-015-0001-314;
4. Leśnictwo Radecz – 330-g-00, adres ewidencyjny: 02-22-015-0008-504/1;
5. Leśnictwo Osolin – 30-c-00, adres ewidencyjny: 02-20-025-0025-454;
6. Leśnictwo Jary, szkółka – 206-f-00, adres ewidencyjny: 02-20-015-0008-569.





Zdjęcie 2. Punkt czerpania wody w oddz. 316-I-00 leśnictwa Kraniec

### 5.3.2. Zanieczyszczenie środowiska

Poważnym problemem jest permanentne zanieczyszczenie obszarów leśnych odpadami. Zaśmiecanie odnotowywane jest nie tylko w miejscach narażonych na zwiększoną antropopresję związaną z dużą aktywnością rekreacyjną i turystyczną, lecz także miewa charakter tworzenia nielegalnych wysypisk śmieci. Łącznie w minionym dziesięcioleciu nadleśnictwo usunęło 2 292 m<sup>3</sup> odpadów, a łączny koszt ich uprzątnięcia wyniósł 261 949 zł. Ilość zebranych śmieci w latach 2015-2024 oraz koszty z tym związane przedstawia poniższa tabela 48.

Tabela 48 Ilość zebranych śmieci z terenów leśnych oraz koszty ich uprzątnięcia w latach 2015-2024

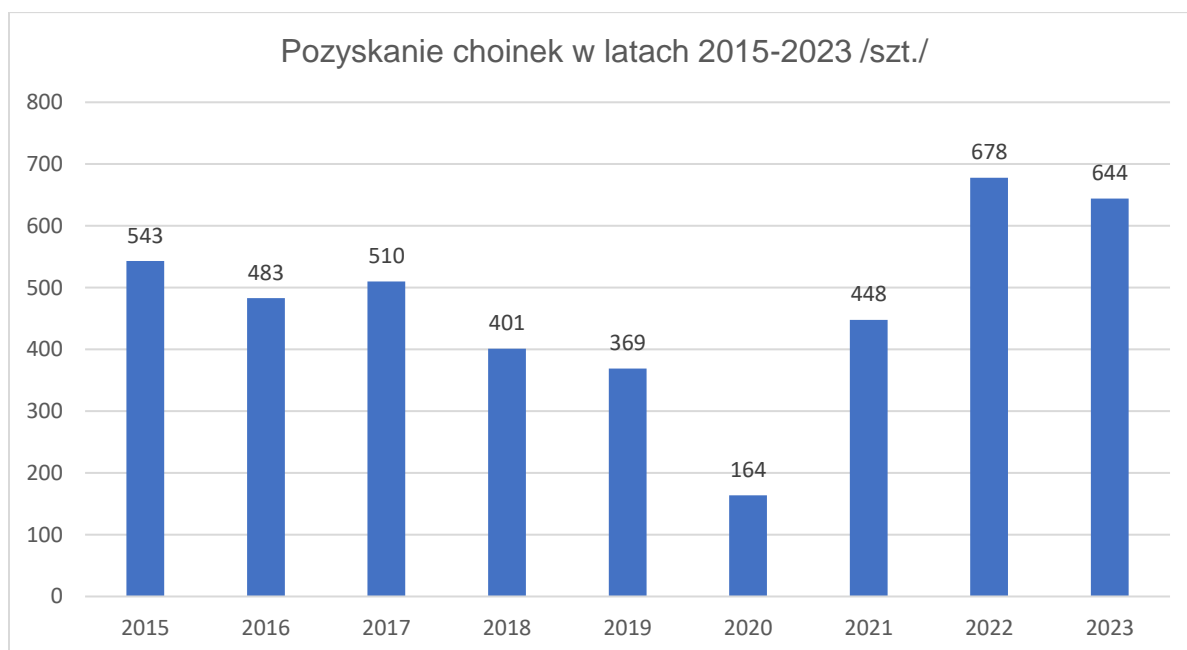
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024*
Ilość zebranych śmieci w m <sup>3</sup>	377	290	449	235	130	150	212	173	155	121
Koszty zbioru śmieci w zł	42 332	30 907	42 762	25 064	19 335	16 959	18 907	30 616	17 639	17 428

\*stan na 27.09.2024 r.

## 6. PODSTAWOWE WYNIKI Z ZAKRESU UŻYTKOWANIA UBOCZNEGO

### 6.1. Pozyskanie choinek

W latach 2015-2023 pozyskano 4240 szt. choinek, a średniorocznie kształtowało się na poziomie około 471 szt. Pozyskane drzewka przeznaczone były głównie do tradycyjnej sprzedaży detalicznej w siedzibach leśnictw, kierowanej głównie do okolicznych mieszkańców. Pozyskanie choinek odbywało się również w celach reklamowych i reprezentacyjnych. Choinki przeznaczone były także dla jednostek samorządowych, wspólnot wyznaniowych, czy też instytucji oświatowych. W dalszym ciągu utrzymuje się znaczne zainteresowanie w okresie przedświątecznym zakupem drzewek świerka pospolitego przez osoby prywatne, a w ostatnich latach szczególną popularnością cieszyła się możliwość samodzielnego pozyskania choinki – zwłaszcza w ramach tzw. akcji „choinkobrania”. Pozyskanie choinek w latach 2015-2024 przedstawia poniższy wykres 29.

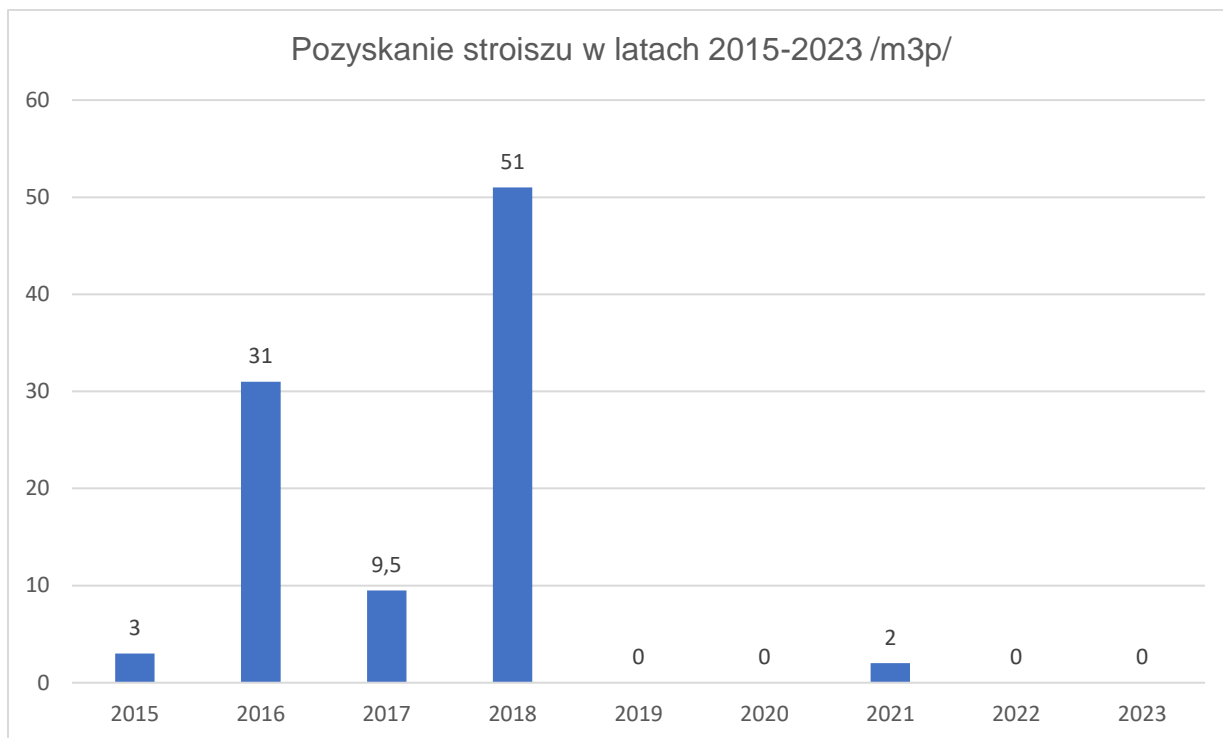


Wykres 29. Ilość pozyskanych choinek w latach 2015-2023 (szt.)

### 6.2. Pozyskanie stroiszu

W minionym dziesięcioleciu pozyskanie stroiszu w nadleśnictwie odbywało się kosztem i staraniem nabywcy (PKN). W przypadku zainteresowania nadleśnictwo

umożliwiło nabywcom pozyskanie stroiszu we wskazanych miejscach. Łącznie w latach 2015-2023 pozyskano 96,5 m3p stroiszu – zgodnie z wykresem 30.



Wykres 30. Ilość pozyskanego stroiszu w latach 2015-2024 (m3p)

### 6.3. Zbiór owoców runa leśnego

Zbiór owoców runa leśnego prowadzony był w sposób niezorganizowany przez okoliczną ludność na cele indywidualne. Lasy nadleśnictwa udostępnione są dla ludności w celu zbiorów płodów runa leśnego, za wyjątkiem miejsc objętych stałym zakazem wstępu. W latach 2015-2024 nie wydawano zgód na przemysłowy i zorganizowany zbiór płodów runa leśnego. Niemniej jednak, ze względu na położenie w obszarze aglomeracji wrocławskiej i wysokie zaludnienie terenu w zasięgu administracyjnym nadleśnictwa, ilość osób zajmująca się zbiorem płodów runa leśnego przybiera okresowo masowy charakter.

### 6.4. Zagadnienia ogólne dotyczące zagospodarowania łowieckiego

Na obszarze administracyjnym Nadleśnictwa Oborniki Śląskie, zostało wyznaczonych 15 obwodów łowieckich, na których gospodarkę łowiecką prowadzi

łącznie 12 kół łowieckich. Nadleśnictwo nie posiada wyłączonego obwodu łowieckiego w postaci OHZ-tu.

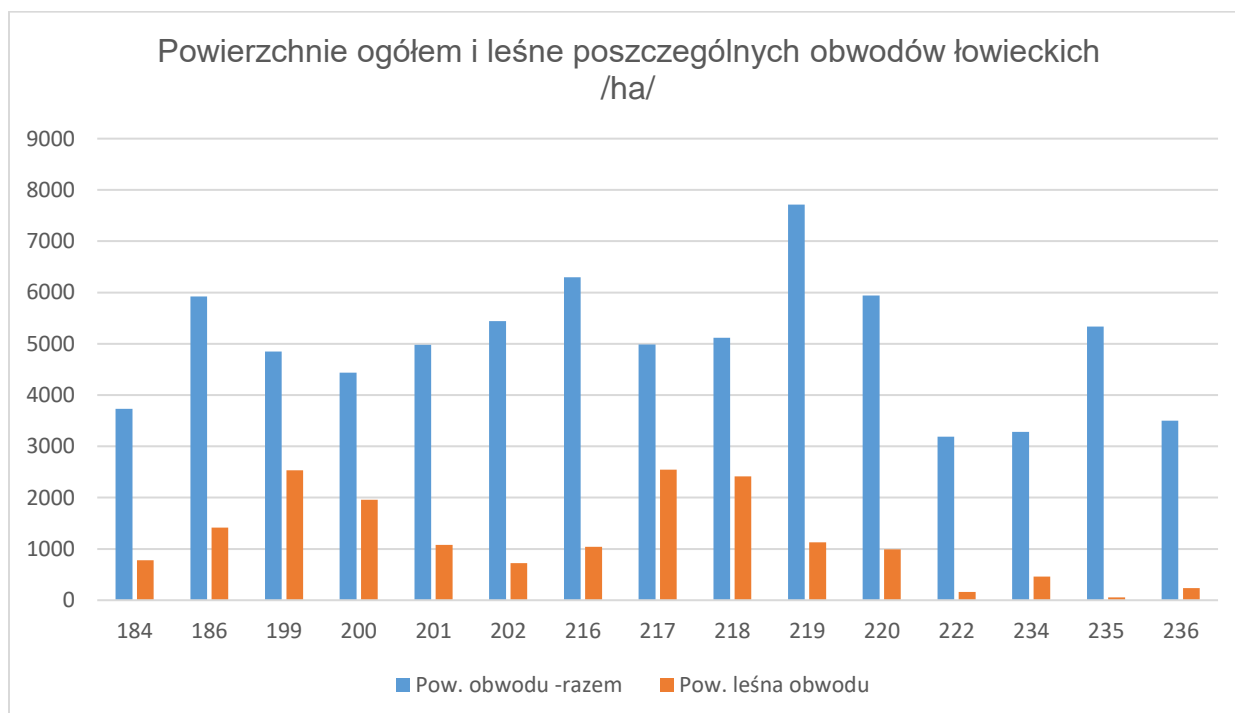
Wszystkie obwody łowieckie, dla których Nadleśniczy Nadleśnictwa Oborniki Śląskie zatwierdza roczne plany łowieckie – poza obwodem nr 186, zostały przypisane do X Łowieckiego Rejonu Hodowlanego „Wzgórza Trzebnickie”. Obwód nr 186 wchodzi w skład IV Łowieckiego Rejonu Hodowlanego „Dolina Baryczy”. Podział na rejonu hodowlane został stworzony z uwagi na specyficzne uwarunkowania terenowe, przy uwzględnieniu prawidłowego gospodarowania populacjami zwierzyny i minimalizacji szkód wyrządzanych przez nie w ekosystemach leśnych. Dla obwodów łowieckich położonych terenie IV i X Łowieckiego Rejonu Hodowlanego sporządzono Wieloletni Łowiecki Plan Hodowlany na lata od 01.04.2023 roku do 31.03.2033 roku, który stanowi wzorcowy dokument do prowadzenia prawidłowej gospodarki łowieckiej, w którym zawarte są wszelkie wytyczne oraz wartości docelowe jakie powinny zostać osiągnięte do 2033 roku.

Łączna powierzchnia obwodów łowieckich nadzorowanych przez nadleśnictwo wynosi 74 716 ha, z czego 17 524 ha stanowi powierzchnia leśna. Wśród 15. nadzorowanych obwodów łowieckich, 4. z nich zostały zakwalifikowane jako obwody leśne, i to w nich znajduje się 9 454 ha powierzchni leśnej w obwodach, a szczegółowe dane zawiera poniższa tabela 49.

Tabela 49. Charakterystyka obwodów łowieckich, dla których Nadleśniczy Nadleśnictwa Oborniki Śląskie zatwierdza Roczne Plany Łowieckie

Nr rejonu hodowlanego	Nr obwodu łowieckiego	Koło łow. dzierżawiące obwód łow.	Pow. obwodu [ha]	Pow. leśna obwodu [ha]	Udział pow. leśnej [%]	Rodzaj obwodu	Kategoria obwodu
X	184	„Żubr” Skokowa	3729	778	20,86	polny	słaby
IV	186	„Darz Bór” Wrocław	5922	1418	23,94	polny	średni
X	199	„Remiza” Wołów	4846	2536	52,33	leśny	bardzo dobry
X	200	„Krzyżówka” Wrocław	4437	1956	44,08	leśny	dobry
X	201	„Krzyżówka” Wrocław	4977	1079	21,68	polny	dobry
X	202	„Leśnik” Wrocław	5442	725	13,32	polny	średni
X	216	„Rokita” Brzeg Dolny	6300	1041	16,52	polny	średni
X	217	„Rokita” Brzeg Dolny	4989	2548	51,07	leśny	bardzo dobry
X	218	„Leśnik” Oborniki Śl.	5117	2414	47,18	leśny	dobry
X	219	„Trop” Wrocław	7712	1131	14,67	polny	słaby
X	220	„Trop” Wrocław	5942	990	16,66	polny	słaby
X	222	„Orzeł” Milicz	3188	158	4,96	polny	bardzo słaby
X	234	„Orzeł” Wrocław	3279	461	14,06	polny	dobry
X	235	„Przepiórka” Wrocław	5334	56	1,05	polny	średni
X	236	„Widawa” Wrocław	3502	233	6,65	polny	słaby

Natomiast poniższy wykres 31 obrazuje powierzchnię leśną na tle powierzchni ogółem w poszczególnych obwodach łowieckich.



Wykres 31. Powierzchnie ogółem i leśne w poszczególnych obwodów łowieckich (ha)

Głównym celem gospodarki łowieckiej w każdym z rejonów hodowlanych jest prawidłowe gospodarowanie zwierzyną grubą, tj.: jeleniem, danielem, sarną i dzikiem. Mniejsze znaczenie przypisuje się zwierzynie drobnej.

Do podstawowych zadań gospodarki łowieckiej realizowanych na terenie kół łowieckich nadzorowanych przez Nadleśnictwo jest:

- ochrona, zachowanie różnorodności i gospodarowanie populacjami zwierząt łownych,
- ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego na rzecz poprawy warunków bytowania zwierzyny,
- uzyskiwanie możliwie wysokiej kondycji osobniczej i jakości trofeów oraz właściwej liczebności populacji poszczególnych gatunków zwierzyny przy zachowaniu równowagi środowiska przyrodniczego,
- spełnianie potrzeb społecznych w zakresie uprawiania myślistwa, kultywowania tradycji oraz krzewienia etyki i kultury łowieckiej.

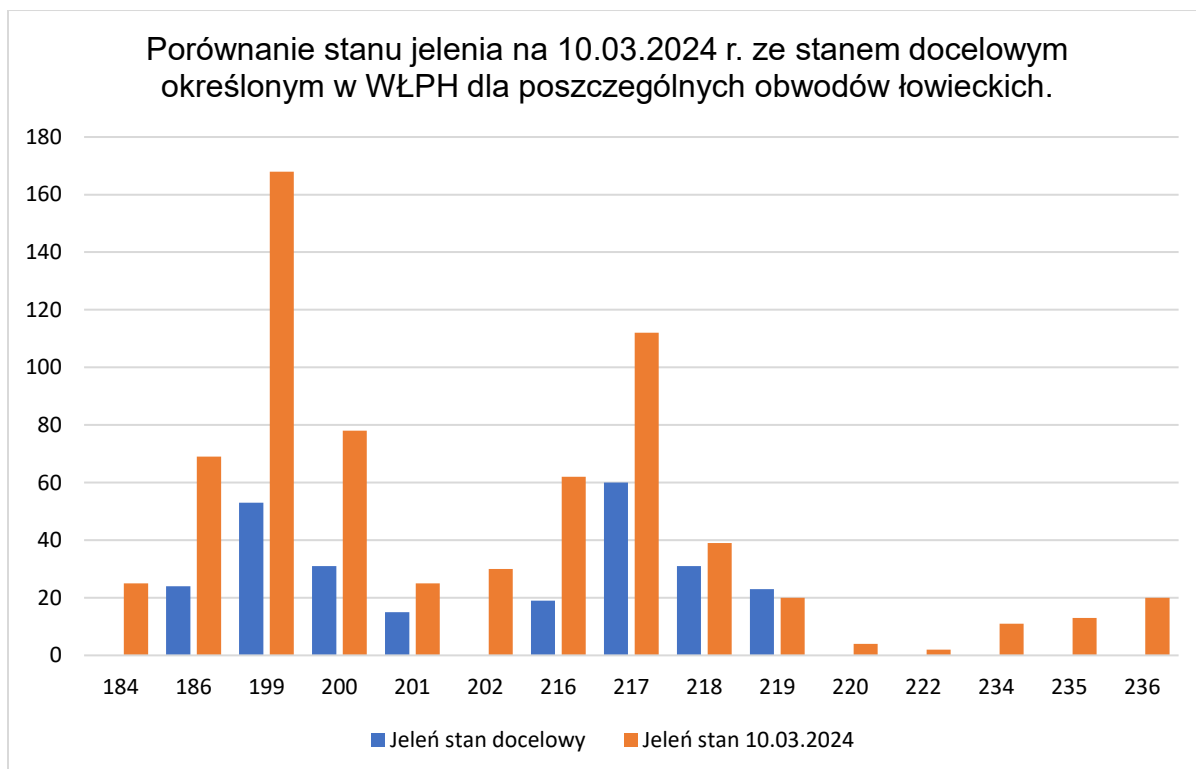
Dla poszczególnych rejonów hodowlanych zostały sporządzone osobne wieloletnie łowieckie plany hodowlane na lata 2023-2033, które to m.in. określają docelowe stany zwierzyny w poszczególnych obwodach łowieckich. Stan zinwentaryzowanej w 2024 roku zwierzyny w odniesieniu do stanów docelowych prezentuje poniższa tabela 50.

Tabela 50. Docelowe stany zwierzyny grubej określone w WŁPH oraz stany zwierzyny na początku sezonu łowieckiego 2024/2025 (szt.)

Nr obwodu łow.	Jeleń stan docelowy	Jeleń stan 10.03.2024	Daniel stan docelowy	Daniel stan 10.03.2024	Sarna stan docelowy	Sarna stan 10.03.2024	Maks. liczba dzików w obwodzie*	Dzik stan 10.03.2024
184	0	25	7	9	112	165	4	8
186	24	69	6	7	118	129	6	21
199	53	168	39	50	97	129	5	8
200	31	78	22	33	133	184	4	5
201	15	25	15	14	149	194	5	5
202	0	30	27	10	109	155	5	5
216	19	62	19	24	126	136	6	7
217	60	112	40	43	75	108	5	7
218	31	39	41	41	102	139	5	7
219	23	20	0	0	154	192	8	23
220	0	4	0	0	119	168	6	21
222	0	2	0	0	96	112	3	5
234	0	11	0	0	164	157	3	7
235	0	13	0	0	213	175	5	9
236	0	20	0	0	105	172	4	32
<b>Σ</b>	<b>256</b>	<b>678</b>	<b>216</b>	<b>229</b>	<b>1873</b>	<b>2315</b>	<b>75</b>	<b>170</b>

\*przy założeniu maksymalnie 1 dzika / 1000 ha obwodu

Aktualnie na terenie nadleśnictwa odnotowuje się przede wszystkim zbyt wysokie pogłowie jelenia, którego populacja znacznie przekracza pojemność łowisk i lokalnie wywołuje znaczne szkody w uprawach leśnych i rolnych. Sytuację tą obrazuje poniższy wykres 32. Gospodarka kół łowieckich, zgodnie z wytycznymi wynikającymi z Wieloletnich Łowieckich Planów Hodowlanych, koncentruje się na systematycznym obniżaniu pogłowia tego gatunku tak, aby gospodarując tą populacją doprowadzić ją w 2033 r. do założonej wielkości.

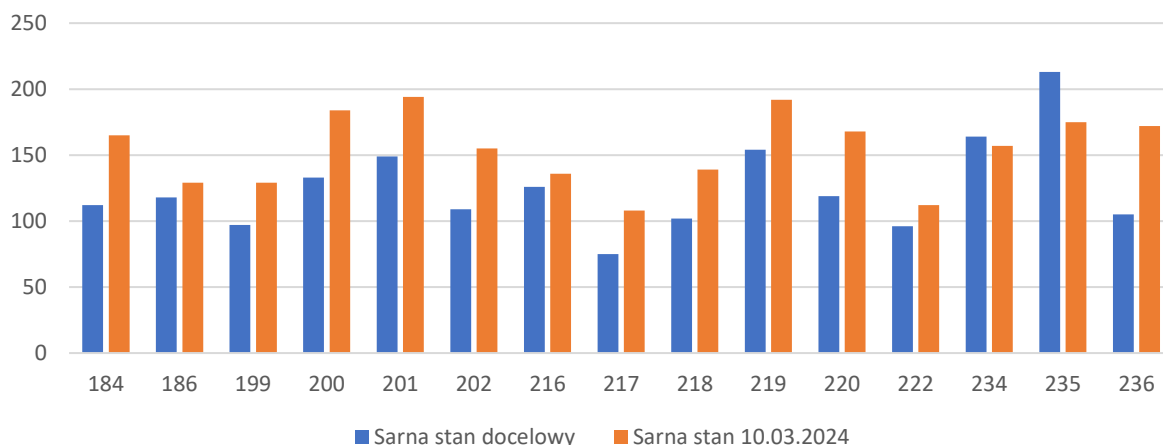


Wykres 32. Porównanie stanu jelenia na 10.03.2024 r. ze stanem docelowym w poszczególnych obwodach łowieckich

W przypadku populacji daniela ostatnia inwentaryzacja wskazała na relatywnie niewielkie przekroczenie modelowej i docelowej liczebności populacji tego gatunku w obwodach łowieckich nadleśnictwa, gdyż na stan docelowy wynoszący 216 szt., zinwentaryzowano 229 szt. (106%).

Podobnie jak w przypadku populacji jelenia, przedstawia się sytuacja populacji sarny. Jej pogłowie aktualnie przekracza stan docelowy w 13. z 15. obwodów łowieckich, co przedstawia wykres 33. Ogółem docelowa liczebność populacji sarny została określona na 1873 szt., a obecnie wynosi 2315 szt. (124% stanu docelowego).

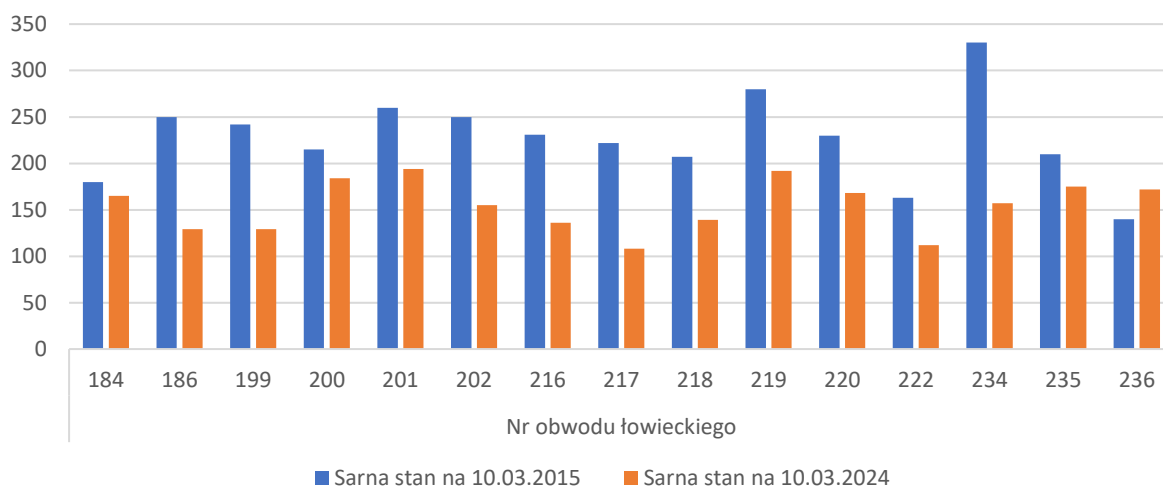
### Porównanie stanu sarny na 10.03.2024 ze stanem docelowym określonym w WŁPH



Wykres 33. Porównanie stanu sarny na dzień 10.03.2024 ze stanem docelowym

Pomimo intensywnego gospodarowania tym gatunkiem w ostatnim dziesięcioleciu, powodującym spadek pogłowia sarny w 14. z 15. obwodów łowieckich w stosunku do stanu z 2015 r., to jednak jego liczebność wciąż przekracza pojemność łowisk. Dlatego też koła łowieckie powinny w dalszym ciągu koncentrować na działaniach zmierzających do utrwalenia stanu populacji sarny określonej w WŁPH. Aktualny stan populacji sarny w odniesieniu do stanu z 2015 roku obrazuje poniższy wykres 34.

### Porównanie ilościowe pogłowia sarny w pierwszym i ostatnim roku obowiązywania PUL na lata 2015-2024 w obwodach łowieckich /szt./



Wykres 34. Zmiany liczebności pogłowia sarny w latach 2015-2024 (szt.)



Stan populacji dzika w minionym dziesięcioleciu ulegał dynamicznym zmianom, a na jej stan największy wpływ miał afrykański pomór świń (ASF) oraz prowadzone odstrzały sanitarne, które silnie zredukowały liczebność tego gatunku. W 2015 roku na terenie nadleśnictwa zinwentaryzowano 1166 dzików, natomiast w roku 2024 jedynie 170 sztuk.

Efekty gospodarowania łownymi populacjami zwierzyny grubej w latach 2015-2024 w poszczególnych obwodach łowieckich położonych na terenie Nadleśnictwa Oborniki Śląskie przedstawia poniższa tabela 51.

Tabela 51. Wyniki inwentaryzacji zwierzyny grubej w poszczególnych obwodach łowieckich w pierwszym i dziesiątym roku obowiązywania PUL (szt.)

Nr obwodu łow.	Jeleń stan na 10.03.2015*	Jeleń stan na 10.03.2024**	Krotność wzrostu pogłowia jeleni***	Daniel stan na 10.03.2015	Daniel stan na 10.03.2024	Krotność wzrostu pogłowia danieli	Sarna stan na 10.03.2015	Sarna stan na 10.03.2024	Krotność wzrostu pogłowia sarny	Dzik stan na 10.03.2015	Dzik stan na 10.03.2024	Krotność wzrostu pogłowia dzika
184	16	25	1,56	0	9	9	180	165	0,92	70	8	0,11
186	32	69	2,16	0	7	7	250	129	0,52	70	21	0,30
199	69	168	2,43	32	50	1,56	242	129	0,53	58	8	0,14
200	17	78	4,59	4	33	8,25	215	184	0,86	60	5	0,08
201	8	25	3,13	8	14	1,75	260	194	0,75	80	5	0,06
202	16	30	1,88	16	10	0,63	250	155	0,62	150	5	0,03
216	20	62	3,10	16	24	1,50	231	136	0,59	50	7	0,14
217	57	112	1,96	30	43	1,43	222	108	0,49	62	7	0,11
218	12	39	3,25	33	41	1,24	207	139	0,67	90	7	0,08
219	0	20	20	0	0	0	280	192	0,69	110	23	0,21
220	0	4	4	0	0	0	230	168	0,73	88	21	0,24
222	4	2	0,50	0	0	0	163	112	0,69	38	5	0,13
234	16	11	0,69	0	0	0	330	157	0,48	80	7	0,09
235	0	13	13	0	0	0	210	175	0,83	100	9	0,09
236	0	20	20	0	0	0	140	172	1,23	60	32	0,53
<b>Σ</b>	<b>267</b>	<b>678</b>	<b>2,54</b>	<b>139</b>	<b>229</b>	<b>1,65</b>	<b>3410</b>	<b>2315</b>	<b>0,68</b>	<b>1166</b>	<b>170</b>	<b>0,15</b>

Wyniki inwentaryzacji zwierzyny grubej w latach 2015-2024  
w poszczególnych obwodach łowieckich ukazuje poniższa tabela 52.

Tabela 52. Wyniki inwentaryzacji zwierzyny grubej w nadzorowanych obwodach w latach 2015-2024 (szt.)

Nr obwodu	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
184	JEL	16	10	27	31	11	24	26	30	30	25
	DAN	0	0	0	5	8	8	8	8	8	9
	SAR	180	180	170	167	150	150	150	130	130	165
	DZI	70	50	42	28	15	14	15	12	12	8
186	JEL	32	24	77	75	70	65	60	68	70	69
	DAN	0	0	0	0	0	9	5	5	12	7
	SAR	250	270	239	226	180	142	123	113	120	129
	DZI	70	60	133	88	35	24	20	16	20	21
199	JEL	69	72	190	185	155	142	150	206	210	168
	DAN	32	31	31	38	28	26	48	45	45	50
	SAR	242	238	149	139	111	101	88	91	95	129
	DZI	58	56	42	28	28	28	29	23	23	8
200	JEL	17	14	54	47	50	50	55	50	60	78
	DAN	4	5	5	10	21	16	20	21	26	33
	SAR	215	228	181	168	180	162	155	136	140	184
	DZI	60	60	96	63	30	43	39	31	10	5
201	JEL	8	8	23	21	26	26	24	22	20	25
	DAN	8	8	7	8	10	10	10	10	12	14
	SAR	260	242	218	200	210	189	179	158	158	194
	DZI	80	80	157	104	70	54	49	39	10	5
202	JEL	16	16	36	33	27	21	21	26	22	30
	DAN	16	23	23	12	10	10	10	10	10	10
	SAR	250	250	178	172	180	180	180	197	200	155
	DZI	150	150	169	112	70	52	40	32	25	5
216	JEL	20	22	77	76	68	63	65	76	84	62
	DAN	16	16	16	16	16	18	21	19	24	24
	SAR	231	232	103	86	80	87	90	78	108	136
	DZI	50	52	39	26	17	24	25	20	15	7
217	JEL	57	59	109	110	98	84	86	102	110	112
	DAN	30	28	26	27	37	37	38	38	43	43
	SAR	222	221	99	98	92	92	86	77	98	108
	DZI	62	68	87	58	29	56	48	38	18	7
218	JEL	12	11	37	34	32	35	39	34	36	39
	DAN	33	47	31	32	27	30	44	38	37	41
	SAR	207	208	149	154	147	131	123	100	117	139

	DZI	90	82	162	107	61	72	65	52	9	7
219	JEL	0	4	18	18	10	12	9	18	18	20
	DAN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	SAR	280	272	202	202	165	153	168	160	156	192
	DZI	110	105	175	116	60	55	48	38	30	23
220	JEL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
	DAN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	SAR	230	210	163	150	130	131	138	125	118	168
	DZI	88	75	105	69	25	36	30	24	16	21
222	JEL	4	0	9	7	3	3	2	2	2	2
	DAN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	SAR	163	187	121	107	101	95	90	93	93	112
	DZI	38	52	27	18	10	15	14	5	5	5
234	JEL	16	23	27	23	24	33	34	43	49	11
	DAN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	SAR	330	300	213	200	173	171	187	178	187	157
	DZI	80	80	102	67	26	54	48	38	18	7
235	JEL	0	12	18	16	14	14	12	12	10	13
	DAN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	SAR	210	210	192	170	160	156	150	146	150	175
	DZI	100	70	129	85	46	44	42	34	25	9
236	JEL	0	0	9	6	10	12	15	11	16	20
	DAN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	SAR	140	120	153	126	125	174	158	176	158	172
	DZI	60	45	125	83	43	49	26	21	21	32

Wyniki gospodarowania populacjami gatunków łownej zwierzyny grubej w latach 2015-2024 w poszczególnych obwodach łowieckich obrazuje poniższa tabela 53.

Tabela 53. Realizacja pozyskania zwierzyny grubej w poszczególnych obwodach łowieckich w latach 2015-2024 (szt.)

Nr obw	Rok	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
184	JEL	7	6	9	5	6	10	8	8	13
	DAN	0	0	1	0	0	1	1	2	1
	SAR	48	44	45	47	47	40	51	49	45
	DZI	56	56	41	37	46	44	18	6	2
186	JEL	18	14	15	18	13	16	14	18	25
	DAN	0	0	0	0	0	2	0	0	2
	SAR	53	60	63	70	72	60	42	36	37

	DZI	125	94	132	107	148	75	71	90	72
199	JEL	33	36	73	56	65	60	63	100	108
	DAN	10	9	9	6	8	3	15	22	18
	SAR	42	41	40	52	36	30	15	18	29
	DZI	56	71	72	67	151	149	81	97	50
200	JEL	10	9	18	21	18	24	19	20	25
	DAN	0	0	0	5	3	6	4	4	8
	SAR	51	52	48	64	69	72	60	56	48
	DZI	127	136	116	132	159	149	141	47	0
201	JEL	7	6	7	12	8	9	6	5	7
	DAN	0	0	0	0	0	0	2	2	2
	SAR	61	66	61	64	73	79	63	55	53
	DZI	207	216	208	208	239	216	203	55	5
202	JEL	7	9	3	5	5	7	6	8	10
	DAN	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	SAR	50	46	47	63	74	76	81	76	61
	DZI	223	215	191	215	208	160	131	134	16
216	JEL	13	17	16	22	26	24	39	49	42
	DAN	7	7	0	1	4	6	7	9	7
	SAR	34	33	37	28	31	33	35	33	33
	DZI	56	68	74	61	92	104	108	88	10
217	JEL	24	23	21	34	38	37	51	68	52
	DAN	8	8	4	6	7	9	11	15	13
	SAR	37	17	32	31	31	34	30	32	34
	DZI	119	151	114	132	204	190	179	142	8
218	JEL	8	3	3	5	6	10	6	10	8
	DAN	9	5	6	5	8	9	9	7	10
	SAR	47	54	47	41	44	47	51	45	42
	DZI	215	172	184	225	289	214	269	244	6
219	JEL	0	0	4	4	5	2	2	3	2
	DAN	0	0		0	0	0	0	0	0
	SAR	59	61	57	66	66	64	56	60	54
	DZI	230	185	183	170	256	213	232	164	92
220	JEL	0			1	3	0	0	0	0
	DAN	0			0	0	0	0	0	0
	SAR	46	46	39	55	53	55	48	49	40
	DZI	138	106	98	112	148	125	103	51	73
222	JEL	0		2	3	2	1	0	0	0
	DAN	0			0	0	0	0	0	0
	SAR	35	42	37	35	45	12	19	18	29

	DZI	36	22	46	38	61	28	2	15	21
234	JEL	9	7	10	6	8	9	12	16	7
	DAN	0		0	0	0	0	0	0	0
	SAR	66	64	49	59	55	43	51	62	54
	DZI	136	120	127	104	231	200	160	118	15
235	JEL	0	3	1	1	1	1	1	2	1
	DAN	0			0	0	0	0	0	0
	SAR	55	54	48	57	52	49	42	47	47
	DZI	170	128	168	184	148	194	158	182	67
236	JEL	0		1	6	9	8	7	9	8
	DAN	0			0	0	0	0	0	0
	SAR	43	44	43	47	50	69	65	67	62
	DZI	165	135	184	233	186	114	114	69	123

Należy zauważyć, iż minione 10-lecie było relatywnie wymagające pod względem nadzorowania i prowadzenia gospodarki łowieckiej w dzierzawionych obwodach, z uwagi na epidemię afrykańskiego pomoru świń (ASF) trwającą nieprzerwanie do dziś od 2017 roku. Sytuacja epizootyczna w kraju, jak i na administrowanym terenie, spowodowała istotne dla przyrody, jak też gospodarki w kołach łowieckich, zmiany. Znaczący spadek populacji dzików spowodował obniżenie dochodów kół łowieckich, które to zwykle były przeznaczane na wypłaty odszkodowań, zagospodarowanie łowisk, jak również poprawę dobrostanu zwierzyny drobnej. Z drugiej strony epidemia ASF podniosła koszty prowadzenia gospodarki łowieckiej, z uwagi na liczne wymagania sanitarne stawiane przed kołami łowieckimi oraz jednostkami LP.

Spadek populacji dzika spowodował także nasilenie presji coraz częściej obserwowanego wilka na jeleniowate, co z kolei wywołało liczne i nieustające migracje, zwłaszcza populacji jelenia. Miało to swoje odbicie w lokalnym zwiększeniu szkód w uprawach.

Trwający od 20.03.2020 roku do 15.05.2022 r stan epidemii sars-cov-2 miał także negatywny wpływ na rzeszę myśliwych, jak też na możliwości organizacji polowań zbiorowych.

W 2020 roku, zgodnie z uchwałą nr XV/381/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego zmienione zostały numery obwodów oraz odział województwa na obwody łowieckie. W związku ze zmianami granic obwodów łowieckich konieczne było zawarcie nowych umów na ich dzierżawę.

Liczba obwodów nie zmieniła się, a zmiany w głównej mierze dotyczyły zapisów umów i konieczności ich dostosowania do obowiązujących przepisów. Zmieniła się numeracja, jak również kategoryzacja niektórych obwodów łowieckich, co przedstawia poniższa tabela 54.

Tabela 54. Zmiany numeracji i kategorii poszczególnych obwodów łowieckich

2015		2024	
nr obwodu	kategoria	nr obwodu	kategoria
97	słaby	184	słaby
99	średni	186	średni
95	słaby	199	b. dobry
96	słaby	200	dobry
98	słaby	201	dobry
100	słaby	202	średni
130	słaby	216	średni
131	słaby	217	b. dobry
132	słaby	218	dobry
133	słaby	219	słaby
134	słaby	220	słaby
167	słaby	222	b. słaby
164	słaby	234	dobry
165	słaby	235	średni
166	słaby	236	słaby

## 6.5. Analiza gospodarki gruntami rolnymi

Nadleśnictwo wg stanu na 31.12.2023 r. zarządzało gruntami rolnymi o łącznej powierzchni 548,7382 ha. Użytki rolne stanowiły 498,7156 ha, z czego:

- Grunty orne - 297,0678 ha,
- Sady - 1,9004 ha,
- Łąki - 59,6354 ha,
- Pastwiska – 28,9145 ha,
- Grunty rolne zabudowane – 2,2515 ha,
- Grunty pod stawami – 99,7242 ha,
- Grunty pod rowami – 2,3726 ha,
- Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych (Lz) – 6,8492 ha.

Nie użytki stanowiły 50,0226 ha.

Prowadzone w ostatnich latach działania nadleśnictwa prowadziły do utrzymania przeważającego udziału użytkowania zależnego (dzierżaw) w powierzchni

gruntów rolnych, z jednoczesnym prowadzeniem procesu zalesiania oraz pozostawiania bez użytkowania, a następnie uznawania sukcesji naturalnej na gruntach nieleśnych. Na dzień 31.12.2023 rozmiar gruntów dzierżawionych przez osoby fizyczne i inne podmioty gospodarcze wynosił 377,4521 ha. Dodatkowo 25,2474 ha gruntów rolnych udostępnionych jest na podstawie § 16 Ponadzakładowego Układu Zbiorowego dla Pracowników PGL LP w ramach deputatów rolnych. 146,0387 ha to grunty pozostające w dyspozycji nadleśnictwa.

## **7. OCENA WYKONANIA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY ORAZ WYKONANIA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PLANÓW OCHRONY OBIEKTÓW**

Nadleśnictwo Oborniki Śląskie realizując zadania z zakresu ochrony przyrody kierowało się obowiązującymi przepisami prawa oraz Programem Ochrony Przyrody, będącym częścią Planu Urządzenia Lasu na lata 2015-2024, Prognozą Oddziaływania na Środowisko i Obszary Natura 2000 dla Planu Urządzenia Lasu na lata 2015-2024 oraz wiedzą i doświadczeniem, zbieranym przez pracowników w trakcie realizacji zadań PUL.

Grunty nieleśne będące w zarządzie nadleśnictwa, z rozpoznanymi nieleśnymi siedliskami przyrodniczymi w Obszarach Natura 2000, są użytkowane przez nadleśnictwo, a realizacja zadań ochronnych zlecana jest corocznie podmiotom zewnętrznym.

W ramach leśnych siedlisk przyrodniczych w obszarach Natura 2000 oraz poza nimi, prace z zakresu gospodarki leśnej wykonywano zgodnie z zapisami Programu Ochrony Przyrody.

### **7.1. FORMY OCHRONY PRZYRODY FUNKCJONUJĄCE NA TERENIE NADLEŚNICTWA**

#### **7.1.1. Rezerwaty przyrody**

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Oborniki Śląskie zlokalizowane są dwa rezerwaty przyrody.

Rezerwat przyrody „**Jodłowice**” obejmuje obszar lasu o powierzchni 9,36 ha, położony na terenie gmin Oborniki Śląskie i Brzeg Dolny, w całości położony jest na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Oborniki Śląskie, w obrębie leśnym Bagno, oddziały 357 a, ~a, b, ~b, c, ~c, d, f oraz 358 a, ~a, b, ~b w leśnictwie Kraniec. powołany Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 20 marca 1958 r. w *sprawie uznania za rezerwat przyrody* (M.P. nr 36 poz. 204), które zostało zmienione Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 1 lipca 1964 r. (M.P. nr 49 poz. 240). Rezerwat został wymieniony w Zarządzeniu Wojewody Dolnośląskiego z dnia 28 grudnia 2001 r. w *sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 r. na terenie województwa dolnośląskiego* (Dz. Urz. Woj. Dolno. Nr 172 poz. 3104) pod pozycją 18. Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie nr 4 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 28 stycznia 2011 r. w *sprawie rezerwatu przyrody „Jodłowice”* (Dz. Urz. Woj. Dolno. Nr 28 poz. 348). Zarządzeniem Nr 18.2024 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 10 września 2024 r. ustanowiono na okres 5 lat zadania ochronne dla rezerwatu. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną. Na terenie rezerwatu obowiązują zakazy wymienione w art. 15 ustawy o *ochronie przyrody* (tekst jednolity - Dz.U. 2013 poz. 627 z późn. zm.). Nadzór nad rezerwatem sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu mieszanego z udziałem jodły, występującej na granicy zasięgu. Jest to jedno z najdalej na północ wysuniętych stanowisk jodły pospolitej *Abies alba*. Stwierdzono tu występowanie siedliska przyrodniczego 91P0 - wyżynny bór jodłowy *Abietetum polonicum* o kresowym, zubożonym florystycznie charakterze. Wieloletnia ochrona rezerwatowa doprowadziła do wykształcenia się lasu o charakterze naturalnym, z kilkuwarstwowym drzewostanem oraz strukturą poziomą charakteryzującą się występowaniem luk, wykrotów, zwartych kęp samoodnowienia, a także drzewostanów zagęszczonych, pod którymi niemal nie występuje runo. Rezerwat otaczają drzewostany sosnowe, dębowo-sosnowe i świerkowe zaliczone siedliskowo do borów i lasów mieszanych świeżych. Na terenie rezerwatu wyznaczono obszar Natura 2000 OZW Jodłowice PLH020106, który w całości pokrywa się z obszarem rezerwatu.



Zadania ochronne dla rezerwatu ustanowione Zarządzeniem Nr 18.2024 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 10 września 2024 r. na okres 5 lat obejmują:

□ zbiór szyszek jodły pospolitej *Abies alba* z drzew stojących z gospodarczego drzewostanu nasiennego (drzewa o wysokich walorach przyrodniczych, będące bazą do pozyskania materiału rozmnożeniowego),

□ utrzymanie i konserwacja ogrodzenia otaczającego rezerwat (w tym wszelkie naprawy i wymiana zniszczonych lub zużytych elementów). Do dnia 31 grudnia każdego roku obowiązywania niniejszych zadań ochronnych należy przedłożyć Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska we Wrocławiu sprawozdanie z wykonanych prac.

□ W celu zahamowania wzrostu udziału gatunków obcych w szczególności czeremchy amerykańskiej *Prunus serotina* należy systematycznie usuwać mechanicznie osobniki tego gatunku (ciąć, wrywać lub obrączkować w okresie jesienno-zimowym).

Projekt nowego PUL na lata 2025-2034 zakłada utworzenie otuliny dla rezerwatu „Jodłowice”.

Rezerwat przyrody „**Las Bukowy w Skarszynie**” obejmuje obszar lasu o powierzchni 23,68 ha, położony na terenie gminy Trzebnica, w całości na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Oborniki Śląskie, w obrębie leśnym Oborniki Śląskie, oddziały 505 ~a, c, ~c, d, f, g w leśnictwie Trzebnica. Został powołany Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 15 grudnia 1980 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M.P. nr 30 poz. 171), które następnie zostało zastąpione Zarządzeniem Wojewody Dolnośląskiego z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 r. na terenie województwa dolnośląskiego (Dz. Urz. Woj. Dolno. nr 172 poz. 3104). Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie nr 6 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 28 stycznia 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody „*Las Bukowy w Skarszynie*” (Dz. Urz. Woj. Dolno. Nr 28 poz. 350). Rezerwat nie posiada planu ochrony, ani obowiązujących zadań ochronnych. Na terenie rezerwatu obowiązują zakazy wymienione w art. 15 ustawy o ochronie przyrody (tekst jednolity - Dz.U. 2013 poz. 627 z późn. zm.). Nadzór nad rezerwatem sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie fragmentu lasu bukowego z interesującymi oraz rzadkimi roślinami zielnymi. Rezerwat stanowi leśną enklawę wśród gruntów rolnych i obszarów zabudowanych, na zboczach zwanych Bucznikiem, granicząc poprzez strumień Mielnica ze wsią Skarszyn od zachodu. Teren rezerwatu stanowią wzniesienia morenowe (polodowcowe) zlodowacenia środkowoeuropejskiego, zbudowane głównie z utworów morenowych (głazów, glin i żwirów) oraz trzeciorzędowych iłów i piasków. Na całej długości obszaru występują liczne bezimienne, niewielkie wzniesienia i dolinki (zwłaszcza w zachodniej części). W rezerwacie występuje dobrze zachowany płat siedliska kwaśnej buczyny niżowej *Luzulo pilosae-Fagetum*. Stosunkowo najmniej zmienionym siedliskiem, o najbogatszym gatunkowo runie są płaty żyznej buczyny niżowej *Galio odorati-Fagetum*, występujące głównie w południowej i wschodniej części zboczy. Stwierdzono tu występowanie m.in.: kokoryczy wątlej *Corydalis intermedia*, konwalii majowej *Convallaria majalis*, kopytnika pospolitego *Asarum europaeum*, kruszczyka szerokolistnego *Epipactis helleborine*, łuskiewnika różowego *Lathraea squamaria*, przyłuszczki pospolitej *Hepatica nobilis*, wyżpina jagodowego *Cucubalus baccifer* oraz złoci małej *Gagea minima* (Bobrowicz i Konieczny 2004). Wzdłuż strumienia Mielnica przy zachodniej granicy rezerwatu ciągną się niewielkie płaty łągów jesionowo-olszowych *Circaeo-Alnetum*, w runie których można napotkać m.in. niewielkie kępy śnieżycy wiosennej *Leucoium vernum*. Jest to najbardziej zdegradowany teren, który graniczy bezpośrednio z zabudowaniami, powodując stosunkowo łatwe przedostawanie się na teren rezerwatu roślin synantropijnych. Przy wschodniej i południowej granicy rezerwatu występują również płaty grądu środkowoeuropejskiego *Galio-Carpinetum betuli*.

#### 7.1.2. Pomniki przyrody

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Oborniki Śląskie znajduje się 214 pomników przyrody. Przeważnie są to drzewa - zazwyczaj dęby szypułkowe *Quercus robur*. Należy wskazać, że w zasięgu administracyjnym funkcjonuje jeden pomnik przyrody typu „wieloobiektowy” – jest to 50 szt. drzew różnych gatunków. Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Oborniki Śląskie znajduje się 13 pomników przyrody, w tym: 8 dębów szypułkowych, 1 modrzew europejski oraz trzy pomniki przyrody nieożywionej - głazy narzutowe, a ich wykaz obrazuje poniższa tabela 55.

Tabela 55. Wykaz pomników przyrody na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Oborniki Śląskie

Lp.	Nr rejestru RDOŚ	Akt prawny	Położenie		Gatunek	Opis obiektu*	
			Obręb, leśnictwo, wydzielenie wg PUL 2014	Gmina obr. ewid. dz. ewid.		Obw. [cm]	Wys. [m]
1	153972	Uchwała Nr XXIX/204/16 Rady Miejskiej w Obornikach Śląskich z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody w obrębach geodezyjnych: Jary i Paniowice	Oborniki Śląskie Leś. Jary Oddz. 452-a	Oborniki Śląskie Paniowice 222	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	385	18
2	153970	Uchwała Nr XXIX/204/16 Rady Miejskiej w Obornikach Śląskich z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody w obrębach geodezyjnych: Jary i Paniowice	Oborniki Śląskie Leś. Jary Oddz. 452-a	Oborniki Śląskie Paniowice 222	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	430	20
3	2263	Decyzja Nr 25/64 z dnia 21 marca 1964 r. (Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej we Wrocławiu Nr 3 z 20.05.1966 r.)	Oborniki Śląskie Leś. Trzebnica Oddz. 515-f	Wisznia Mała Machnice 116	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	442	32
4	158891	Uchwała Nr XXIX/204/16 Rady Miejskiej w Obornikach Śląskich z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody w obrębach geodezyjnych: Jary i Paniowice	Oborniki Śląskie Leś. Jary Oddz. 212-a	Oborniki Śląskie Jary 1020	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	423	20
5	158892	Uchwała Nr XXIX/204/16 Rady Miejskiej w Obornikach Śląskich z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody w obrębach geodezyjnych: Jary i Paniowice	Oborniki Śląskie Leś. Jary Oddz. 212-a	Oborniki Śląskie Jary 1020	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	409	20
6	2030	Uchwała nr XI/85/95 Rady Miasta i Gminy Trzebnica z dnia 29 czerwca 1995r. w sprawie uznania za pomnik przyrody.	Oborniki Śląskie Leś. Trzebnica Oddz. 500-f	Trzebnica Trzebnica 45	Modrzew europejski <i>Larix decidua</i>	300	38
7	1387	Uchwała Nr IX/83/95 Rady Gminy Prusice z dnia 10 marca 1995 roku. W sprawie uznania drzew, krzewów i głązów narzutowych za pomniki przyrody i objęcia ich ochroną.	Oborniki Śląskie Leś. Prusice Oddz. 494-r	Prusice Chodlewko 67/8	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	467	19
8	1388	Uchwała Nr IX/83/95 Rady Gminy Prusice z dnia 10 marca 1995 roku. W sprawie uznania drzew, krzewów i głązów narzutowych za pomniki przyrody i objęcia ich ochroną.	Oborniki Śląskie Leś. Prusice Oddz. 494-r	Prusice Chodlewko 67/8	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	454	21

Lp.	Nr rejestru RDOŚ	Akt prawny	Położenie		Gatunek	Opis obiektu*	
			Obręb, leśnictwo, wydzielenie wg PUL 2014	Gmina obr. ewid. dz. ewid.		Obw. [cm]	Wys. [m]
9	1389	Uchwała Nr IX/83/95 Rady Gminy Prusice z dnia 10 marca 1995 roku. W sprawie uznania drzew, krzewów i głązów narzutowych za pomniki przyrody i objęcia ich ochroną.	Oborniki Śląskie Leś. Prusice Oddz. 494-r	Prusice Chodlewko 67/8	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	432	23
10	1390	Uchwała Nr IX/83/95 Rady Gminy Prusice z dnia 10 marca 1995 roku. W sprawie uznania drzew, krzewów i głązów narzutowych za pomniki przyrody i objęcia ich ochroną.	Oborniki Śląskie Leś. Prusice Oddz. 494-r	Prusice Chodlewko 67/8	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	380	23
11	231299	Uchwała nr LXIV/517/23 Rady Miejskiej w Obornikach Śląskich z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Dol. z dnia 3 lipca 2023 r., poz. 4032)	Bagno Leś. Kraniec Oddz. 350-j	Oborniki Śląskie Rościślawice dz. ewid. 550	Głąz narzutowy pn. „Głąz Roemera” obwód 13,65 m wymiary 5,70 m x 3,90 m x 2,35 m	-	-
12	35537	Decyzja Nr 91/64 z dnia 10 kwietnia 1964 r. (Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej we Wrocławiu Nr 3 z 20.05.1966 r.)  Uchwała nr LXIV/404/23 Rady Miejskiej w Brzegu Dolnym z dnia 27 kwietnia 2023 r. w sprawie pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Dol. z dnia 19 maja 2023 r., poz. 3318)	Bagno Leś. Radech Oddz. 317-g	Brzeg Dolny Bukowice 294	Głąz narzutowy „Głąz Bernarda” obwód 6,50 m wymiary 2,20 m x 1,85 m x 1,20 m	-	-
13	218000	Uchwała nr XLII/338/21 Rady Miejskiej w Obornikach Śląskich z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody	Bagno Leś. Cieplice Oddz. 228-k	Oborniki Śląskie Wielka Lipa - Osola 540	Głąz narzutowy „Płaski kamień” obwód 12,25 m wymiary 4,64 m x 2,90 m x 1,01 m	-	-

### 7.1.3. Strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania

Według stanu na dzień 27.09.2024 roku, w nadleśnictwie wyznaczonych jest 9 stref ochrony ptaków – 6 stref wyznaczonych dla bielika (*Haliaeetus albicilla*), 1 dla bociana czarnego (*Ciconia nigra*), zaś 2 strefy ustanowiono dla kani rudej (*Milvus milvus*). Strefy ochrony całorocznej i okresowej zostały ustalone zgodnie z Ustawą z

16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.

Zasięg stref i ich powierzchnie przedstawia poniższa tabela 56 - lokalizacja stref ochrony jest informacją wrażliwą i nie powinna podlegać upublicznieniu.

Tabela 56. Wykaz stref ochronnych wokół gniazd

	Obręb Leśnictwo	Akt ustanawiający	Obiekt ochrony	Lokalizacja strefy okresowa/caloroczna	Powierzchnia (ha)
1	Bagno Kraniec	Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu WPN.6442.35.2021.MK z dnia 5 stycznia 2022 r.	Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	361-h, 362-j, 362-k, 362-l, 362-m, 366-a, 366-c, 366-d, 366-f, 366-g, 366-h, 366-i, 366-j, 366-l	38,01
				366-b	5,47
2	Bagno Kraniec	Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu WPN.6442.14.2015.MK z dnia 16 października 2015 r.	Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	363-d, 363-f, 363-g, 363-h, 364-f, 364-g, 367-h, 367-i, 367-j, 367-l, 377A-a, 377A-b, 377A-c	47,36
				363-l, 363-j, 364-h, 367-a, 367-b, 367-c, 367-d, 367-f, 367-g, 367-k, 367-m, 367-n	21,89
3	Oborniki Śląskie Prusice	Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu WPN.6442.15.2015.MK z dnia 16 października 2015 r.	Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	10A-a, 10A-b, 10A-c, 10A-d, 10A-f, 10A-g, 10A-h, 10A-i, 4-d, 4-f, 4-h	37,17
				4-g, 4-l, 4-j	16,04
4	Oborniki Śląskie Prusice	Decyzja Regionalnego dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu WPN.6442.13.2022.MK.2 z dnia 21 czerwca 2023 r.	Kania ruda <i>Milvus milvus</i>	2-g, 2-j, 2-k, 7-a	7,41
				2-h, 2-i	8,07
5	Oborniki Śląskie Prusice	Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu WPN.6442.6.2023.MK.2 z dnia 29 maja 2024 r.	Kania ruda <i>Milvus milvus</i>	468-b, 468-c, 468-d, 469-c, 469-d, 469-f, 469-g, 469-h, 469-i	23,30
				469-a, 469-b	7,52
6	Oborniki Śląskie Prusice	Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu WPN.6442.8.2020.MK.1 z dnia 17 lipca 2020 r.	Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	473-c, 474-g-01, 474-h	8,70
				474-g-99	2,10
7	Oborniki Śląskie Prusice	Decyzja Wojewody Dolnośląskiego SR.V.6631/s/6/KM/06 z dnia 18 września 2006 r.	Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	486-a, 486-b, 486-c, 486-d, 486-f, 486-g, 486-h, 486-i, 486-j, 486-l, 486-m, 486-n, 487-d, 487-g	34,70
				486-k	7,95
8	Oborniki Śląskie Trzebnica	Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu	Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	516-p, 518-a, 518-c, 519-c, 519-d, 520-a	18,16

		WPN.6442.16.2015.MK z dnia 16 października 2015 r.		519-a, 519b	6,20
9	Oborniki Śląskie Jary	Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu WPN.6442.17.2015.MK z dnia 16 października 2015 r.	Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	456-a, 456-h, 456-m, 456-n, 456-p, 457-a, 457-c, 457-g	17,46
				456-b, 456-c, 456-d, 456-f, 456-i, 457-b, 457-d, 457-f	23,40

Z powyższego zestawienia wynika, iż w roku 2015 wydano cztery Decyzje ustanawiające strefy ochronne wokół gniazd, natomiast po jednej w latach: 2006, 2020, 2022, 2023 i 2024. Łączna powierzchnia objęta strefami wynosi 330,91 ha.

#### 7.1.4. Obszar chronionego krajobrazu

Na terenie nadleśnictwa istnieje jeden Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Trzebnickie”, utworzony uchwałą Nr V/XXVIII/164/09 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 24 czerwca 2009 r. w sprawie ustanowienia obszaru chronionego krajobrazu Wzgórza Trzebnickie (Dz. Urz. Woj. Dolno. Nr 118 poz. 2473).

Sprawującym nadzór nad Obszarem jest Wójt Gminy Wisznia Mała. Obszar zajmuje powierzchnię około 3440 ha. W jego skład wchodzi tereny z obrębów geodezyjnych Ozorowice, Mienice, Piotrkowiczki, Wisznia Mała, Wysoki Kościół, Machnice, Pierwoszów, Malin i Ligota Piękna. W zarządzie nadleśnictwa obszar ten zajmuje powierzchnię niespełna 1263 ha, z czego zdecydowaną większość stanowią grunty leśne.

#### 7.1.5. Obszary NATURA 2000

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Oborniki Śląskie zlokalizowane są trzy obszary Natura 2000: – Łęgi Odrzańskie PLC 020002 o powierzchni 9,13 ha, Dolina Widawy PLH020036 o powierzchni 440,38 ha (w tym 316,91 stanowią grunty leśne) i Jodłowice PLH020106 o powierzchni 9,36 ha. Ich wykaz przedstawia poniższa tabela 57. Zasady gospodarowania na tych terenach podlegają ograniczeniom.

Tabela 57. Obszary NATURA 2000

L.p.	Kod Natura 2000	Typ i nazwa obszaru Natura 2000	Plany zadań ochronnych
1	PLC020002	OZW Łęgi Odrzańskie	Opracowany
2	PLH020036	OZW Dolina Widawy	Opracowany
3	PLH020106	OZW Jodłowice	Opracowany

## **ŁĘGI ODRZAŃSKIE PLC020002**

**Powierzchnia obszaru wg Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska  
z 8.05.2023 r. (Dz.U. 2023 poz.861): 21 350,49 ha**

### **Opis obszaru**

Obszar OZW Łęgi Odrzańskie PLC020002 stanowi fragment doliny Odry, od Brzegu Dolnego do Głogowa, w granicach dawnej terasy zalewowej rzeki, wraz z ujściowym odcinkiem doliny Baryczy. Położony jest w centralnej i północnej części województwa dolnośląskiego oraz w niewielkiej, południowo-zachodniej części na terenie województwa lubuskiego. Obszar obejmuje siedliska nadrzeczne zachowane w międzywalu oraz najlepiej wykształcone lasy, łąki i torfowiska niskie poza jego obrębem. Duża część terenu jest regularnie zalewana. Obszar porośnięty jest lasami, głównie łęgami jesionowymi i wiązowymi, rozwijającymi się na glebach aluwialnych. Przeważają dobrze zachowane płyty siedlisk, częste są starodrzewia ponad 100-letnie z licznymi drzewami pomnikowymi. Liczne, pozostałe po dawnym korycie Odry starorzecza są w różnych fazach zarastania. Można tu obserwować kolejne stadia sukcesyjne zbiorowisk związanych z dynamicznym układem doliny rzecznej, w tym także zbiorowisk szuwarowych, związanych ze starorzeczami. W dolinie znajdują się też duże kompleksy wilgotnych łąk. Obszar spełnia rolę bardzo ważnego korytarza ekologicznego. Odznacza się on dużym bogactwem rzadkich i zagrożonych siedlisk przyrodniczych, charakterystycznych dla dużej rzeki nizinnej. Cennym elementem przyrody obszaru są łąki z takimi interesującymi gatunkami jak: goryczka wąskolistna *Gentiana pneumonanthe*, kosaciec syberyjski *Iris sibirica* czy czosnek kątowaty *Allium angulosum*. Na terenie ostoi stwierdzono obecność rzadkich gatunków zwierząt wśród których na uwagę zasługuje przede wszystkim występowanie kilku rzadkich gatunków bezkręgowców oraz rzadkich gatunków ryb. Bardzo bogata jest flora ostoi z licznymi gatunkami prawnie chronionymi oraz gatunkami rzadkimi i zagrożonymi, tak w skali całej Polski, jak i lokalnie (m.in. liczne są storczykowate).

W granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Oborniki Śląskie znajduje się jedynie niewielki fragment opisywanego obszaru Natura 2000 Łęgi Odrzańskie, zlokalizowany w zachodniej granicy nadleśnictwa, o łącznej powierzchni gruntów wynoszącej 9,13 ha, w całości na terenie leśnictwa Radech.

## **DOLINA WIDAWY PLH020036**

**Powierzchnia obszaru wg Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z 13.06.2022 r. (Dz.U. 2022 poz.1546): 2 279,23 ha**

### **Charakterystyka obszaru**

Obszar położony jest we wschodniej części Niziny Śląskiej, na północny zachód od aglomeracji wrocławskiej. Obszar obejmuje ujściowy odcinek doliny rzeki Widawy o długości ok. 7 km oraz fragment doliny rzeki Odry na długości około 20 km (od Rędzina aż po stopień wodny w Brzegu Dolnym). W granicach obszaru znajduje się także ujściowy odcinek rzeki Bystrzycy o długości około 1 km. Przeważającą część terenu zajmują piaski, żwiry i gliny lodowcowe, uformowane w kilku miejscach w postaci moren czołowych. W obszarze dominują lasy liściaste, które zajmują prawie 75% jego powierzchni. Pozostałą część stanowią wody śródlądowe i mozaikowe tereny rolno-łąkowe. Głównymi walorami przyrodniczymi obszaru są ekosystemy związane z dolinami rzecznyymi. Pomimo faktu, iż zarówno rzeka Odra, jak i Widawa na przestrzeni lat poddawane były regulacji i innym pracom związanym z szeroko pojętym utrzymaniem wód, to jednak występujące tu siedliska przyrodnicze i zróżnicowane ekosystemy wodne i łąkowe cechuje wysoki stopień naturalności. Na uwagę zasługują zwłaszcza wpływ procesów aluwialnych wpływający na funkcjonowanie i współistnienie wielu typów siedlisk przyrodniczych. Z naturalnymi i półnaturalnymi siedliskami związana jest także bogata fauna rzadkich i zagrożonych bezkręgowców, a także ryb, płazów i ssaków. W granicach obszaru wyróżniono liczne siedliska z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, zajmujących w sumie ponad 40% jego powierzchni. Największą powierzchnię zajmują łąkowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe. Łęgi tego typu niemal zawsze są elementem mozaiki siedliskowej dolin rzecznych, w skład której wchodzi także łągi wierzbowo-topolowe, łąki zalewowe i ziołorośla nadrzeczne. Dzięki niskiemu stopniowi zagospodarowania i stosunkowo niewielkiej penetracji obszaru przez człowieka, znajdują się tu siedliska rzadkich gatunków zwierząt. Obszar jest najistotniejszy z punktu widzenia ochrony bezkręgowców. Do kluczowych należy zaliczyć występowanie jednej z dwóch największych w Polsce populacji przepłatki maturna *Euphydryas maturna* i jednej z najliczniejszych w kraju populacji barczatki kataks *Eriogaster catax* oraz bardzo liczne występowanie kozioroga dębosza *Cerambyx cerdo* i pachnicy dębowej *Osmoderma eremita*. Na pojedynczych stanowiskach notowano także motyle –



czerwończyka nieparka *Lycaena dispar*, modraszka nausitous *Phengaris nausithous* oraz modraszka telejus *Phengaris. teleius*. Prowadzone na potrzeby planu zadań ochronnych badania wykazały w Obszarze trzeplę zieloną *Ophiogomphus cecilia*, bardzo licznie występującą nad brzegami Widawy i Bystrzycy oraz zgmiotka cynobrowego *Cucujus cinnaberinus*. Ponadto występują tu liczne populacje bobra *Castor fiber*, wydry *Lutra lutra*, kumaka nizinnego *Bombina bombina* i traszki grzebieniastej *Triturus cristatus*. Obszar jest także ważny dla ochrony nietoperzy związanych ze środowiskiem leśnym, takich jak: mopek *Barbastella barbastellus*, nocek duży *Myotis myotis*, nocek łydkowłosy *Myotis dasycneme*. W nurcie Odry i Widawy w granicach obszaru występuje sześć gatunków ryb z Załącznika II: boleń *Aspius aspius*, kiełb białopłetwy *Romanogobio albpinnatus*, różanka *Rhodeus amarus*, koza *Cobitis taenia*, piskorz *Misgurnus fossilis* oraz koza złotawa *Sabanejewia aurata*.

W granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Oborniki Śląskie znajduje się fragment obszaru Natura 2000 Dolina Widawy, położony w południowej części nadleśnictwa – wzdłuż prawego brzegu Odry i Widawy. Łączna powierzchnia gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Oborniki Śląskie będących w zasięgu obszaru wynosi 440,38 ha, z czego 316,91 ha stanowią grunty leśne. Położone są głównie na terenie leśnictwa Jary, a jedynie niewielkie fragmenty na terenie leśnictw Kraniec i Pęgów.

#### **Jodłowice PLH020106**

**Powierzchnia obszaru wg Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 11 października 2022 r. (Dz.U. woj. dolnośląskiego poz. 4903 – ws. ustanowienia PZO dla obszaru Natura 2000 Jodłowice PLH020106): 9,37 ha**

#### **Charakterystyka obszaru**

Obszar obejmuje rezerwat przyrody powołany w 1958 roku dla ochrony jednego z kilku kresowych, najdalej na północ wysuniętych stanowisk jodły pospolitej *Abies alba*. Położony jest na Wysoczyźnie Rościszawickiej (stanowiącej północno-zachodnią część Niziny śląskiej), pomiędzy wsiami Jodłowice a Rościszawice, w odległości około 5 km od Brzegu Dolnego w kierunku wschodnim, oraz 30 km na północny-zachód od Wrocławia. Znajduje się na granicy powiatów trzebnickiego i wołowskiego. Podłoże geologiczne tworzą utwory pochodzenia polodowcowego, związane ze

złodowaceniem środkowopolskim oraz południowopolskim (utwory gliniaste i piaszczyste). W otoczeniu obszaru występują lasy gospodarcze, przede wszystkim monokulturowe uprawy sosny, w ostatnich latach podlegające przebudowie w wyniku stosowanych rębni złożonych.

W obszarze występuje tylko jeden typ siedliska przyrodniczego: 91P0 - wyżyny bór jodłowy *Abietetum polonicum*, podlegający tu ochronie od roku 1958, z uwagi na występowanie kresowego stanowiska jodły pospolitej *Abies alba*. Przez ostatni okres obszar objęty był praktycznie ochroną bierną, a teren rezerwatu ogrodzono dla powstrzymania zwierzyny płowej przed zgryzaniem siewek jodły, w przeszłości znacznie ograniczającej odnawianie się gatunku. Ewentualne prace pielęgnacyjne ograniczały się do usuwania niektórych powalonych pni, przez co, z jednej strony, odsłaniano nowe powierzchnie dla obsiewania się jodły, jednak z drugiej zmniejszono wartość rezerwatu dla fauny i flory ksylofagicznej oraz dzięciołów. Wieloletnia ochrona rezerwatowa doprowadziła do wykształcenia się lasu o charakterze naturalnym, z kilkuwarstwowym drzewostanem oraz strukturą poziomą charakteryzującą się występowaniem luk, wykrotów, zwartych kęp samoodnowienia, a także drzewostanów zagęszczonych, pod którymi niemal nie występuje runo. Podczas badań prowadzonych w roku 2011 (Świerkosz i in. 2011) stwierdzono, iż występujący w rezerwacie mieszany bór jodłowy wykazuje zgodność z opisem identyfikatora fitosocjologicznego typu siedliska 91P0. Z gatunków charakterystycznych dla zespołu występują tu jodła pospolita *Abies alba*, spotykana we wszystkich warstwach drzewostanu, w podroście i warstwie runa, jeżyna gruczołowata *Rubus hirtus*, nerecznica szerokolistna *Dryopteris dilatata* oraz tujowiec tamaryszkowy *Thuidium tamariscinum*. Z gatunków charakterystycznych podzwiazku *Vaccinio-Abietenion* występują buk zwyczajny *Fagus sylvatica*, nerecznica samcza *Dryopteris filix-mas*, sałatnik leśny *Mycelis muralis* oraz wietlica samicza *Athyrium filix-femina* oraz jastrzębiec murowy *Hieracium murorum*. Płaty te znacznie różnią się od postaci siedliska znanych z Gór Świętokrzyskich oraz południowo-wschodniej części Polski, zarówno bogactwem gatunkowym, jak i składem florystycznym, lecz zestaw gatunków typowych w nich występujących nie pozostawia wątpliwości co do klasyfikacji typu siedliska. Jednocześnie porównanie stanu zachowania omawianego lasu w porównaniu do badań z początku lat 90-tych ubiegłego wieku (Macicka i Wilczyńska 1995) wykazało znaczne zmiany we florze rezerwatu wskazujące na jego postępującą naturalizację. Z obszaru wycofała się w tym czasie znaczna liczba gatunków

o charakterze synantropijnym, które kiedyś występowały na ścieżkach i drogach leśnych, zaś flora przybrała charakter typowo leśny.

Obszar położony jest w centralnej części leśnictwa Kraniec, w całości na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Oborniki Śląskie.

## **7.2. OCHRONA GATUNKOWA**

### **7.2.1. Ochrona gatunkowa roślin**

Na podstawie danych na temat występowania na terenie nadleśnictwa cennych gatunków roślin, zawartych w Planie Ochrony Przyrody oraz zebranych w trakcie wykonywania czynności gospodarczych ustalono, że w zasięgu jego granic zinwentaryzowano dotychczas 32 chronionych i zagrożonych gatunków roślin naczyniowych (8 objętych ochroną ścisłą, 20 objętych ochroną częściową) – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r. poz. 1409).

Do gatunków roślin zagrożonych (EN) w skali kraju, odnotowanych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Oborniki Śląskie należy jeden gatunek podlegający ochronie gatunkowej: koleantus delikatny.

Do gatunków roślin wysokiego ryzyka (VU) w skali kraju, odnotowanych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Oborniki Śląskie należy: buławnik mieczolistny, nasięźrzał pospolity oraz konitrut błotny.

Do gatunków bliskich zagrożenia (NT) w skali kraju, odnotowanych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Oborniki Śląskie należy: mieczyk dachówkowaty, kukułka szerokolistna, śnieżycza wiosenna, widłak goździsty, buławnik wielkokwiatowy oraz kruszczyk błotny.

Duża część ze zinwentaryzowanych gatunków należy również do grupy roślin zagrożonych w skali regionu. Do zagrożonych gatunków na obszarze Dolnego Śląska (CR, VU, NT, LC), odnotowanych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Oborniki Śląskie należą gatunki podlegające ochronie gatunkowej: koleantus delikatny, nasięźrzał pospolity, mieczyk dachówkowaty, salwinia pływająca, widłak goździsty, kukułka plamista, śnieżyczka przebiśnieg, kukułka szerokolistna, śnieżycza wiosenna, lilia złotogłów podkolan biały.

Do pozostałych gatunków odnotowanych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Oborniki Śląskie o najniższym statusie zagrożenia w skali kraju lub regionu, albo jego braku, należą gatunki podlegające ochronie gatunkowej: cis pospolity, wawrzynek wilczyłyko, kruszczyk szerokolistny, głądysz paprociowy, czosnek kątowaty, torfowiec sp., fiołek przedziwny, kokorycz wątła, zdrojówka rutewkowata, listera jajowata, złoć mała, wiciokrzew pomorski oraz rokitnik zwyczajny

### 7.2.2 Ochrona gatunkowa zwierząt

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Oborniki Śląskie stwierdzono występowanie 220 gatunków zwierząt objętych ochroną gatunkową (173 objętych ochroną ścisłą, 47 objętych ochroną częściową) oraz 14 gatunków niechronionych.

Wyróżniono 20 gatunków chronionych ssaków, 155 chronionych gatunków ptaków, 17 chronionych gatunków płazów i gadów, 5 chronionych gatunków ryb oraz 2 niechronionych gat. ryb, 5 gat. łownych ptaków oraz 23 chronionych gatunków owadów. Listę chronionych gatunków zwierząt sporządzono na podstawie inwentaryzacji gmin znajdujących się w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa, danych Lasów Państwowych, danych z nadleśnictwa, danych z PZO oraz informacji od lokalnie działających ekspertów, jak również krajowego monitoringu gatunków zwierząt.

Do gatunków szczególnie cennych, zagrożonych w skali kraju i regionu, podawanych dla obszaru Nadleśnictwa Oborniki Śląskie należą:

**ssaki** – mopek,

**ptaki** – derkacz, dudek, dzierlatka, przepiórka, batalion, bąk, biegus zmienny, kulik wielki, podgorzałka, wąsatka, bielik, kania ruda, kania czarna,

**gady** – gniewosz plamisty,

**płazy** – kumak nizinny, traszka grzebieniasta,

**ryby** – kielb białopłetwy, koza, piskorz, różanka,

**bezkręgowce** – podłęczyn szary, siwoszek błękitny, biegacz pomarszczony, kozioróg dębosz, pachnica dębowa, zgniotek cynobrowy, barczatka kataks, czerwńczyk nieparek, kraśnik karyncki, mieniak strużnik, modraszek nausitous, modraszek telejus, ogończyk akacjowiec, paż królowej, przeplatka maturalna.

W przypadku cennych gatunków zwierząt, w sytuacji przewidywanego potencjalnie negatywnego oddziaływania zapisów PUL, sformułowano działania

minimalizujące zamieszczone w tabeli XXIII, stanowiącej załącznik do programu ochrony przyrody.

### 7.2.3. Ochrona gatunkowa grzybów

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa zinwentaryzowano jeden gatunek chronionego grzyba – ozorek dębowy (4 stanowiska).

Nie odnotowano występowania chronionych gatunków grzybów zlichenizowanych (porostów).

## 8. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

W latach 2015-2024 w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie wybudowano budynki i budowle, które przedstawiono poniżej.

### 8.1. Budynki wraz z infrastrukturą towarzyszącą

W związku z potrzebami dotyczącymi gospodarki leśnej, nadleśnictwo zrealizowało 7 zadań z zakresu budownictwa kubaturowego o łącznej wartości 2 548 946,64 zł, a zostały one przedstawione w tabeli 58. Efektem ich realizacji było przede wszystkim powstanie czterech samodzielnych (niezależnych) kancelarii leśnictw, a także nowej świetlicy nadleśnictwa. Ponadto przebudowano i zmodernizowano budynki biurowo-gospodarcze nadleśnictwa na cele biurowe, wraz z dostosowaniem ich do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Tabela 58. Budownictwo kubaturowe - realizacja w latach 2015-2024

Lp.	Nazwa realizowanego zadania	Wartość netto zł	Rok realizacji	Charakterystyczne parametry
1.	Budowa budynku świetlicy Nadleśnictwa Oborniki Śląskie	567 644,40	2016	Powierzchnia użytkowa - 226,96 m <sup>2</sup>
2.	Budowa budynku kancelarii leśnictwa Rościszewice	206 615,24	2016	Powierzchnia użytkowa - 43,07 m <sup>2</sup>
3.	Remont i przebudowa budynku biurowo-gospodarczego Nadleśnictwa Oborniki Śląskie	595 157,61	2018	Powierzchnia użytkowa - 187,27 m <sup>2</sup> (W ramach zadania powstała również kancelaria leśnictwa Pęgów)
4.	Budowa budynku kancelarii leśnictwa Radech	369 969,35	2018	Powierzchnia użytkowa - 59,74 m <sup>2</sup>

5.	Przebudowa budynku administracyjnego Nadleśnictwa Oborniki Śląskie wraz z remontem elewacji	178 861,79	2018	
6.	Rozbiórka istniejącego oraz budowa nowego budynku gospodarczego wraz z towarzyszącą mu infrastrukturą techniczną na terenie Szkółki Leśnej w Jarach	269 459,28	2019	Powierzchnia użytkowa - 273,24 m <sup>2</sup>
7.	Budowa budynku Kancelarii Leśnictwa Osolin wraz z infrastrukturą techniczną w miejscowości Wilkowa	361 238,97	2020	Powierzchnia użytkowa - 37,17 m <sup>2</sup>

Poniższe zdjęcia od 3 do 9 obrazują zrealizowane w latach 2015-2024 w nadleśnictwie przykładowe inwestycje kubaturowe.



Zdjęcie 3. Budynek kancelarii leśnictwa Rościszawice wybudowany w 2016 r.



Zdjęcie 4. Fragment byłego budynku warsztatowego zaadaptowany na kancelarię leśnictwa Pęgów w 2018 r.



Zdjęcie 5. Budynek świetlicy nadleśnictwa wybudowany w 2016 r.



Zdjęcie 6. Budynek B biura nadleśnictwa, wyremontowany i przebudowany w 2018 r.



Zdjęcie 7. Budynek kancelarii leśnictwa Osolin wybudowany w 2020 r.





Zdjęcie 8. Budynek kancelarii leśnictwa Radech, wybudowany w 2018 r.



Zdjęcie 9. Budynek gospodarczy na Szkółce Leśnej w Jarach wybudowany w 2019 r.

## 8.2. Budowle – obiekty Małej Retencji Nizinnej (MRN)

W latach 2015-2024 w ramach programu „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu - mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych” zrealizowano 6 zadań o łącznej wartości 1 609 160,11 zł netto. Efektem ich realizacji było zwiększenie możliwości retencyjnych Nadleśnictwa Oborniki Śląskie o 15 977 m<sup>3</sup>. Powyższe przedstawia tabela 59.

Tabela 59. Wykonane w latach 2015-2024 obiekty retencji wodnej - MRN

Lp.	Nazwa realizowanego zadania	Wartość netto zł	Rok realizacji	Charakterystyczne parametry
1.	Odbudowa zbiornika wodnego w Leśnictwie Trzebnica	177 327,14	2019	Objętość retencyjna – 860 m <sup>3</sup> Powierzchnia 0,16 ha
2.	Odbudowa zbiornika wodnego w Leśnictwie Trzebnica - Malin	274 933,57	2019	Objętość retencyjna – 1947 m <sup>3</sup> Powierzchnia 0,28 ha

3.	Odbudowa kaskadowych zbiorników wodnych w Leśnictwie Rościszewice	210 929,20	2019	Objętość retencyjna – 345 m <sup>3</sup> Powierzchnia 0,16 ha
4.	Odbudowa zbiornika wodnego w Leśnictwie Radech	133 703,48	2020	Objętość retencyjna - 2815 m <sup>3</sup> Powierzchnia 0,45 ha
5.	Odbudowa zbiornika wodnego w Leśnictwie Cieplice	122 856,69	2020	Objętość retencyjna – 660 m <sup>3</sup> Powierzchnia 0,17 ha
6.	Odbudowa zbiorników wodnych w Leśnictwie Osolin	689 410,03	2020	Objętość retencyjna - 9350 m <sup>3</sup> Powierzchnia 0,65 ha

Poniższe zdjęcia od 10 do 15 obrazują przykładowe wykonane zadania w ramach MRN w latach 2015-2024.



Zdjęcie 10. Odbudowany w 2019 r. zbiornik MRN w leśnictwie Trzebnica (Malin)



Zdjęcie 11. odbudowane w ramach MRN w 2019 r. zbiorniki kaskadowe w leśnictwie Rościśławice



Zdjęcie 12. odbudowany w 2020 r. zbiornik MRN w leśnictwie Osolin



Zdjęcie 13. odbudowany w 2020 r. zbiornik MRN w leśnictwie Osolin



Zdjęcie 14. odbudowany w 2019 r. zbiornik MRN w leśnictwie Trzebnica (Wisznia Mała)



Zdjęcie 15. odbudowany w 2020 r. zbiornik MRN w leśnictwie Cieplice

### 8.3. Budowle – drogi leśne

W latach 2015-2024 zrealizowano 5 zadań z zakresu budownictwa drogowego o łącznej wartości 5 828 671,77 zł netto. Efektem ich realizacji było przede wszystkim powstanie nowych ciągów komunikacyjnych o łącznej długości 11 736 m. Powyższe dane przedstawia tabela nr 60.

Tabela 60. Drogi leśne wybudowane w latach 2015-2024

Lp.	Nazwa realizowanego zadania	Wartość netto zł	Rok realizacji	Charakterystyczne parametry
1.	Przebudowa drogi leśnej w leśnictwie Jary	716 242,49	2016	Długość drogi – 3145 m
2.	Przebudowa drogi leśnej nr G6001L i G2464L w leśnictwie Prusice	251 295,56	2017	Długość drogi – 1107 m

3.	Rozbiórka istniejącego i budowa przepustu w km 5+260 rzeki Stróżnia w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie	132 362,96	2018	Długość przepustu - 12 m Szerokość – 4 m
4.	Budowa drogi leśnej w leśnictwie Lipnica	1 606 022,63	2020	Długość drogi - 3185 m
5.	Budowa drogi leśnej w leśnictwach Zwierzyniec i Cieplice	3 122 748,13	2024	Długość drogi - 4287 m

Przykładową realizację budowy drogi leśnej obrazuje poniższe zdjęcie 16.



Zdjęcie 16. Droga leśna zbudowana w 2024 r. w leśnictwach Cieplice i Zwierzyniec, stanowiąca dojazd pożarowy nr 3

## 9. Wnioski wynikające z porównania powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu

Porównanie na przestrzeni lat, tj. od roku 1984 do 2025, powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej, zasoby miąższości, zasobność drzewostanów na 1 ha w podklasach wieku, zasobność na powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej w przeliczeniu na 1 ha powierzchni, przeciętny wiek drzewostanów, spodziewany bieżący przyrost drzewostanów na 1 ha (tablicowy), przeciętną miąższość użytków rębnych i przedrębnych na 1 ha (za ubiegły okres – z uwzględnieniem użytków przygodnych) oraz uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha (po uwzględnieniu użytków przygodnych) przedstawia poniższa tabela 61.

Tabela 61. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Oborniki Śląskie

Lp.	WSKAŹNIK	Jedn.	Stan na					
			1984	1995	2005	2015	2025	
1	2	3	4	5	6	7	8	
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	12904	13547	14387	14444	14549	
2	Zasoby miąższości	m <sup>3</sup>	2528110	3139485	3885941	4357279	3971946	
3	Zasobność drzewostanów na 1 ha w podklasach wieku	IIa	m <sup>3</sup> /ha	115	127	143	133	130
		IIb	m <sup>3</sup> /ha	185	205	215	252	217
		IIIa	m <sup>3</sup> /ha	239	252	287	312	282
		IIIb	m <sup>3</sup> /ha	274	271	338	366	326
		IVa	m <sup>3</sup> /ha	284	306	339	375	369
		IVb	m <sup>3</sup> /ha	296	321	377	393	371
		Va	m <sup>3</sup> /ha	300	321	372	439	402
		Vb	m <sup>3</sup> /ha	321	325	364	424	407
		VI	m <sup>3</sup> /ha	314	334	389	412	394
		VII i st.	m <sup>3</sup> /ha	312	317	382	413	404
		Klasa odnowienia	m <sup>3</sup> /ha	170	214	303	303	278
		Klasa do odnowienia	m <sup>3</sup> /ha	212	227	317	301	357
4	Zasobność (pow. les. zal. I niezal.)	m <sup>3</sup> /ha	196	232	270	302	273	
5	Przeciętny wiek	lat	52	59	61	68	67	
6	Spodziewany bieżący przyrost drzewostanów na 1 ha - tablicowy	m <sup>3</sup>	-	6,91	6,66	7,23	6,34	
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za ubiegły okres)*	m <sup>3</sup>	-	1,41	3,43	4,77	4,32	
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za ubiegły okres)*	m <sup>3</sup>	-	1,90	2,77	3,33	3,88	
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha*	m <sup>3</sup>	-	6,30	6,61	9,49	5,56	

(\*) uwzględniono także użytki przygodne



### **9.1. Porównanie powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej**

Od roku 1984 do 2025 powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona w nadleśnictwie wzrosła o 1645 ha, natomiast w ostatnim dziesięcioleciu o 105 ha. W każdym z minionych dziesięcioleci odnotowywano wzrost powierzchni leśnej, przy czym szczególnie wysoki był on w latach 1995-2005, a wynikał przede wszystkim z zalesień niskiej jakości gruntów porolnych, które uprzednio były przekazywane nadleśnictwu m.in. z byłych PGR. W minionym dziesięcioleciu, pomimo przekazywania gruntów na cele publiczne (w wyniku działań specustaw) również odnotowano wzrost powierzchni leśnej o przeszło 100 ha, wynikający przede wszystkim z przejęć gruntów leśnych własności Skarbu Państwa od innych podmiotów, a także zakupów gruntów leśnych, realizowanych w trybie art. 37 i 37a UoL. Prognozuje się dalszy wzrost powierzchni leśnej, wynikający m.in. z planowanych do wykonania zalesień gruntów nabytych w ostatnim okresie.

### **9.2. Porównanie zasobów miąższości**

Od roku 1984 do 2025 odnotowano w nadleśnictwie wzrost zasobów miąższości o 1 443 836 m<sup>3</sup> drewna. W ostatnim dziesięcioleciu odnotowano spadek zasobów o 385 333 m<sup>3</sup>, tj. o 8,84%, a więc większy od prognozowanego w PUL na lata 2015-2024. Pomimo niezrealizowania w pełni planowanego użytkowania rębnego, spadek ten należy uznać za znaczny. Wynika prawdopodobnie ze znacznie mniejszego niż odnotowanego w poprzednich okresach uzyskanego bieżącego rocznego przyrostu drzewostanów na 1 ha. Prawdopodobnie zjawisko to jest efektem wystąpienia szeregu niekorzystnych czynników abiotycznych i biotycznych, szczegółowo opisanych w poprzedniej części referatu, które to nie tylko przyczyniły się do zamierania i osłabienia drzewostanów, lecz także miały wpływ na ich możliwości przyrostowe.

### **9.3. Porównanie zasobności drzewostanów w podklasach wieku**

Od roku 1984 do 2025 odnotowano wzrost zasobności drzewostanów w każdej podklasie wieku. Jednak analizując tylko okres 2015-2024, to poza klasą do odnowienia, gdzie stwierdzono wzrost zasobności z 301 m<sup>3</sup>/ha do 357 m<sup>3</sup>/ha, odnotowano w każdej pozostałej podklasie wieku spadki.

#### **9.4. Porównanie zasobności (powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona) na jednostce powierzchni**

Od roku 1984 do 2025 odnotowano w nadleśnictwie wzrost zasobów miąższości na jednostce powierzchni o 77 m<sup>3</sup>/ha drewna, tj. o blisko 40%. W ostatnim dziesięcioleciu odnotowano spadek zasobów o 29 m<sup>3</sup>/ha, lecz aktualnie pozostaje na nieco wyższym poziomie niż w roku 2005.

#### **9.5. Porównanie przeciętnego wieku drzewostanów**

Od roku 1984 do 2025 odnotowano w nadleśnictwie wzrost przeciętnego wieku drzewostanów o 15 lat. W ostatnim dziesięcioleciu odnotowano niewielki spadek przeciętnego wieku drzewostanów nadleśnictwa o 1 rok. Aktualnie przeciętny wiek drzewostanów określony jest jako wyższy o 6 lat w stosunku do 2005 r. Stwierdzone obniżenie przeciętnego wieku drzewostanów jest naturalną konsekwencją prowadzonych procesów przebudowy drzewostanów rębnych i przesłorębnych, a więc wynika z ich użytkowania i zastępowania starszych klas wieku młodszymi.

#### **9.6. Porównanie tablicowego spodziewanego bieżącego przyrostu drzewostanów na 1 ha**

Określony w 2025 roku spodziewany bieżący przyrost drzewostanów na 1 ha jest najniższym od 1995 r. W stosunku do 1995 roku uległ zmniejszeniu o 0,57 m<sup>3</sup>/ha, natomiast w stosunku do 2015 roku uległ zmniejszeniu o 0,89 m<sup>3</sup>/ha. Porównując ten parametr do przyrostu określonego w 2005 r. nie odbiega on od niego znacznie, tj. mniejszy o 0,32 m<sup>3</sup>/ha.

#### **9.7. Porównanie przeciętnej miąższości użytków rębnych i przedrębnych na 1 ha (za ubiegły okres)**

Przeciętna miąższość użytków rębnych w okresie 2015-2024 wyniosła 4,32 m<sup>3</sup>/ha i była niższa od uzyskanej w latach 2005-2015 o 0,45 m<sup>3</sup>/ha. W stosunku do miąższości użytków rębnych określonej w 1995 za okres 1984-1994 była ona wyższa o 2,91 m<sup>3</sup>/ha.

Przeciętna miąższość użytków przedrębnych w okresie 2015-2024 wyniosła 3,88 m<sup>3</sup>/ha i była wyższa od uzyskanej w latach 2005-2015 o 0,55 m<sup>3</sup>/ha. W stosunku do

miąższości użytków przedrębnych określonej w 1995 za okres 1984-1995 była ona wyższa o 1,98 m<sup>3</sup>/ha.

### **9.8.Porównanie uzyskanego w ubiegłym okresie bieżącego rocznego przyrostu drzewostanów na 1 ha**

Określony w 2025 roku na poziomie 5,56 m<sup>3</sup>/ha uzyskany bieżący roczny przyrost drzewostanów w okresie 2015-2024 był najniższym odnotowanym w stosunku do rewizji z lat 1995-2015. W stosunku do okresu 1984-1994 był niższy o 0,74 m<sup>3</sup>/ha, w stosunku do lat 1995-2004 niższy o 1,05 m<sup>3</sup>/ha, natomiast w stosunku do okresu 2005-2014 niższy aż 3,93 m<sup>3</sup>/ha.

Analiza powyższych parametrów pozwala na wyprowadzenie następujących wniosków:

1. powierzchnia leśna nadleśnictwa nieprzerwanie od 40 lat rośnie; istnieje duże prawdopodobieństwo, wynikające z zaplanowanych na najbliższe lata prac zalesieniowych a także aktywnego skupowania przez nadleśnictwo gruntów przeznaczonych do zalesień, jak też gruntów leśnych pozostałych własności, iż trend ten zostanie utrzymany również w nadchodzącym okresie,
2. obserwowane zmiany klimatyczne i towarzyszące im niekorzystne oddziaływanie czynników abiotycznych, a także powiązanych z nimi czynników biotycznych, wpływają niekorzystnie m.in. na takie parametry jak bieżący przyrost roczny, spodziewany tablicowy bieżący przyrost drzewostanów, a finalnie również na zasobność i zasoby miąższości,
3. prowadzona intensywnie przebudowa przede wszystkim litych drzewostanów sosnowych, lecz także wykonane zupełne cięcia kłeskowe i sanitarne w drzewostanach przedrębnych wpływają na obniżanie przeciętnego wieku drzewostanów,
4. uzyskany wzrost przeciętnej miąższości użytków przedrębnych na 1 ha wiąże się również z szerokim udostępnieniem wielu drzewostanów dla maszynowej czy też mieszanej technologii pozyskania drewna, co ma związek z koniecznością wykonania szlaków operacyjno-zrywkowych i tym samym zwiększonym poborem masy w stosunku do okresów minionych,
5. przebudowa litych drzewostanów sosnowych na mieszane, a tym samym wprowadzanie gatunków wolniej rosnących w stosunku do sosny, jak dąb czy

buk, a na słabszych i umiarkowanie żyznych siedliskach dominujących w nadleśnictwie wykazujące niższą bonitację, przekłada się na obniżenie potencjału produkcyjnego tych drzewostanów,

6. liczne szkody, w tym szkody całkowite jakie obserwowano w ostatnim okresie również w drzewostanach przedrębnych przed osiągnięciem przez nie wieku, kiedy następuje kulminacja przyrostu miąższości, znalazły swoje odzwierciedlenie w powyższych danych,
7. wskazywanie lasów gospodarczych, użytkowanych uprzednio gospodarczo przez wiele dziesięcioleci, jako szczególnie cennych przyrodniczo czy też społecznie, przy okazji rezygnując w nich ad hoc z prowadzenia gospodarki leśnej, ma wpływ nie tylko na same obszary tak określone, lecz również na szereg drzewostanów, na które takie obszary wpływają; właściwym jest możliwie szerokie rozpoznanie - szczególnie w oparciu o naukowe badania poparte doświadczeniem - przyczyn negatywnych skutków obserwowanych zjawisk i takie prowadzenie działań, aby jak najlepiej odpowiadały na aktualne wyzwania, przy czym ochrona i postawa bierna, w świetle postępującej dynamiki zjawisk, wydają się obecnie niewłaściwymi.

## 10. Spis tabel.

Tabela 1. Porównanie powierzchni Nadleśnictwa Oborniki Śląskie według stanu na początek V rewizji PUL i 27.09.2024 r. (bez współwłasności).....	6
Tabela 2. Zmiany w ewidencji gruntów Nadleśnictwa Oborniki Śląskie w latach 2015-2024 .....	7
Tabela 3. Zestawienie pozyskanego drewna, według kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń - nawrotów - w 10-leciu, miąższość grubizny netto), dla Nadleśnictwa Oborniki Śląskie .....	11
Tabela 4 Zestawienie pozyskanego drewna, według kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń - nawrotów - w 10-leciu, miąższość grubizny netto), dla obrębu Bagno .....	12
Tabela 5 Zestawienie pozyskanego drewna, według kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń - nawrotów- w 10-leciu, miąższość grubizny netto), dla obrębu Oborniki Śląskie.....	13
Tabela 6 Zestawienie wykonanych rębni kłeskowych i sanitarnych w latach 2015-2024.....	15
Tabela 7 Lista drzewostanów rębnych (wg PUL na lata 2015-2024), które zostały uznane jako powierzchnie referencyjne .....	19
Tabela 8 Lista drzewostanów z planowanym w PUL zabiegiem trzebieży późnej, które uznano za drzewostany referencyjne ..	24
Tabela 9 Lista drzewostanów z planowanym w PUL zabiegiem trzebieży wczesnej, które uznano za drzewostany referencyjne .....	24
Tabela 10. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami dla Nadleśnictwa Oborniki Śląskie (ha) .....	27
Tabela 11. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami dla Nadleśnictwa Oborniki Śląskie, obręb Bagno (ha). .....	28

Tabela 12. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami dla Nadleśnictwa Oborniki Śląskie, obręb Oborniki Śląskie (ha) .....	29
Tabela 13. Odnowienia zrębów zupełnych (planowych oraz sanitarnych i kłęskowych), wykonanych w latach 2015-2024 .....	32
Tabela 14. Zestawienie uznanych odnowień naturalnych w latach 2015-2024 (ha) .....	40
Tabela 15. Powierzchnia poprawek w stosunku do powierzchni odnowień (w tym luki i podsadzenia) oraz zalesień .....	41
Tabela 16. Średnioroczne zapotrzebowanie na materiał sadzeniowy - wg planu szkółkarskiego w latach 2015-2024 (tszt.) .....	47
Tabela 17. Rzeczywista produkcja materiału sadzeniowego wg gatunków w latach 2015-2023 (tszt.) .....	48
Tabela 18. Wyłączone drzewostany nasienne (WDN) na terenie nadleśnictwa - stan na 1.01.2024 r. ....	48
Tabela 19. Wykaz drzew matecznych na terenie nadleśnictwa - stan na 1.01.2024 r. ....	49
Tabela 20. Powierzchnia gospodarczych drzewostanów nasiennych (GDN) wg gatunków w nadleśnictwie - stan na 1.01.2024 r. ....	50
Tabela 21. Wykaz gospodarczych drzewostanów nasiennych w nadleśnictwie - stan na 1.01.2024 r. ....	50
Tabela 22. Wykaz źródeł nasion w nadleśnictwie - stan na 1.01.2024 r. ....	51
Tabela 23. Wykaz plantacji nasiennych i plantacyjnych upraw nasiennych w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie .....	51
Tabela 24. Zestawienie bloków upraw pochodnych w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie .....	52
Tabela 25. Syntetyczne zestawienie zmian powierzchni leśnej zalesionej wg gatunków panujących w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie .....	55
Tabela 26. Syntetyczne zestawienie zmian miąższości wg gatunków panujących w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie .....	57
Tabela 27. Syntetyczne zestawienie zmian powierzchni leśnej zalesionej wg rzeczywistych składów gatunkowych w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie .....	59
Tabela 28. Syntetyczne zestawienie zmian miąższości wg rzeczywistych składów gatunkowych na powierzchni leśnej zalesionej w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie .....	61
Tabela 29. Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych, dla Nadleśnictwa Oborniki Śląskie (ha) .....	66
Tabela 30. Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych, dla Obrębu Bagno (ha) .....	67
Tabela 31. Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych, dla Obrębu Oborniki Śląskie (ha) .....	68
Tabela 32. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych, dla Nadleśnictwa Oborniki Śląskie .....	69
Tabela 33. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych, dla Obrębu Bagno .....	71
Tabela 34. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych, dla Obrębu Oborniki Śląskie .....	72
Tabela 35. Zestawienie zalesionych gruntów w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie w latach 2015-2024 .....	76
Tabela 36. Powierzchnia szkód od zwierzyny, zainwentaryzowanych wg zasad określonych w Instrukcji Ochrony Lasu, lata 2015-2023 .....	77
Tabela 37. Powierzchnia szkód od zwierzyny, zainwentaryzowanych wg zasad określonych w Instrukcji Ochrony Lasu w roku 2024 .....	77
Tabela 38. Zestawienie rozmiaru rzeczowego najważniejszych metod zabezpieczania przed szkodami od zwierzyny w latach 2015-2024 .....	78
Tabela 39. Zestawienie ilości wywieszonych pułapek feromonowych w latach 2015-2024 .....	80
Tabela 40. Zestawienie ilości wyłożonych pułapek klasycznych w latach 2015-2024 .....	81
Tabela 41. Zestawienie masy okorowanego drewna w ramach zwalczania szkodników wtórnych w latach 2015-2024 (m <sup>3</sup> ) .....	83
Tabela 42. Zestawienie ratunkowych zabiegów wielkopowierzchniowych w wykorzystaniem sprzętu agrolotniczego w latach 2015-2024 .....	85

Tabela 43. Zaewidencjonowane występowanie patogenów grzybowych w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie w latach 2015-2024 [ha]	87
Tabela 44. Zaewidencjonowane występowanie jemioli w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie w latach 2015-2024 [ha]	88
Tabela 45 Zestawienie szkód od czynników abiotycznych w latach 2015-2024 (ha)	89
Tabela 46 Szkody od wiatru w latach 2015-2024, wyrażone miąższością drewna uszkodzonego przez ten czynnik (m <sup>3</sup> )	90
Tabela 47. – Ilość pożarów w latach leśnictwami	92
Tabela 48 Ilość zebranych śmieci z terenów leśnych oraz koszty ich uprzątnięcia w latach 2015-2024	97
Tabela 49 Charakterystyka obwodów łowieckich, dla których Nadleśniczy Nadleśnictwa Oborniki Śląskie zatwierdza Roczne Plany Łowieckie	101
Tabela 50 Docelowe stany zwierzyny grubej określone w WŁPH oraz stany zwierzyny na początku sezonu łowieckiego 2024/2025 (szt.)	102
Tabela 51 Wyniki inwentaryzacji zwierzyny grubej w poszczególnych obwodach łowieckich w pierwszym i dziesiątym roku obowiązywania PUL (szt.)	105
Tabela 52 Wyniki inwentaryzacji zwierzyny grubej w nadzorowanych obwodach w latach 2015-2024 (szt.)	106
Tabela 53 Realizacja pozyskania zwierzyny grubej w poszczególnych obwodach łowieckich w latach 2015-2024 (szt.)	107
Tabela 54 Zmiany numeracji i kategorii poszczególnych obwodów łowieckich	110
Tabela 55 Wykaz pomników przyrody na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Oborniki Śląskie	115
Tabela 56 Wykaz stref ochronnych wokół gniazd	117
Tabela 57. Obszary NATURA 2000	118
Tabela 58. Budownictwo kubaturowe - realizacja w latach 2015-2024	125
Tabela 59. Wykonane w latach 2015-2024 obiekty retencji wodnej - MRN	130
Tabela 60. Drogi leśne wybudowane w latach 2015-2024	134
Tabela 61 Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzania lasu dla Nadleśnictwa Oborniki Śląskie	136

## 11. Spis wykresów

Wykres 1 Udział procentowy użytków głównych w etacie miąższościowym w PUL 2015-2024	9
Wykres 2 Etat powierzchniowy użytków głównych w PUL 2015-2024	10
Wykres 3 Udział użytków głównych w wykonaniu etatu miąższościowego w latach 2015-2024	10
Wykres 4 Plan i wykonanie etatu miąższościowego w użytkowaniu rębnym w latach 2015-2024 (m <sup>3</sup> )	14
Wykres 5 Wykonanie etatu miąższościowego użytków głównych z zakresu użytkowania przedrębnego w latach 2015-2024	21
Wykres 6 Wykonanie etatu powierzchniowego użytków głównych z zakresu użytkowania przedrębnego w latach 2015-2024	22
Wykres 7 Wykonanie użytkowania przygodnego rębego i przedrębnego miąższościowo w latach 2015-2024	23
Wykres 8 Wykonanie odnowień, zalesień i poprawek w latach 2015-2024 (ha)	30
Wykres 9 Powierzchniowa realizacja zadań gospodarczych z zakresu pielęgnacji i melioracji w latach 2015-2024 (ha)	31
Wykres 10 Zestawienie odnowień i zalesień oraz poprawek i uzupełnień wykonanych w latach 2015-2024	41
Wykres 11 Wykonanie zabiegów pielęgnacji gleby w latach 2015-2024 - bez nawrotów kolejnych (ha)	43
Wykres 12 Wykonanie zabiegów CW w latach 2015-2024 (ha)	44
Wykres 13 Wykonanie zabiegów CP w latach 2015-2024 (ha)	44

Wykres 14 Wykonanie melioracji agrotechnicznych w latach 2015-2024 (ha).....	45
Wykres 15 Porównanie powierzchniowego (po lewej) i miąższościowego (po prawej) udziału wg gatunków panujących dla Nadleśnictwa Oborniki Śląskie .....	58
Wykres 16 Powierzchniowy udział wg rzeczywistych składów gatunkowych .....	60
Wykres 17 Zmiana powierzchni leśnej zalesionej wg rzeczywistych składów gatunkowych dla wybranych gatunków w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie .....	60
Wykres 18 Miąższościowy udział wg gatunków rzeczywistych .....	62
Wykres 19 Zmiana miąższości wg rzeczywistych składów gatunkowych na powierzchni leśnej zalesionej dla wybranych gatunków w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie .....	62
Wykres 20 Zestawienie ilości wyznaczonych świerków trocinkowych w latach 2015-2024 .....	81
Wykres 21 Pozyskanie posuszu zasiedlonego w odniesieniu do pozyskania posuszu ogółem w latach 2015-2024 (m <sup>3</sup> ) .....	82
Wykres 22 Pozyskanie zasiedlonego: posuszu, wywrotów i złomów w odniesieniu do cięć sanitarnych ogółem w latach 2015-2024 (m <sup>3</sup> ) *stan na 27.09.2024 r.....	82
Wykres 23 Masa drewna zabezpieczona siatkami Storanet w latach 2015-2024 (m <sup>3</sup> ) .....	84
Wykres 24 Powierzchnia, na której zastosowano preparat z żylicą olbrzymią ( <i>Phlebiopsis gigantea</i> ) w latach 2015-2024 (ha) *stan na 27.09.2024 r.....	87
Wykres 25 Pozyskanie wywrotów i złomów ogółem w odniesieniu do pozyskania grubizny ogółem w latach 2015-2024 (m <sup>3</sup> ) ...	91
Wykres 26 Ilość pożarów w poszczególnych latach w poszczególnych miesiącach w latach 2015-2024 (szt.) .....	93
Wykres 27 Liczba pożarów w leśnictwach w latach 2015-2024 .....	94
Wykres 28 Przeciętna powierzchnia pożaru w latach 2015-2024.....	94
Wykres 29 Ilość pozyskanych choinek w latach 2015-2023 (szt.).....	98
Wykres 30 Ilość pozyskanego stroiszu w latach 2015-2024 (m <sup>3</sup> p) .....	99
Wykres 31 Powierzchnie ogółem i leśne w poszczególnych obwodów łowieckich (ha) .....	101
Wykres 32 Porównanie stanu jelenia na 10.03.2024 r. ze stanem docelowym w poszczególnych obwodach łowieckich .....	103
Wykres 33 Porównanie stanu sarny na dzień 10.03.2024 ze stanem docelowym .....	104
Wykres 34 Zmiany liczebności pogłowia sarny w latach 2015-2024 (szt.).....	104

## 12. Spis zdjęć

Zdjęcie 1 Kwatera produkcyjna szkółki leśnej w Jarach .....	46
Zdjęcie 2 Punkt czerpania wody w oddz. 316-I-00 leśnictwa Kraniec.....	97
Zdjęcie 3 Budynek kancelarii leśnictwa Rościszawice wybudowany w 2016 r. ....	126
Zdjęcie 4 Fragment byłego budynku warsztatowego zaadaptowany na kancelarię leśnictwa Pęgów w 2018 r. ....	127
Zdjęcie 5 Budynek świetlicy nadleśnictwa wybudowany w 2016 r.....	127
Zdjęcie 6 Budynek B biura nadleśnictwa, wyremontowany i przebudowany w 2018 r. ....	128
Zdjęcie 7 Budynek kancelarii leśnictwa Osolin wybudowany w 2020 r.....	128
Zdjęcie 8 Budynek kancelarii leśnictwa Radeecz, wybudowany w 2018 r.....	129
Zdjęcie 9 Budynek gospodarczy na Szkółce Leśnej w Jarach wybudowany w 2019 r.....	130
Zdjęcie 10 Odbudowany w 2019 r. zbiornik MRN w leśnictwie Trzebnica (Malin) .....	131
Zdjęcie 11 odbudowane w ramach MRN w 2019 r. zbiorniki kaskadowe w leśnictwie Rościszawice .....	132

Zdjęcie 12 odbudowany w 2020 r. zbiornik MRN w leśnictwie Osolin .....	132
Zdjęcie 13 odbudowany w 2020 r. zbiornik MRN w leśnictwie Osolin .....	133
Zdjęcie 14 odbudowany w 2019 r. zbiornik MRN w leśnictwie Trzebnica (Wisznia Mała).....	133
Zdjęcie 15 odbudowany w 2020 r. zbiornik MRN w leśnictwie Cieplice .....	134
Zdjęcie 16 Droga leśna zbudowana w 2024 r. w leśnictwach Cieplice i Zwierzyniec, stanowiąca dojazd pożarowy nr 3 .....	135